

"Cudotwórczyni" - str. 10

ECHO TYGODNIANiezależny
magazyn
dla każdego

Cena \$ 1.00

Nr 197 Toronto - 24-30 lipca 1986

"AMNESTIA"

17 lipca Sejm PRL ogłosił ustawę o kolejnej „amnestii”, trzeciej już od narzucenia stanu wojennego w grudniu 1980

W rzeczywistości nowa ustawa, nazwana ustawą o „warunkach zwalniania więźniów” nie jest prawdziwą amnestią, puszczającą w niepamięć „winę” i karę. Daje tylko warunkowe darowanie kary i przedterminowe zwolnienie. W przypadku więźniów politycznych uzależnia zwolnienie od podpisania poniżającej „lojalności” i wyrzeczenia się przez zwalnianego istotnej części swych praw ludzkich i obywatelskich. W przypadku działaczy podziemia warunkiem zastosowania ustawy jest wystąpienie w roli informatora SB i wydanie „przedmiotów służących do przestępstwa”

Bogdan Lis, odsiadujący wyrok w Barczewie, oświadczył już, że nie ma zamiaru korzystać z ustawy. Wałęsa powiedział, że ustawa w ogóle nie zasługuje na miano amnestii i powinna być niezwłocznie uchylona.

Ustawa amnestyjna - jak ją potocznie określa zachodnia prasa - daje wielką swobodę władzom administracyjnym PRL - praktycznie wolną rękę - w stosowaniu jej przepisów. W poszczególnych przypadkach Sąd Najwyższy na wniosek prokuratora generalnego może rozszerzyć ustawę na nowe kategorie więźniów tak że „szereżym postępowaniem” mogą być objęci, choć formalnie nie są, więźniowie oskarżeni o przygotowywanie obalenia ustroju, także siłą. Czesław Bielecki, Bogdan Borusewicz, Zbigniew Bujak, Tadeusz Jedynek i więźniowie skazani za działalność w nielegalnych organizacjach lub sprawowanie w nich kierowniczych funkcji, a więc czterech członków Konfederacji Polski Niepodległej z Leszkiem Moczulskim na czele, a także skazani w bezprecedensowym procesie gdańskim Adam Michnik, Władysław Frasyniuk i Bogdan Lis.

Komentatorzy są zdania, że nie treść obecnej ustawy jest decydująca, lecz sposób jej stosowania i że o jej faktycznym zakresie zadecyduje reakcja opinii publicznej w kraju i za granicą.

Specjalistka od prawa polskiego wykładająca na uniwersytecie w Harvard stwierdziła, że amnestia w sposób oczywisty jest posunięciem propagandowym wobec Zachodu. Dodała, że Amerykanie od czytają ustawę raczej jako pogwałcenie praw obywatelskich, bo zakłada ona, że skorzystają z niej ci, którzy sami się oskarżają, co jest sprzeczne z zasadami prawa nie tylko w Ameryce.

Objęci są też działacze Solidarności na Zachodzie

Formalnie ustawą amnestyjną objęci są

- Więźniowie odbywający kary więzienia do jednego roku, skazani za pomniejsze przestępstwa kryminalne. Mogą oni zostać ulaskawieni
- Więźniowie skazani na kary od roku do dwu lat więzienia. Kary te mogą zostać zmniejszone o połowę
- Działacze podziemia. Mogą oni uzyskać ulaskawienie i nie będą karani za „przestępstwa” przeciw państwu, jeśli się ujawnią przed 31 grudnia 1986
- Działacze Solidarności przebywający na Zachodzie. Mogą oni uzyskać ulaskawienie, jeśli zgłoszą się w ambasadzie PRL.

Warunkiem skorzystania z ustawy amnestyjnej jest zobowiązanie się do niepowtórzenia czynów, za które się zostało skazanym.

Od więźniów politycznych wymaga się podpisania zobowiązania lojalności i zaniechania dalszej działalności opozycyjnej.

Od działaczy podziemia wymaga się, by udzielił pełnych, udokumentowanych informacji o poprzedniej działalności i wydał przedmioty służące do przestępstwa.

Wyłączeni z ustawy amnestyjnej są więźniowie polityczni objęci oskarżeniem prokuratora wojskowego. Oznacza to, że formalnie ustawa nie obejmuje więzionych i skazanych przywódców Solidarności.

W chwili, gdy oddajemy ten numer *Echa Tygodnia* do druku, nie dysponujemy jeszcze pełnym tekstem ustawy.

Wyjście 20 tysięcy osób

Nowa ustawa, która weeszła w życie 22 lipca, doprowadzi jak się sądzi do zwolnienia ponad 20 tysięcy więźniów. W większości są to osoby skazane za przestępstwa pospolite.

Jednak oczekuje się, że dwie trzecie ogólnej liczby więźniów politycznych w Polsce, ocenianej na 350 osób, zostanie również zakwalifikowanych do zwolnienia pod warunkiem, że podpiszą oni zobowiązanie lojalności i powstrzymają się od dalszej działalności opozycyjnej.

Ustawa nie odniesie skutku

Londyn, poniedziałek, 21 lipca. Londyński *Times* zamieszcza komentarz redakcyjny na temat nowej ustawy amnestyjnej w Polsce.

Czytamy, że ogłoszenie amnestii tak, by się zbiegła ze świętem narodowym, jest umyślnym posunięciem mającym sprzyjać partii.

Times pisze dalej, że jak się oczekuje, amnestia obejmie również pewną liczbę więźniów politycznych. Dziennik zwraca uwagę, że nominalne przepisy tej ustawy wydają się dosyć wspaniałomyślnie, jednak trzeba się zastanowić nad załączonymi warunkami.

Ustawa stwierdza, że osoby zwolnione muszą się zobowiązywać do niepowtórzenia czynów, za które zostały skazane. *Times* pisze, że oznacza to, iż od więźniów politycznych żąda się, by wchodzili w układ z władzami zakładającymi zaprzestanie działalności opozycyjnej w zamian za wyjście z więzienia.

Polacy mają poczucie lojalności wykraczającej poza to, co może oferować im partia, lojalności wobec kościoła, wobec dziedzictwa przeszłości i świeżej pamięci Solidarności.

Dlatego nowa amnestia nie odniesie skutku jakiego pragnie gen. Jaruzelski.

Z OSTATNIEJ CHWILI**"TO NIE JEST AMNESTIA"**

Wtorek, 22 lipca. Z Warszawy wróciła niedawno delegacja francuska. Po powrocie członkowie tej delegacji wypowiadali się na temat ustawy amnestyjnej. A oto telefoniczne sprawozdanie z Paryża, przekazane przez Andrzeja Mietkowskiego, korespondenta londyńskiej BBC.

Przed kilkoma dniami powróciła z Warszawy francuska delegacja, która udała się tam z - jak określa ów pobyt paryska prasa - misją informacyjną.

Dokonczenie str 4

Wtorek 22 lipca wieczorem na polskiej demonstracji pod konsulatem PRL w Toronto wystąpił przedstawiciel Stowarzyszenia Afganczyków w Ontario Shafiq Jassar. "Cel naszej walki jest wspólny"

**22 LIPCA
W TORONTO**

WTOREK, 22 LIPCA, godzina 8 WIECZOREM Demonstracja przed konsulatem PRL w Toronto zgromadziła ponad 1000 uczestników.

Przybyli Polacy z całej metropolii i odległych okolic, pro-solidarnościowe organizacje z Hamiltonu, Kitchener i St. Catharines. Ludzie w różnym wieku, od małych dzieci po 87-letnią patriotkę. Uczestnicy wznosili okrzyki: **SOLIDARNOSC'WOLNOSC'BUJAK'FRASYNIUK Bielecki'**

Z radiowozu PCAG padały dalsze nazwiska uwięzionych w PRL. W tłumie widac było wiele plakatów z napisami: **WOLNOSC DLA WIEZNIOW POLITYCZNYCH'SOWIECI DO DOMU'SOLIDARNOSC ZWYCIĘZY'**

Wśród gąszczy hasel wyłoniłam jedno bardzo osobiste: **JARUZELSKI - NAROD CI MOŻE WYBACZY ALE JA NIE**

Ks. prałat Franciszek Pluta odmówił modlitwy za kraj. Tłum z wielkim wzruszeniem śpiewał pieśni religijne i patriotyczne.

Demonstrację przed konsulatem przygotowało kilka organizacji: KPK Okręg Toronto, Stowarzyszenie Polskich Kombatantów, Federacja Polek, Związek Narodowy Polski i Polish Canadian Action Group. Obecni byli delegaci wszystkich tych organizacji.

W tłumie dostrzegłam też przedstawiciela kanadyjskich związków zawodowych, wielkiego przyjaciela Solidarności Louisa Lenkowskiego oraz przewodniczącego Biura Solidarności przy związkach zawodowych w Kanadzie Wojciecha Gilewskiego.

Konsulat, jak to zwykle bywa podczas demonstracji, był zamknięty, choć można w nim było zaobserwować pewne poruszenie. Nad orłem bez korony, ozdobą bramy wejściowej, pojawił się nowy element: automatyczna kamera podobna do tych, jakie widzimy w samoobsługowych sklepach. Urządzenie to poruszało się z wolna, filmując demonstrujących (kto zna sytuację gospodarki PRL zgadnie, że albo zapomnieli załadować film albo kamera była zepsuta). Nic dziwnego więc, że obecność kamery nie wywołała wśród uczestników niepokoju. Nie próbowali nawet odwracać się czy zasłaniać twarzy.

Dokonczenie str 16

● **Papież Jan Paweł II o wyswieceniu kobiet** Ojciec Święty Jan Paweł II ostrzegł Arcybiskupa Canterbury R. Runie'a, że umożliwienie udzielania święcen kapłanskich kobietom, stanowić może poważną przeszkodę na drodze zjednoczenia kościołów anglikańskiego i katolickiego. Kościół anglikański Wielkiej Brytanii stanowi Centrum wspólnoty anglikańskiej 9 z 27 prowincji należących do tej wspólnoty udzieliło dotychczas święcen 750 kobietom

● **Nie ma wyswiecenia kobiet w kościele anglikańskim** Synod biskupów Kościoła anglikańskiego rozstrzygnął kwestię wyswiecenia kobiet. Postanowienie biskupów mówi, że kobiety, które uzyskały święcenia kapłanskie poza Wielką Brytanią nie będą mogły odprawiać mszy świętych w Wielkiej Brytanii, nawet kiedy przybędą one na zaproszenie Kościoła. Kościół brytyjski pozwala kobietom pełnić funkcje diakona, nie zezwala jednak na ich przewodniczenie w mszy świętej

● **W Moskwie doszło do 2 i pół godzinnego spotkania pomiędzy byłym prezydentem USA R. Nixonem i obecnym prezydentem ZSRR A. Gromyką** Nie podano szczegółów Nixon przebywa z wizytą prywatną w ZSRR. Następnym razem Nixon spotkał się z członkiem biura politycznego A. Dobryninem, dyskutując przez 2 godziny stosunki amerykańsko-sowieckie

● **Rząd francuski walczy o reprivatyzację** Niedawno wybrany prawicowy rząd oświadczył, że w walce o reprivatyzację 65 przedsiębiorstw będących własnością państwową skieruje odpowiednią ustawę do parlamentu pod głosowanie, co w przypadku pomysłnego wyniku unieważni obecne veto

prezydenta Mitteranda przeciwko reprivatyzacji. Mitterand jest socjalistą

● **Rozmowy amerykańsko-kubankie w Mexico City** Porozumienie zawarte w roku 1984, a dotyczące repatriacji 2700 kubankich kryminalistów i chorych umysłowo, którzy przybyli w roku 1980 do USA z Kuby zostało zerwane przez F. Castro w momencie rozpoczęcia działalności przez Radio Martí. Po okresie żądań przez Kubę by radiostacja ta przestała działać ostatnio strona kubaska wyraziła zgodę na wznowienie rozmów z przedstawicielami Stanów Zjednoczonych. Kuba zasygnalizowała gotowość do podjęcia rozmów za pośrednictwem sowieckich przedstawicieli, którzy poinformowali amerykańskich dyplomatów przebywających w Moskwie, iż Castro przyznał, że zareagował zbyt ostro na sprawę Radia Martí. Jednakże rozmowy trwały tylko dwa dni. Rzecznik Departamentu Stanu R. Kalb poinformował, iż rozmowy zostały przerwane, ponieważ Kuba domaga się umożliwienia nadawania programów radiowych, które mogłyby być odbierane na terenie USA.

● **Matka Teresa na Kubie** Matka Teresa z Kalkuty, przybyła z wizytą na Kubę, powiedziała, że ma nadzieję, iż Siostry Miłosierdzia dostaną zezwolenie na pracę wśród biednych kubankich. Laureatka Pokojowej Nagrody Nobla z 1979 roku odleciała na Kubę z zamiarem by spotkać się tam z różnymi księżmi jak i władzami komunistycznymi

● **G. Shultz przestrzega dziennikarzy przed uleganiem fascynacji terrorystami** Amerykański sekretarz stanu G. Shultz przestrzegł środki masowego przekazu przed "uleganiem fascynacji" terrorystami i publikowaniem materiałów,

których opublikowanie oni pragną. W sumie prasa robi dobrą robotę - powiedział Shultz zagranicznym dziennikarzom zgromadzonym w Departamencie Stanu

● **Jordania zrywa z Arabem** Decyzją rządu jordanckiego zamknięte zostały wszystkie biura organizacji Al Fatah w Jordanii. Oficjalnie motywem tej decyzji jest "ochrona bezpieczeństwa narodowego". Al Fatah jest kierowana przez J. Arafata i jest to największa organizacja wchodząca w skład Organizacji Wyzwolenia Palestyny

● **Jordania zakupiła sowieckie rakiety** Tygodnik brytyjski "Jane's Defence" poinformował, że Jordania zakupiła w Związku Sowieckim 100 rakiet ziemia-powietrze. Za przyczynę jordanckiego zakupu w ZSSR uznaje się odrzucenie przez Kongres USA kontraktu na sprzedaż Jordanii broni na sumę \$ 1,6 mld. Jordania podjęła także kroki w celu nabycia w ZSRR transporterów opancerzonych. Administracja Reagana była gotowa sprzedać Jordanii tego typu uzbrojenia, jednakże Kongres uniemożliwił realizację tego zamiaru, wysuwając argument, że Jordania jest technicznie w stanie wojny z Izraelem i że broń ta łatwo mogła być dostarczona ręką terrorystów

● **Zmarł kardynał Lekai** W Budapeszcie zmarł w wieku 76 lat kardynał László Lekai, głowa Kościoła Katolickiego na Węgrzech. W 1976 roku Lekai został arcybiskupem Esztergomu i przewodniczącym konferencji biskupów węgierskich. W tym samym roku mianowany został kardynałem. Nominacja Lekai zakończyła konflikt między władzami komunistycznymi i Watykanem. Jego poprzednik kardynał Mindszenty po upadku powstania węgierskiego w 1956 roku schronił się w ambasadzie USA w Budapeszcie, co w następnych latach było powodem napięcia między reżimem Kádara a Kościołem Katolickim

● **Automatyczne cięcia w budżecie państwa nie są zgodne z konstytucją amerykańską** Sąd Najwyższy Stanów Zjednoczonych zawyrokował, iż punkt ustawy Gramm - Rudmana, dotyczący automatycznych cięć budżetowych nie jest zgodny z Konstytucją. Oznacza to, iż Kongres będzie musiał doprowadzić do zrównowazenia budżetu państwa posługując się dotychczasową metodą tzn. głosowaniem. Punkt ten narusza, w opinii Sądu Najwyższego, zasadę rozdziału władzy, w powyższym przypadku - ustawodawczej (Kongres) od wykonawczej (Prezydent). Zgodnie z punktem ustawy, w sytuacji braku porozumienia pomiędzy Prezydentem i Kongresem w sprawie ograniczeń budżetowych, decyzja miała być podjęta przez General Accounting Office, podlegającą władzy ustawodawczej. Sąd Najwyższy stwierdził, iż kontroler generalny nie ma prawa dyktować Prezydentowi jakich redukcji ma on dokonać w budżecie federalnym

● **Fiasko rozmów pokojowych w Salwadorze** Rozmowy przedstawicieli rządu prezydenta Jose Duarte z wysłannikami partii opozycyjnych nie przyniosły rezultatów i nie posunęły ani o jotę problemu zakończenia trwającej od 7 lat wojny domowej. Opozycja stwierdziła, że rząd nie chce słuchać tego co ona proponuje, jego zaś propozycje nie nadają się do realizacji. Duarte wysunął i czerwcę br propozycję rozmów pokojowych, która została zaakceptowana przez rebeliantów. Rząd podkreślił, że pragnie osiągnąć narodową zgodę, jednak rządząca partia Chrześcijańskich Demokratów nie pozwoli na dyktowanie warunków. Była to trzecia runda rozmów pokojowych. Dwie poprzednie były przeprowadzone w roku 1984 przez kardynała R. Damasa i także zakończyły się niepowodzeniem

● **Apel opozycji o wybory w Nikaragui** Przywódca nikaraguańskiej opozycji zaapelował do rządu sandinistów o zorganizowanie wyborów powszechnych. Ponadto opozycja zaproponowała utworzenie "Krajowej Komisji Pokoju", która miałaby składać się z przedstawicieli organizacji cywilnych. Jej celem byłoby prowadzenie negocjacji w sprawie poprawy sytuacji w kraju. Sandiniści odrzucali wielokrotnie w przeszłości podobne propozycje

Od trzech tygodni rząd w Managui nasilił akcje przeciwko siłom niepatriotycznym, zamykając opozycyjną gazetę "La Prensa" i nie wpuszczając do kraju duchownego Bismarcka Carballo i biskupa Pablo Antonio Vege

"Jeżeli nie odpowiedzą pozytywnie na tę propozycję - powiedział Erick Ramirez, przywódca Partii Chrześcijańsko-Socjalistycznej - będzie to oznaczało, iż sandiniści nie pragną pokoju, chcą aby w Nikaragui panowała przemoc"

Od listopada 1984 r. sandiniści spotkali się z przywódcami opozycji tylko dwukrotnie. Oba spotkania zostały zorganizowane przy udziale ambasady hiszpańskiej. Nie przyniosły one jednak porozumienia

Ramirez powiedział, iż otrzymał zaproszenie na spotkanie z przedstawicielem sandinistów Carlosem Nunezem

Podobne zaproszenie otrzymał także inny przedstawiciel opozycji, którego zapewniono, iż Nunez wyjaśni "polityczną i militarną sytuację w kraju"

Biskupi nikaraguańskiego Kościoła katolickiego spotkali się prywatnie w Managui w celu omówienia posunięć rządu. Nie opublikowali jednak żadnego oświadczenia w tej sprawie

Ramirez oświadczył, iż rząd w Managui utracił poparcie społeczeństwa, ma ograniczoną kontrolę nad siłami zbrojnymi i sektorem prywatnym. Większość przywódców opozycyjnych zgadza się, iż w przypadku ogłoszenia wyborów powszechnych uda im się uzyskać ok. 80% głosów

● **Amerykański Sąd Najwyższy w sprawie reklamy** Sąd Najwyższy zdecydował, iż władze stanowe mają prawo zaka-

zac reklamowania towarów lub działalności stanowiących niebezpieczeństwo dla konsumentów

Przez 11 lat Sąd Najwyższy odmawiał zatwierdzenia praw o zakazie reklamowania takich produktów i działalności, wprowadzanych przez legislaturę poszczególnych stanów

Najnowsza decyzja najwyższej władzy sądowniczej USA została oparta na sprawie kasyna w Puerto Rico, którego działalność, aczkolwiek legalna, nie może być reklamowana z powodu prawa ustanowionego przez władze lokalne. Decyzja ta została przez Sąd Najwyższy utrzymana w mocy stosunkiem głosów 5-4

Legislatura Puerto Rico stoi na stanowisku, iż "reklamowanie hazardu może mieć negatywny wpływ na zdrowie, bezpieczeństwo i dobro materialne obywateli"

Przeciwny decyzji większości swoich kolegów sędzia John P. Stevens powiedział, iż "prawo to stanowi dość dziwne ograniczenie wolności wypowiedzi i nie jest w zgodzie z Pierwszą Poprawką"

Zwolennik wprowadzenia ograniczeń w reklamowaniu towarów i usług Kongresman Mike Synar powiedział, że decyzja Sądu Najwyższego uniemożliwi przemysłowi tytoniowemu dalsze zaślanianie się Pierwszą Poprawką

● **Watykańskie hasło Dnia Pokoju** Watykan poinformował, że papież Jan Paweł II dokonał już wyboru hasła na XX Światowy Dzień Pokoju, przypadający 1 stycznia. Brzmie ono "Rozwój i solidarność - kluczami pokoju". Ojciec Święty zamierza rozszerzyć temat swego przesłania z br., w którym wzywał do dialogu pomiędzy Wschodem i Zachodem, oraz do solidarności między ubogimi i bogatymi narodami. Stolica Apostolska podkreśliła, iż jest wiele dziedzin, w których rozwój i solidarność mogą wpłynąć na sprawę pokoju, jak np. problem uchodźców, międzynarodowa współpraca w dziedzinie zadłużen zagranicznych i przyczyny terroryzmu

● **Prezydent Reagan wciąż popularny** Sondaz Gallupa przeprowadzony w maju wykazał, że Ronald Reagan cieszy się większą popularnością niż którykolwiek z prezydentów od czasu II wojny światowej. 68% ankietowanych uważa, że Reagan wywiązuje się ze swoich obowiązków, 23% ze nie, 9% nie ma wyrobionego zdania. Dla porównania, w drugim roku swej drugiej kadencji, prezydent Nixon cieszył się poparciem tylko 25% społeczeństwa, Johnson 48%, Eisenhower - 53%, zaś Truman 37%

● **Tysiące uciekierów czarnobylskich** zostanie osiedlonych w nowych miejscach. Sowiecka gazeta "Izwestia" podała, że tysiące rodzin ewakuowanych z regionu zagrożenia po katastrofie w elektrowni atomowej w Czarnobylu zamieszka w nowych domach położonych z dala od strefy ewakuacji. "Izwestia" sugerowała, że ich pobyt w nowym miejscu zamieszkania będzie długi bądź stały

ECHO TYGODNIA

JACEK ADOLF i GRAŻYNA FARMUS

Adres do wysyłki korespondencji ogłoszeń płatności rachunków zamówień prenumerat
862 Tandridge Crescent, REXDALE, ONT M9W 2P2
TEL 743 - 5706 w godz 10 - 3 po poł
766 - 3774

ADVERTISEMENTS

● Display ads \$ 7 column inch ● Full page \$ 700 half page \$ 400
● Classified ads \$ 4 (up to 25 words) 5+ each additional word
● Box \$ 1.50 each issue

Redakcja zastrzega sobie prawo do zmian i skrotów w nadesłanych listach i manuskryptach

Prenumerata półroczna \$ 25 roczna \$ 50

POD KONSULATEM

Zachód jednak nie jest tak naiwny, jak sądzi Czerwony A. Emigracja dolar jeszcze nie przesłonił bardziej niewymiernych wartości, takich jak wolność i niepodległość Polski

Przekonalismy się o tym we wtorek wieczór pod konsulatem PRL w Toronto. Przeszło tysiąc ludzi przyszło przypomnieć w kolejną rocznicę PRL co sądzą o panowaniu sowieckich wielkocządków w Polsce i jakie wobec tego panowania zowią uczucia

Przy okazji okazało się, że na propagandową pseudoamnestię nie nabrali się ani tutejsi Polacy ani niektórzy przynajmniej kanadyjscy politycy. Donosnie zabrzmiał głos żądający zwolnienia wszystkich więźniów politycznych w Polsce. Głos Kanady - tej polskiej i tej ukraińskiej, słowackiej, czeskiej, afgańskiej, także anglosaskiej

Jacek Adolf

CZY BOJKOT RPA ZASZKODZI KANADZIE?

Obroty handlowe Kanady z RPA wyniosły w ubiegłym roku 400 milionów dolarów. Jest to niewiele w porównaniu z obrotami handlowymi z USA (1%) Specjaliści dyskutują nad tym, czy całkowite embargo w handlu z RPA może poważnie zaszkodzić kanadyjskiej gospodarce. Jeżeli nawet orzekną, że tak się stanie, Kanada ma niewielkie szanse wycofania się z udziału w embargo. Ambasador Kanady w ONZ Stephen Lewis jest zdania, że Kanada zajęła w sprawie RPA zbyt twarde stanowisko postulując całkowite sankcje gospodarcze wobec kraju apartheidu.

A jak wyglądają realia gospodarcze? Kanadyjski eksport do RPA obejmuje głównie surowce mineralne, maszyny górnicze, sprzęt rolniczy, nawozy sztuczne oraz produkty przetwórstwa drzewnego. Kanada sprzedaje też RPA tekstylia za 3 mln dolarów i próbki nasion siewnych zbóż za tysiąc dolarów rocznie. Całość rocznego eksportu kanadyjskiego do RPA oblicza się na 150,92 milionów dolarów.

Import w skali roku wynosi 227,73 milionów dol. i obejmuje głównie rudę żelaza, wyroby przemysłu ciężkiego, owoce, cukier i chemikalia.

Kanada bierze udział w spotkaniu Commonwealthu, gdzie mają zapasć decyzje czy sankcje gospodarcze wobec RPA będą wprowadzane i w jakiej kolejności. W porównaniu z oponującą wobec embargo Wielką Brytanią, Kanada nie ma wiele do stracenia. Przy całkowitym odcięciu eksportu zlikwidowanych zostanie 400 miejsc pracy. Mimo iż bezrobocie jest sprawą palącą, rząd kanadyjski opowiada się za sankcjami ze względów moralnych.

Według ostatnich informacji ekipa sportowa Kanady weźmie udział w igrzyskach Commonwealthu, które, ze względu na udział w nich RPA zbojkotowało 27 krajów.

QUEBEC NA SZCZEGÓLNYCH PRAWACH

W przyszłym miesiącu w Edmontonie odbędzie się doroczna konferencja premierów prowincji. Jednym z przedmiotów obrad będzie ustalenie warunków uznania przez prowincję Quebec konstytucji Kanady. Od początku swego istnienia rząd Roberta Bourassy czynił zabiegi mające na celu uzgodnienie tej kwestii z rządem federalnym. Podobne działania podejmowała ekipa Mulroneya. Propozycje obu stron konsultowano już z premierami innych prowincji. Quebec domaga się szczególnych praw konstytucyjnych, między innymi uznania jego narodowej odrębności i prawa weta wobec przyszłych zmian konstytucji.

WYSCIG W TORONTO

60 tys. widzów oglądało w niedzielę wyścig samochodowy

"Molson Indy" w Toronto, który odbywał się na terenach Exhibition Place. Był to pierwszy wyścig tego typu w naszym mieście. Zwyciężył Bob Rahal, który otrzymał nagrodę w wysokości 73,500 dolarów. Jak dobrze pójdzie wyścig odbędzie się znowu w Toronto w przyszłym roku. Tym razem sprzedano bowiem 60 tysięcy biletów wstępu. Zainteresowanie wyścigiem może sprawić, iż pocztowe torontonskie Lakeshore stanie się drugim czołowym torem wyścigowym po słynnym amerykańskim Indianapolis.

POŻYCZKI TANSZE

"Nic tylko pożyczać" - oto wniosek z przewidywan ekonomistów na zbliżającą się jesień. Koszt pożyczek może bowiem osiągnąć najniższy od 8 lat poziom. Ta optymistyczna prognoza oparta jest na obserwacji ostatnich posunięć Bank of Canada, który opuścił w ubiegłym tygodniu swym najlepszym klientom stopę procentową poniżej 10 procent. Jesienią, gdy zwykle koszty pożyczek idą w dół, można się spodziewać obniżki do poziomu poniżej 9,75 proc. Można się spodziewać spadku oprocentowania otwartych pożyczek "personalnych" i hipotecznych zarówno długo jak i krótkoterminowych.

BUNTU LEKARZY CIĄG DALSZY

Nie będziemy wykonywać zabiegów i operacji, które się nam nie opłacają, ogłosili torontonscy lekarze. Podobne stanowisko zajęli już położnicy, urodolodzy, laryngolodzy. Zdaniem tych lekarzy stawki wyznaczone przez OHIP są, za pewne usługi, zbyt niskie. A ponieważ nie wolno im obecnie, w świetle prawa ontaryjskiego, pobierać dodatkowych opłat, unikają nieopłacalnych procedur.

Stowarzyszenie lekarzy OMA zdaje się przyzwalać na taką praktykę, mimo iż rzecznik organizacji oświadczył, że odmowa wykonywania pewnych zabiegów jest samorządną, oddolną akcją protestacyjną medyków.

Urolog dr Henry Singer stwierdził w jednej z torontonskich gazet, że zarówno on jak i kilku innych lekarzy nie będzie podejmować się wielogodzinnych operacji. Nawiasem, lekarz przyznał, że kilkugodzinne zabiegi w raportach lekarzy do OHIP figurują jako zajęcia pokazowe ze studentami w szpitalach. Do operacji takich należy m.in. usuwanie różnego rodzaju cyst.

Niektórzy położnicy zapowiedzieli, że będą odsyłać pacjentki w ciąży do lekarzy domowych a przyjmować tylko najbardziej skomplikowane przypadki. Wydarzyło się to już w kilku torontonskich szpitalach. Krytycy postępowania lekarzy argumentują, że prowadzi ono do pogorszenia opieki zdrowotnej. Jest to na pewno odejście od tradycji medycyny kanadyjskiej. Dotychczas bowiem

pacjent miał prawo wyboru lekarza odpowiedzialnego za przebieg leczenia. Lekarzem tym mógł być albo lekarz ogólny albo specjalista.

Nadal nie jest jasne czy będziemy otrzymywać od lekarzy rachunki za czynności administracyjne. OMA domaga się, żeby wystawiać prywatne rachunki za wszelkie porady, wystawiane przez telefon, przedłużanie recept, zaświadczenia o stanie zdrowia i wypełnianie różnych formularzy. Dotychczas usługi te były bezpłatne.

KĄPIEL PO DESZCZU WZBRONIONA

Wydział Zdrowia miasta Toronto odradza wszystkim kąpiele na torontonskich plażach. Woda w jeziorze Ontario jest bowiem bardzo zanieczyszczona błotem i bakteriami. Bakterie te są szczególnie niebezpieczne dla oczu. Wydział poinformował także, że po upływie dwu dni od wielkich opadów wody są już bezpieczne. Kierując się tym ostrzeżeniem władze miejskie zamknęły plażę

podczas upalnego weekendu, jako że w Toronto mieliśmy w piątek rekordowy opad deszczu.

Upał sprawił, że wielu plażowiczów zignorowało znaki ostrzegawcze umieszczone na plażach miejskich i wykąpało się w zmaconej wodzie.

Należy przypomnieć, że nawet po największym deszczu pozostają czyste plaże na torontonskich wyspach. Dojeżdżając na nie można promami z Harbourfront.

Inną zaletą tych wysp jest przyjemny chłodek. Różnica temperatur pomiędzy miastem a wyspami sięga kilku stopni Celsjusza.

POWÓDZ W EDMONTONIE

Dużo poważniejsze były skutki ulewy w Edmonton. Pod wodą znalazło się 300 domów. 900 mieszkańców stolicy Alberta zmuszonych było do opuszczenia domostw. Tak wielkiej powodzi nie odnotowano w mieście od 1915 roku. Woda w rzece podniosła się o ponad 7 metrów.

OPOWIĄSTKA PRAWDZIWA

"Paszport jednokrotny"

Onegdaj poznałam damę polskiego pochodzenia w wieku emerytalnym. W Kanadzie mieszka na stałe, jest jej obywatelką od paru lat. Ma tu dom, konto bankowe i wypracowaną emeryturę. Ale to nie wszystko. W Polsce, którą opuściła przed laty, zostawiła rzeczy z którymi trudno jej się rozstać. Ma mieszkanie w stolicy, pamiątki rodzinne, krawcową, znajomych i przyjaciół. A ponadto uzdrowska, dolarowe sklepy i swojską atmosferę.

Na wiosnę, jak co roku, pani ta udała się w podróż do starego kraju. Rzecz w tym, że jest to osoba zapobiegliwa, świadoma międzynarodowych przeliczników. Podróżuje więc zwykle na tak zwany paszportcie wielokrotnym (wydany przez PRL). Zalety tego dokumentu polegają na tym, że jego właściciel może kupować bilety lotnicze w PLL LOT za złotówki a nie jak zwykły smiertelnik za dolary. "Wielokrotny" mają też prawo do posiadania w Polsce nieruchomości, inwestycji itp., gdyż według władz PRL rezydują w Polsce, z częstymi wypadami za granicę.

Pani ta nie jest jakąś szczególną emigrantką osobliwą. Znam wiele osób, które z podwojnego obywatelstwa czerpią szereg korzyści finansowych i satysfakcji osobistych. Na przykład radość płynącą z przychylności krewnych i znajomych wobec cioci (wujka) z Ameryki.

A teraz cofnijmy się w czasie. Na wiosnę w Echu Tygodnia ukazał się komunikat ostrzegający przed wyjazdami do Polski na paszporty konsularne i pokrewne dokumenty. Kongres pi-

sał o przypadkach zatrzymania w kraju ludzi i kłopotach z ich powrotem do Kanady.

W odpowiedzi ukazał się list Biura Podróży High Park Travel wyjaśniający posiadaczom paszportów konsularnych, że nie mają powodów do niepokoju.

"Wielokrotny to nie to samo co konsularny" - skomentowała tę wymianę korespondencji w Echu nobliwa dama. „A zatem jadę”

Jej decyzje ulegały wahaniom po czarnobyjskim wypadku. Towarzyszyły temu długie rozmowy telefoniczne. W koncu peerelowska renta, mieszkanie i inne względy przeważały.

Po paru tygodniach otrzymałam list. Jego autorka pisze ze stolicy, że ma się dobrze, jednak bez pomocy z zewnątrz kraju swego ojczystego opuścić nie może. Bilet powrotny (za złotówki) wykupiony. Termin odlotu - bliski. A tymczasem, w urzędzie paszportowym odebrano jej paszport wielokrotny, wymieniono na dowód osobisty i poradzono, by postarała się o zaproszenie do Kanady. Urzędnik dodał, że ma pewne szanse na wyjazd.

"Przepisy się w PRL zmieniły, czego nie przewidziałam i bez zaproszenia wyjechać nie mogę”

Swoją stan nerwowy opisała owa pani jako tragiczny.

Przynajmniej był fakt niemożności kontaktów ze swą kanadyjską rodziną, która wyjechała na wakacje i siedzi gdzieś w kanadyjskiej głuszy bez adresu i telefonu. Trzeba w tym miejscu do-

KOMUNIKAT

W dniu 21 sierpnia przypada smutna rocznica podpisania paktu Ribbentrop-Mołotow, tj. czwartego rozbioru Polski, a w parę lat później - "Jałty", gdzie zdecydowany został los Polski i innych krajów z zażelazonej kurtyny przez naszych sojuszników - Amerykę, Anglię i Rosję.

Haniebna ta decyzja wielkich mocarstw oddała w niewolę Rosji Sowieckiej nasz kraj wraz z państwami Europy Środkowo-Wschodniej, dzięki czemu bracia nasi ciągle cierpią pod butem oprawcy.

Nie wolno nam o tym zapomnieć, ale musimy przypomnieć światu i politykom o sytuacji jaka istnieje za żelazną kurtyną. Pamiętając o tym powstał komitet złożony z przedstawicieli krajów ujarzmionych, który organizuje w dniu 23 sierpnia "DZIEŃ CZARNEJ WSTAŻKI".

W dniu tym wszyscy przyjmujemy czarne wstażki na znak żałoby.

KPK Okręg Toronto -
Jerzy Burski

dac, że właśnie ta rodzina powinna jej wystawic zaproszenie "Ratuj! SOS! Znajdź ich jakos!"

Przypadek ten mimo, że całkowicie osobisty, postanowiłam przedstawić ku przestrodze. Udałam się bowiem natychmiast do różnych torontonskich biur podróży z których usług owa pani nie korzystała i powiedziano mi tam, że zdarzają się przypadki, że posiadacze "wielokrotnych" paszportów mają trudności z opuszczeniem PRL. Klienci tego typu, także w High Park Travel, są o tym uprzedzani i wyjeżdżają do Polski z przygotowanymi z góry zaproszeniami do Kanady w garści.

Tymczasem nasza miła pani siedzi w Warszawie i rwie włosy z głowy.

"A dobrze jej tak!" - skomentował znajomy o przydomku "Kraczący". I jak zwykle poczęstował mnie historią makabryczniejszą od mojej. Otóż jakas babina pojechała do Polski na takim to paszportcie. Zabrali jej i nie chcieli oddać przez kilka miesięcy. Kolejnych zaproszeń uznac nie chcieli. Musiała dać w łapę kilka tysięcy dolarów żeby się wydostać na swoje do Kanady.

"Kraczący" zawsze mnie przeliczytuje w opowieściach, ale może nie w życiu. Krewni wrócą na jesień do domu. Wysłać zaproszenie. Jesien w Warszawie wcale piękna. Zima łagodniejsza niż w Toronto. Latem mniejsza duchota. A klimat dla starszych ludzi w ogóle lepszy. O czym informuje wszystkich zainteresowanych.

GRAFA

FRANCUZI O AMNESTII

Dokonczenie ze str 1

Na czele delegacji stał Jean Francois Deniaux, postać ogromnie popularna tutejszego życia politycznego Deniaux, deputowany do Parlamentu Europejskiego, jest zarazem wiceprzewodniczącym Komisji Spraw Zagranicznych w Zgromadzeniu Narodowym i przewodniczącym Międzypartyjnej Komisji Praw Człowieka

W ubiegłych latach udał się z wizytą do wielu krajów Trzeciego Świata zdominowanych przez wpływy Moskwy albo otwarcie najejchanych. Po powrocie z podróży do Afganistanu, Angoli, Mozambiku, Nikaragui, Kambodży, udzielał wielu wywiadów. Opublikował książkę

Celem Deniaux było i jest zwracanie uwagi opinii na kraje, o których wieści powracają na pierwsze strony zachodniej prasy w chwilach dramatycznych, ale w czasie jeszcze dramatyczniejszej, chwilowej stabilizacji schodzą na plan dalszy

Deniaux podczas swej trzydniowej wizyty w Warszawie rozmawiał między innymi z członkiem Biura Politycznego Józefem Czyrkim. W trakcie owego kilkugodzinnego spotkania francuski minister wyraził nadzieję, że przegłosowany przez Sejm PRL w ubiegłym tygodniu „akt łaski” obejmie jak największą liczbę więźniów politycznych. Deniaux oświadczył swemu rozmówcy, że francuska opinia nie przestanie z uwagą śledzić przestrzegania praw człowieka w PRL

Po powrocie z Polski Jean Francois Deniaux powiedział tutejszym dziennikarzom, że jego zdaniem *tekst przegłosowany przez Sejm nie może być uznany za amnestię. Jest tak dalece dwuznaczny, że pozostawia władzy możliwość selektywnego, wybiórczego stosowania go w zależności od tego, czy władza ma chęć daną osobę uwolnić czy nie*

Przypomnę na marginesie, że Jean Francois Deniaux odegrał ważną rolę na początku bieżącego roku, kiedy był jednym z inicjatorów listu w obronie polskich więźniów sumienia, podpisanego przez kilkunastu czołowych tutejszych polityków, między innymi przez obecnego premiera Jacques'a Chiraka, sekretarza partii socjalistycznej Jospin, była przewodniczącą Parlamentu Europejskiego Simone Weil, a także innych, jak Michel Rocard czy Raymond Barre

W czasie obecnej wizyty Jean Francois Deniaux spotkał się w Warszawie z sekretarzem Konferencji Episkopatu Polski arcybiskupem Dąbrowskim, jak również z

W POLSCE
BEZ ZMIAN

Warszawa, 21 lipca Korespondent londyńskiej BBC Kevin Ruane w telefonie do Londynu przypomina najpierw sylwetkę prof. Lipińskiego, którego pogrzeb odbył się w dniu, w którym uchwalono ustawę o amnestii i cytuje słowa profesora, że stanowiłoby wielki sukces gdyby intelektualisci mogli wykazać, że na znak solidarności zdolni są dzielić celę więzienną z robotnikami. Oto jak Kevin Ruane nawiązuje w swej depeszy do tych słów

Być może w pewnym sensie uchwalona w czwartek ustawa amnestyjna jest wyrazem tego sukcesu, którego nadejście zapowiadał prof. Lipiński. Jedno jest faktem, że aczkolwiek wśród więźniów politycznych aresztowanych w ciągu pierwszych czterech miesięcy bieżącego roku najwięcej jest robotników, liczba studentów jest tylko niewiele mniejsza, a zaraz potem idą pracownicy umysłowi. Wśród pozostałych jest jeden historyk, jeden ekonomista, czterech inżynierów, dwóch nauczycieli i dwóch lekarzy

Po wielu miesiącach całkowitego milczenia władze twierdzą obecnie, że w Polsce liczba więźniów politycznych nie przekracza dwustu. Według źródeł niezależnych liczba ta wynosi około 350

Abstrahując od tych rozbieżności oczekuje się, że większość więźniów politycznych zostanie obecnie zwolniona. Przeważająca ich liczba przetrzymywana jest w więzieniu za druk lub kolportaż prasy i literatury podziemnej

Wszystko jest możliwe

Ma się ich teraz wypuścić zakładając, że zobowiążą się iż będą się dobrze sprawować. Ale najbardziej znani więźniowie polityczni nie wyjdą tak łatwo z więzienia. Chodzi tu o takie osoby jak Zbigniew Bujak, Adam Michnik - autor błyskotliwych artykułów politycznych pisanych w celi więziennych oraz Władysław Frasyniuk, jeden z przywódców podziemnej Solidarności, którego losiem zainteresowała się między innymi pani Thatcher

Osoby z tej grupy nie kwalifikują się do zwolnienia, ponieważ zarzuty w oparciu o które są one przetrzymywane w więzieniu lub w oparciu o które wydano wyroki skazujące są wyłączone z postanowień amnestyjnych

Ale obecna ustawa przewiduje, że nawet Zbigniew Bujak mógłby zostać zwolniony, gdyby zgodził się wyjawic władzom wszystko

Z postanowień amnestyjnych mogą skorzystać osoby z podziemnej Solidarności pod warunkiem ujawnienia się wobec władz do końca bieżącego roku. Ponadto Sąd Najwyższy w specjalnych przypadkach może, na wnio-

sek prokuratora generalnego, nakazać umorzenie postępowania i uchylić wydane wyroki. W takiej sytuacji wszystko jest możliwe

Jest jednak rzeczą jasną, że władze nie ogłosiły amnestii w ścisłym tego słowa znaczeniu. Podobnie jak poprzednio, uzyskanie przez więźniów wolności uzależniają one od ich postępowania. Zasadą od przywódców opozycji władze żądają ni mniej ni więcej, tylko przyznania się do porażki i wyrzeczenia się dotychczasowych ideałów

Ta jak to się mówi oferta jeszcze jednej szansy przedstawiana jest w bardzo zachęcający sposób jako możliwość powrotu do normalnego życia i pracy dla dobra własnej rodziny i kraju. Ale większość więźniów może odpowiedzieć na to, że znaleźli się w więzieniu dlatego, że chcieli dokładnie tego samego ale na swój sposób

Prof. Lipiński chciał również ulżyć swemu krajowi, ale jego propozycje reform gospodarczych zostały odrzucone a ostrzeżenia o nadciągającej katastrofie gospodarczej zignorowane. Rozczarowanie z tego powodu jak i protesty robotnicze sprawiły, że Lipiński znalazł się w szeregach współzałożycieli Komitetu Obrony Robotników

Gdy w czwartek na cmentarzu zasypywano grob, w którym spoczęła trumna ze zwłokami prof. Lipińskiego, biorący udział w pogrzebie robotnicy oraz intelektualisci śpiewali pieśni patriotyczne śpiewane przez bojowników ruchu oporu

Nie odnosiło się wrażenia, że w Polsce nastąpiła jakakolwiek zmiana

PRÓBA ŁAMANIA SUMIENIA

Wtorek, 22 lipca W ubiegły czwartek, na święto 22 lipca, Sejm PRL miał uchwalić amnestię dla osób więzionych w Polsce. Zamiast amnestii Sejm uchwalił ustawę o „warunkach zwalniania więźniów”

W zakładach karnych przebywa obecnie ponad 350 więźniów sumienia. Natomiast władze twierdzą, że więźniów politycznych w Polsce nie ma, są jedynie tak zwani więźniowie niekryminalni

To głównie dla nich Sejm uchwalił czwartkową ustawę w takiej formie

Ale ustawa spotyka się z krytycznymi głosami w kraju. Ustawa nie stwarza możliwości uwolnienia czołowych działaczy opozycji demokratycznej. Korzystac z niej będą mogli osoby, które w jakiś sposób zobowiążą się do zaniechania niezależnej działalności, a jej dotychczasowy przebieg władzy ujawnią

Jeden z czołowych działaczy Solidarności Zbigniew Bujak powiedział, że ustawa jest tak sformułowana, że więźniowie polityczni nie będą mogli skorzystać z niej. „Wielu więźniów politycznych musieli podejmować konkretne zobowiązania. Jest to zupełnie niemożliwe. Trudno bowiem odejść od własnych postaw życiowych”

Bogdan Lis odrzucił amnestię

Więziony w Barczewie Bogdan Lis jako jeden z pierwszych odrzucił warunki ustawy sejmowej

W rozmowie z matką, Władysławą Lis, która odwiedzała go w więzieniu stwierdził, że nie ma zamiaru korzystania z aktu łaski poprzez przyznawanie się do nielegalnej działalności. To wszystko co czynił wypływało z wewnętrznych pobudek i potrzeb

Informację o spotkaniu Władysławy Lisowej z synem w więzieniu barczewskim przekazała francuska agencja prasowa Agence France Presse

W roku 1985 Bogdan Lis został zatrzymany w Gdansk, wraz z Adamem Michnikiem i Władysławem Frasyniukiem

13 lutego Służba Bezpieczeństwa wkroczyła na spotkanie działaczy Solidarności, zatrzymując wszystkich uczestników poza Lechem Wałęsą. 14 czerwca 85 roku wyrokiem sądu Bogdan Lis skazany został na karę 2 1/2 roku więzienia za rzekome planowanie strajku protestacyjnego przeciwko podwyższeniu cen żywności. Jak wiadomo, akcja strajkowa nie została nigdy podjęta

21 lutego 86 roku, w procesie rewizyjnym, Sąd Najwyższy w Warszawie zmniejszył Bogdanowi Lisowi karę o szesć miesięcy. Wyjdzie więc przypuszczalnie na wolność w czerwcu 1987

Niezwłocznie uchylić ustawę

Wtorek, 22 lipca Przewodniczący Solidarności Lech Wałęsa ponownie wypowiedział się o ustawie amnestyjnej

„Ustawa ta w ogóle nie zasługuje na miano amnestii. Powinna być niezwłocznie uchylona”

„Podpisywanie na mocy ustawy przez osoby ułaskawione przysięgi lojalności jest po prostu próbą łamania ludzkich sumień”

Poza tym, powiedział Wałęsa, ustawa nie przewiduje przerwania wszczętych przez sądy wojskowe postępowań karnych przeciwko działaczom związkowym

Wałęsa zwrócił uwagę na fakt, że do grona działaczy, którzy nie są objęci ustawą, wchodzi tacy wybitni związkowcy jak Zbigniew Bujak, Władysław Frasyniuk, Henryk Wujec, Bogdan Lis, Bogdan Borusewicz, Czesław Bielecki

Powiedział też, że wielu Polaków miało nadzieję, iż ogłaszając powszechną amnestię władze wejdą na drogę narodowego pojednania. Tak się jednakże nie stało

KARDYNAŁ GLEMP
PRZECIWIEMIGRACJI Z POLSKI

Rzym, wtorek, 22 lipca Korespondent BBC Dominik Morawski przekazuje telefonicznie z Rzymu co następuje

Prymas Polski kardynał Glemp przebywa od trzech dni na Sardynii, gdzie otrzymał wczoraj nagrodę pokojową

Jest to czwarta z kolei nagroda pokojowa, jaką ks. prymasowi przyznano we Włoszech. Przy tej okazji, w czasie rozmowy z dziennikarzami włoskimi, ks. prymas odpowiedział na szereg pytań odnoszących się do aktualnej sytuacji w Polsce

Sprawa podróży Jana Pawła II do kraju, przewidywanej w czerwcu przyszłego roku, jest w zasadzie załatwiona - stwierdził ks. prymas - choć szczegóły organizacyjne pozostają do uzgodnienia z przedstawicielami władz państwowych. Strona kościelna nie wyklucza, że Papież odwiedzi Gdansk, miasto które na to zasługuje. Wizyta Papieża będzie miała charakter kościelny, nie polityczny - sprecyzował ks. prymas

Na pytanie dotyczące ustawy o amnestii ks. prymas odpowiedział, że słyszał przez radio oświadczenie Lecha Wałęsy, który nazwał ją gestem propagandowym, gdyż która urodziła myśl. Ks. prymas wyjaśnił, że choć nie jest w stanie ocenić, jaki będzie końcowy rezultat amnestii, uważa że będzie to ważny fakt, jeśli dojdzie do uwolnienia więźniów politycznych

Na pytanie dotyczące aresztowania Zbigniewa Bujaka ks. prymas wyraził nadzieję, że będzie on również uwolniony i choć nie jest on tak blisko związany z kościołem jak inni przywódcy Solidarności, kościół będzie tak walczył o niego

Odpowiadając na pytanie dotyczące spotkania z gen. Jaruzelskim, ks. prymas wyjaśnił, że dialog pomiędzy nimi jest nieraz bardzo trudny, ale mimo to jest wciąż kontynuowany

„Szanuję jego osobowość, tak jak i on szanuje moją” - oświadczył ks. prymas i dodał, że obaj chcą służyć na rodowi i dobru wspólnemu

Kiedy jeden z dziennikarzy przypomniał, że gen. Jaruzelski w czasie ostatniego zjazdu partii mówił o wciśniętym klerikalizmie w Polsce, ks. prymas powiedział, że jest to przesada

„Istnieją wprawdzie duchowni, którzy w swych kazaniach nadużywają tonu emocjonalnego, nie należy jednak tego uogólniać”

W swej rozmowie z dziennikarzami ks. prymas wypowiedział się ponadto negatywnie o intelektualistach, którzy opuszczają kraj

W swej rozmowie z dziennikarzami ks. prymas wypowiedział się ponadto negatywnie o intelektualistach, którzy opuszczają kraj, jak i w ogóle o ludziach, którzy emigrują, wyrządza to bowiem szkodę Polsce. Nie może więc on tego aprobować z punktu widzenia etycznego

W komentarzach na temat przyznanej mu nagrody pokojowej prasa włoska jednogłośnie stwierdza, że ks. prymas zasłużył na nią w całej pełni. Oprócz wytrwałości, odziedziczył on po swoim poprzedniku prymasie Wyszyńskim intuicję polityczną i zdolność rokowania z komunistami

Jeśli Polacy żyją dziś w warunkach pokoju, aczkolwiek trudnego, ale jednak pokoju - pisze dziennik rzymski *Il Tempo* - w wielkiej mierze jest to zasługą kościoła

DOMAGAMY SIĘ NATYCHMIASTOWEGO
UWOLNIENIA WSZYSTKICH WIĘZNIÓW
POLITYCZNYCH I ZAPRZESTANIA REPRESJI
W POLSCE

N°	NAZWISKO (DRUK)	ADRES	podpis

Składając swój podpis popierasz NSZZ Solidarność w wysiłkach zmierzających do uwolnienia więźniów politycznych. Nie popełnili oni żadnego przestępstwa - wyrazili tylko swoją opinię polityczną

ZROB KOPIĘ • ZBIERZ 10 PODPISÓW •

PRZESLIJ DO

Dr Marek B. ZALESKI

95 Willow Green, Tonawanda, N.Y. 14150, USA

WYTNIJ I DOŁĄCZ CZEK

AKCJA ECHA TYGODNIA

Załączam czek na sumę na pomoc ofiarom skażenia radioaktywnego w Polsce. Imię i nazwisko, Adres zamieszkania

Kod pocztowy

Czek wystawic na POMOC ZYWNOSC LEKI i wyslac na adres
PKP Z G 288 Roncesvalles Ave Toronto Ont M6R 2M4

lub
Czek wystawic na PCAG
RADIOACTIVE FALLOUT DISASTER FUND wyslac na adres
P O Box 55 Station V Toronto Ont M6R 3A4

w szczególności ks prymasa I cytuję ks prymasa, który wspominając ogłoszenie stanu wojennego powiedział „Byłem głęboko przeswiadczony, że od postawy kościoła i mojej osobistej zależała możliwość praktycznego zwrotu w dziejach naszego kraju Dzięki Bogu, udało nam się uniknąć najgorszego Zdać sobie sprawę, że moje postępowanie jest nieraz kontestowane przez różne osoby Mimo to kroczę drogą słuszną, według nauczania kościoła”

„Głowa służy do innych celów niż przebijanie muru”

Wyszynski w niebie na pewno aprobuję tę wypowiedź - komentuje sprawozdawca rzymskiej gazety

MŁODZIEŻ I DOROŚLI CORAZ DALEJ OD SOCJALIZMU

Stefan Nowak

Zamieszczamy syntetyczne omówienie wyników badań socjologicznych prowadzonych oficjalnie w okresie ostatnich kilku lat Dotyczą one postaw i wartości uznawanych przez młodzież

Postawy, wartości i aspiracje młodzieży zasługują na szczególne potraktowanie W sondażach w okresie gierkowskim pytaliśmy niejednokrotnie młodzież, jak wyobraża sobie swoje życie za 5 lub 10 lat Opisy ich nadziei i oczekiwań były na ogół dość banalne rodzina, zyjąca względnie dostatnio i szczęśliwie (to zawsze na pierwszym miejscu), przyzwoite mieszkanie z telewizorem (odważniejsi pisali willa), samochód, czasem wycieczki zagraniczne, pod koniec lat 70-tych w ich marzeniach - kształtowanych na podobieństwo nowej rzeczywistości - pojawiały się też dacje Pod względem wartości społeczno-politycznych byli oni w zasadzie podobni do swych rodziców, choć mniej niż rodzice mieli skłonność do przekształcania swych poglądów w działanie, lub choćby publiczne wyrażanie To przyszło dopiero wraz z nadciągającym kryzysem i utratą legitymizacji przez władzę, pod koniec lat 70-tych Pisaliśmy wów czas, że jest to pokolenie średnich lotów, nastawione na małą stabilizację, a nawet na stosunkowo małą konsumpcję

Teraz na pytanie „Jak wyobrazasz sobie swoją przyszłość za 5 lub 10 lat?” - wielu odpowiada „W ogóle nie jestem w stanie jej sobie wyobrazić, kiedy myślę o przyszłości, widzę tylko rozmytą, szarą plamę” Myślę, że mamy do czynienia z porażeniem wyobraźni przez lęk przed przyszłością Jeśli podświadome oczekiwania wypadają zbyt ponuro i zbyt groźnie, wyobraźnia cofa się przed próbami jej nakreślenia W badaniach nad studentami najczęściej (63%) udzielano odpowiedzi, „od życia oczekuję tyle samo złego, co dobrego”, natomiast „tylko złego” lub „tylko dobrego” oczekiwało jedynie po 18% badanych Wziąwszy pod uwagę, że byli to studenci, a więc kandydaci do przyszłej elity społecznej, trudno uznać taki rozkład odpowiedzi za wskaźnik optymistycznego nastawienia wobec przyszłości

Nasze uprzednie opisy „pokolenia średnich lotów”, czyli młodzieży okresu gierkowskiego, nasuwały pewne wątpliwości co do kompletności tego obrazu Na podstawie pewnych słabych wskaźników podejrzewaliśmy u nich, podobnie zresztą, jak u ich rodziców, spore - choć nieaktywizowane - predyspozycje do działalności społecznej Predyspozycje te ujawniły się na dużą skalę - bardziej nawet w pokoleniu młodszym, niż u reszty społeczeństwa - w latach 1980-81, po czym - w odczuciu młodzieży - uległy całkowitemu zablokowaniu Jednocześnie sytuacja ekonomiczna zablokowała ich nadzieje na zaspokojenie choćby owych wcześniejszych marzeń stabilizacyjnych Pokolenie, o którym tu mówię, to ludzie przed 30-ką, często mający już świeżo założone rodziny Znaczna ich część nie ma mieszkania, a spółdzielnie mieszkaniowe obiecują im mieszkanie około roku 2005, tj wówczas, gdy według prawideł biologii będą oni już dziadkami Zamiast wyposażenia mieszkania dysponują oni dziś kuponami kredytów dla młodych małżeństw Warunki życia dzielą dziś ze starszym pokoleniem, ale bez jego zasobów

Tuz za nimi idzie następna formacja młodego pokolenia, dzisiejsza młodzież szkół średnich i wyższych W odróżnieniu od tamtych, ich osobowość społeczno-polityczna kształtowała się całkowicie po roku 1976, a pierwsze nawyki działalności społecznej kształtowały się z reguły w latach 1980-83

Różne grupy tej młodzieży znajdują się w dość różnej sytuacji materialnej, zależy to od sytuacji społecznej i ekonomicznej ich rodziców Jednakże nawet ci, którzy są pod tym względem ułokowani lepiej mają świadomość, że ich sytuacja jest nieautentyczna i nie-trwała, gdyż jest pochodną sytuacji rodziców Większość z nich uczestniczy już zresztą w procesie pauperyzacji swych rodzin

Jednocześnie mają oni świadomość, że ich własne perspektywy zawodowe są znacznie gorsze niż kilka lat temu W 1978 roku 39% studentów Politechniki i Uniwersytetu Warszawskiego sądziło, iż uzyskają taką pracę, z jakiej będą zadowoleni Dzisiaj takich odpowiedzi jest jedynie 29% Pracę jakąkolwiek, choćby kieszonką - lub wręcz żadną - spodziewało się w 1978 roku znaleźć około 24% badanych, a dzisiaj jest ich już 42% Oznacza to zarówno lęk przed skutkami materialnymi sytuacji kryzysowej, jak i utratę przekonania, że własna praca będzie źródłem osobistej satysfakcji Pewien student ostatniego roku Politechniki, mający opinię wybitnego, w rozmowie ze mną powiedział „mam wrażenie, że życie moje skończyło się, zanim się zaczęło”

Pokolenie ich rodziców musi walczyć o zachowanie swych pozycji społecznych i poziomu konsumpcji Oni natomiast postrzegają jako całkowicie nierealne próby osiągnięcia czegokolwiek choćby trochę przypominającego ich aspiracje sprzed kilku lat Perspektywa założenia rodziny lub przyszłość rodziny już założonej, budzą ostry lęk, choć mimo wszystko te rodziny zakładają Za całkowicie nierealne uważają też niezależnienie się od rodziców, co dla wielu spośród nich jest źródłem dodatkowych upokorzeń

Wszystkie grupy młodzieży widzą, że wykształcenie wyższe, dyplom wyższej uczelni, nie jest już gwarancją czegokolwiek Jeśli ów stan rzeczy utrzyma się przez kilka lat, sądzę iż maleć będzie w naszym społeczeństwie - a zwłaszcza wśród młodzieży - uznanie dla dwóch, dotychczas wysoko cenionych wartości wykształcenia i pracy (chyba, że „na swoim”) Obserwowany od kilku lat spadek liczby wartościowych kandydatów na większość kierunków studiów wyższych jest wyraźnym sygnałem, że proces ten już się zaczął

Interesujące są zmiany stosunku wobec pewnych wartości, których popularność obserwujemy w środowisku studenckim od lat 25-ciu Na pytanie „dla których spośród tych wartości warto narazac życie?” otrzymaliśmy w 1978 i w 1983 roku następujące odpowiedzi

	1978	1983	Różnica
prawda	27%	36%	+9
godność ludzka	49	56	+7
religia	23	30	+7
rodzina	74	79	+7
idea społeczna	15	17	+2
przyjaciele	47	47	0
ojczyzna	84	74	-10
życie ludzkie	89	75	-14

Na tablicę tę można spojrzeć dwojako Można przede wszystkim stwierdzić, że nadal utrzymują swe czołowe pozycje takie wartości, jak rodzina, ojczyzna, życie ludzkie, godność ludzka i przyjaciele Z drugiej jednak strony nie można nie zauważyć, że pewien zespół wartości - prawda, godność ludzka, rodzina i religia, nabrał w środowisku studenckim znaczenia w porównaniu z rokiem 1978 Jest to wyraźny efekt klimatu lat 1980-81, kiedy wartości te wyraźnie wysunęły się na czoło

Popatrzmy teraz na wartości stanowiące elementy składowe orientacji socjalistycznej jak też i samoidentyfikacji z hasłami socjalizmu Po raz pierwszy od 20 lat zarysował się wyraźny ich spadek Wśród studentów Uniwersytetu i Politechniki Warszawskiej w roku 1978 66% chciało, by „świat szedł w kierunku jakiejś formy socjalizmu” W roku 1983 odsetek ten spadł do 43% W 1978 roku 29% chciało, by „świat szedł w kierunku takiej formy socjalizmu, jaka istnieje w Polsce” Dzisiaj ten uznaje tylko 4% Zmniejszeniu - to wyraźnemu uległo poparcie dla gospodarki znacjonalizowanej Na pytanie, czy byli by zwolennikami dopuszczenia inicjatywy prywatnej bez ograniczeń do poszczególnych działów gospodarki narodowej studenci odpowiedzieli

Dziedzina gospodarki	1978	1983	Różnica
rzemiosło	96%	97%	+1
handel detaliczny	73	77	+4
handel hurtowy	13	36	+23
handel zagraniczny	9	32	+23
niewielkie zakłady przemysłowe	58	82	+24
średni przemysł	15	36	+21
wielkie gospodarstwa rolne	16	62	+46
ciężki przemysł	2	12	+10

Po raz pierwszy od czasu, kiedy prowadzone są w Polsce badania wartości społecznych, zarysował się wyraźny spadek akceptacji gospodarki znacjonalizowanej, choć wiele jej dziedzin nadal bynajmniej nie zasługuje na to, by dopuścić do niej bez ograniczeń inicjatywę prywatną Najbardziej dramatyczną zmianą jest wzrost od 16 do 62% odsetka tych, którzy skłonni są bez ograniczeń dopuścić inicjatywę prywatną do wielkiej włas-

ności rolnej Myślę, że jest to wskaźnik społecznego odbioru polityki rolnej państwa w okresie wielu minionych lat

Kierunek dalszych zmian postaw zależeć będzie przede wszystkim od tego, jaka będzie społeczna ocena funkcjonowania gospodarki uspołecznionej i w jakim stopniu zniknie wyrazne obecnie uczucie niechęci, niez radości, wobec różnych instytucji socjalistycznego państwa Próby modyfikacji tych postaw przy pomocy środków szkoleniowo-propagandowych skazane są raczej na niepowodzenie Postawy bowiem kształtują się przede wszystkim przez konfrontację ludzkich wartości i aspiracji z rzeczywistością

Mamy dziś do czynienia z całkowitą frustracją aspiracji ekonomicznych większości społeczeństwa, a także ukształtowanych wcześniej i wzmocnionych w latach 1980-81 aspiracji dużych grup do faktycznego współdecydowania o losach kraju i swych własnych Frustracja ta dotyczy także wielu grup zawodowych, dla których poczucie sensu tego, co się robi i satysfakcja z własnej pracy są sprawą ważną

Szczególnie silna jest ta frustracja u młodzieży i silne są też jej efekty Nie zdziwię się, gdy w środowisku młodzieży zaczną zagęszczać się różnorodne objawy patologii społecznej - od agresywnych młodzieżowych gangów, przez alkoholizm, aż po młodzieżową prostytucję Nie będą one oczywiście dominować w środowisku, ale mogą stać się dotkliwie odczuwalne

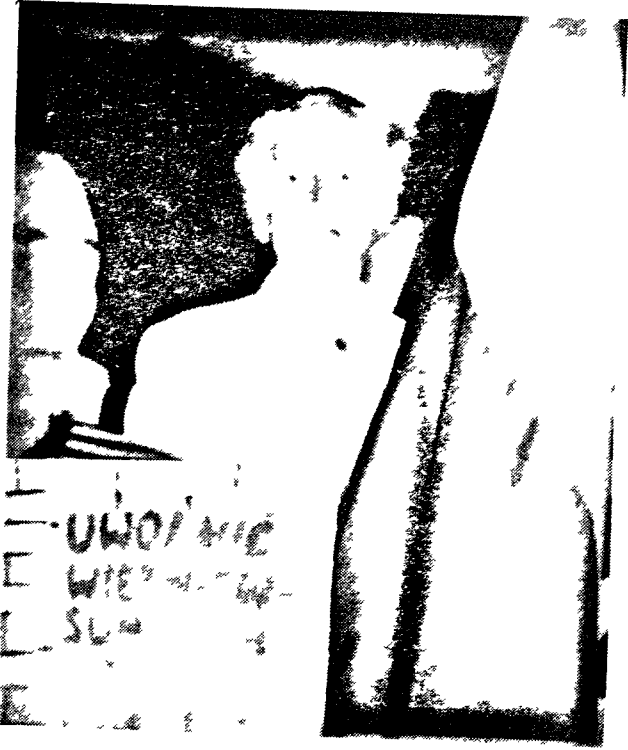
Ponadto - w środowisku młodzieży zarysowały się - bo musiały się zarysować - różnorodne mechanizmy ucieczki z systemu Czasem jest to ucieczka w sensie dosłownym Mówi się, że ponad 100 000 młodych ludzi opuściło Polskę przed grudniem 1981, w tym sporo było studentów i osób z wyższym wykształceniem W rozmowach z młodymi ludźmi niemal obsesyjnie pojawia się wątek trwałego lub czasowego wyjazdu za granicę ucieczki z kraju, „w którym już na nic liczyć nie można” Te luźne impresje poprzec można także wynikami badań socjologicznych od 25 lat w badaniach środowiska studenckiego powtarzaliśmy to samo pytanie „W jakim kraju - bez względu na motywy chciałbyś mieszkać na stałe?” Dotychczas, w okresie około 20 lat, odsetek tych, którzy jednoznacznie wybierali Polskę wahał się w granicach 82-85% W 1983 roku zmalał do 62% Innymi słowy, wśród naszych studentów więcej niż 1 na 3 przynajmniej w swoim odczuciu, jest karzący datem na emigranta Jest to najmocniejszą - jak dotychczas - frustracją społeczną w naszym kraju

W grę wchodzi i inne formy „ucieczki z systemu” Jedną z nich, najprostszą może, jest ucieczka poza struktury gospodarki uspołecznionej Rzadko daje to okazję do wykorzystania zdobytych kwalifikacji i wykształcenia, znacznie częściej nakłady poniesione na wykształcenie tych osób zostają zmarnowane Wykładowca filozofii zakładający sklep papirniczy, fizyk - teoretyk, właściciel szaszlykarni, jeszcze kilka lat temu wydawali się osobliwosciami raczej niż regułą Dzisiaj ta ucieczka poza system gospodarki uspołecznionej wydaje się być trwałym trendem Wykształcenie i zdobyty zawód nie dają często ani w sferze materialnej, ani w sferze zawodowej satysfakcji tego, czego się od nich oczekiwało, zjawisko to będzie się więc raczej pogłębiać ()

Są też ucieczki w sferę przeżyć religijnych Od kilku lat rozwija się, zwłaszcza w środowiskach inteligentnych, joga, buddyzm-zen a także różne formy medytacji Istnieją też ruchy mające pozory czysto sprawnościowe (karate, tai-czi) mające wyraźne zaplecze filozoficzno-mistyczne, równie istotne dla wielu uczestników, jak strona sprawnościowa Podobny charakter mają różne formy nieortodoksyjnej psychoterapii, które próbują pomóc w odnalezieniu sensu życia i równowagi Rosnącą popularnością cieszą się też „radiesteci” - szeregi grup, od różdżkarzy począwszy aż po spirytystów

Wyliczone powyżej formy ucieczki mają to do siebie, że są w jakimś sensie „udane”, gdyż w efekcie ich uczestnikom udaje się po części odzyskać poczucie sensu i równowagę psychiczną Do ucieczek nieudanych zaliczyć należy narkomanie młodzieży Zagrożenie tym problemem rośnie coraz bardziej Nie mniej, jest to i tak liczba bardzo niewielka w porównaniu z liczbą tych, którzy wybrali inny chemiczny substytut radości - alkohol Ostrosc przepisów ustawy przeciwalkoholowej jest świadectwem tego, że w sferze objawowej problem ten został doceniony Myślę jednak, że nie wszyscy zdają sobie sprawę z tego, że alkoholizm jest przede wszystkim objawem zjawisk psychospołecznych dziejących się znacznie głębiej, w tym także zablokowania dążeń osobistych i pozaosobistych Dopóki nie uznamy alkoholizmu za objaw rozległej choroby całego organizmu społecznego, dopóty - moim zdaniem - nie odniesiemy większych sukcesów w walce z nim

(„Kontakty” nr 25 i 26, wrzesień i październik 1985)

22 LIPCA W TORONTO

Demonstracja pod konsulatem PRL na Lakeshore Bd w Toronto

Czech i Ukraińiec na polskiej manifestacji

Przemawia Afganczyk Shafiq Jasar Obok, z chorągiewką Solidarnosci poseł Patrick Boyer

Kamerzysta CBC przy pracy

Lech Jan JAMKA

Summa summarum 1985 w PRL

Na koniec 1985 roku zadłużenie PRL wobec krajów kapitalistycznych zamknęło się liczbą 29,2 miliarda dolarów. Jeśli chodzi o kraje socjalistyczne, jesteśmy winni 392 miliardy złotych czyli 5,1 miliarda tzw. rubli transferowych. W ciągu ostatnich 5 miesięcy zadłużenie PRL wzrosło o 300 milionów rubli i o 600 milionów dolarów. Dane te dotyczą oczywiście roku 1985. Natomiast już dziś jest wiadomym, że przy końcu 1986 roku a więc roku, w którego drugie półrocze wkraczamy, owe podane wyżej cyferki przemienia się w sumę 30,5 miliarda dolarów, co w przeliczeniu na złotówki według kursu walutowego w Narodowym Banku Polskim wyniesie 4 biliony 850 miliardów złotych. Nadwyżka wpływów eksportowych nad wydatkami importowymi w obrotach ze strefą kapitalistyczną określiła się kwotą około 1,5 miliarda dolarów.

Liczba pozornie niemała - tu jednak nie wystarczy ona nawet na spłatę odsetek i rat za obecny rok 1986. Okazuje się przy tym wszystkim i to, że brakuje także złotych, jako że regulacja części zadłużenia w obcych walutach wymaga konkretnego pokrycia w walucie krajowej. Przy wykorzystywaniu kredytów zagranicznych równowartość złotówkowa, wyliczona według obowiązującego kursu walutowego, winna być odprowadzana do

budgetu państwa lub przekazana na konta lokacyjne Banku Handlowego w Narodowym Banku Polskim, bądź do przedsiębiorstw handlu zagranicznego. Innymi słowy - dochody dewizowe przedsiębiorstw o produkcji eksportowej muszą być zobowiązane do NBP z tym, że bank jest zobowiązany w zamian przelać na konto zakładu równowartość złotówkową.

Zwyczajną oprocentowania zadłużenia zagranicznych oraz ciągle, postępujący proces dewaluacji krajowej waluty wszystko to razem wzięte spowodowało niedobór złotych. Według projektu bilansu płatniczego na rok 1986 przedstawionego przez ekspertów w PRL, koszty obsługi zadłużenia zagranicznych mają wynieść 334 miliardy złotych. Wstępny szacunek stwierdza, że Bank Handlowy jest w stanie pokryć około 145 miliardów. Pozostaje więc jeszcze 189 mld zł.

W czasie jednej z ostatnich debat sejmowych minister finansów Nieckarz zaproponował następujące rozwiązanie problemu - stworzenie funduszu obsługi zadłużenia zagranicznego. Na pierwszy rzut oka wydawałoby się, że sprawa jest nadzwyczaj prosta. Jeśli jednak przyjrzymy się niektórym punktom preferowanym przez pomysłodawcę, a które dotyczą nowych źródeł pozyskania złotych,

rodzą się natychmiast poważne wątpliwości co do możliwości realizacji przedstawionej propozycji. Nieckarz Zakłada on, że część pieniędzy wpłynie z wpłat 25-procentowego wzrostu wartości zapasów, następnie z dotacji budżetu państwa oraz z wpłat przedsiębiorstw gospodarki społecznej w wysokości do 2% wartości netto środków trwałych dokonywanych w funduszu rozwoju. Zakłada się również wpływy z dochodów z zagranicznych pożyczek państwowych. To ostatnie założenie nie trzeba zbyt dokładnie analizować, jako że miast wspomnianych dochodów wydaje się być pewnym po ostatnich doświadczeniach minionego okresu, do obecnych zadłużeń dojdą kolejne oprocentowania wynikające z dalszych prolongat i dodatkowych pożyczek, których rząd PRL nie uniknie w niedalekiej przyszłości.

Co do kwestii budżetu państwa - opieranie się na pieniądzach wpływających wskutek ciągłych podwyżek cen na żywność, tekstylia, benzynę, papierosy i inne artykuły, czy też inaczej mówiąc - wpływy oparte na dosłownie wydzieraniu społeczeństwu funduszy z ich i tak już znacznie okrojonych zarobków, jest niczym innym jak budowaniem zamków na lodzie, brakiem pokrycia teorii w praktyce.

Punkt mówiący o wpłatach wynikających ze wzrostu zapasów jest również sprawą nierealną. W obecnej sytuacji nie ma żadnych zapasów i nie zanosi się bynajmniej na to by nagle się pojawiły. Jeśli nawet fabryka wyprodukowała towar zgodnie z planem lub nadwyżką, będzie on albo zalegał w magazynach zakładowych lub sklepowych z racji na wysrubowane ceny podażi w porównaniu z dochodami przeciętnego obywatela. W tym przypadku składowanie towaru wcale nie oznacza tożsamości z pojęciem ekonomicznym tzw. zapasów czyli produktu, na który nie ma zbytu. Na zapasy w warunkach idących na eksport nie ma możliwości liczyć. Jeśli nawet zostaną wyeksportowane to po cenach takich, które nie dadzą dodatniego salda w bilansie produkcyjnym. Dodajmy do tego, że przestarzałe i remontowane chałupniczym sposobem urządzenia w wielu fabrykach odmawiają już posłuszeństwa, a środków niekiedy dewizowych na zakup części

zamiennych niestety brakuje. Stąd często zamiast dochodu fabryka musi jeszcze dokładać do swojego cyklu produkcyjnego. Zatem na wpłaty, które mają wpłynąć z przedsiębiorstw uspołecznionych liczyć nie można w myśl prostego porzekadła - z pustego w próżne nie należy. Dekapitalizacja polskiego przemysłu posuwa się w szybkim tempie naprzód, a przyznawane pospiesznie niekiedy fundusze rozwojowe absolutnie nie są w stanie zapobiec kryzysowi w tej kwestii, o której na długo jeszcze przed Solidarnością wspomniano i o której nawet dzisiaj jeszcze zbyt głośno i otwarcie się nie mówi. Wiele zakładów produkcyjnych niewłaściwie zarządzanych przez odgórnie wyznaczonych dyrektorów nie potrafi umiejętnie zużytkować przyznawanych funduszy rozwojowych, a tym samym nie nadąża za wzrostem jakości i ilości artykułów wytwarzanych na Zachodzie przez koncerny stosujące najnowocześniejsze zdobycze nauki i techniki, dysponujące własnymi laboratoriami i placówkami doświadczalnymi, przez co wejście polskich wyrobów na rynki europejskie stoi ciągle przed zamkniętą furtką, której socjalistyczny system nie jest w stanie jeszcze otworzyć. Tak więc wyglądałaby sprawa możliwości realizacji praktycznej teorii ministra Nieckarza.

Drastyczny spadek siły nabywczej jeśli chodzi o zarobki obywatela w PRL i znaczny wzrost cen spowodował coś w rodzaju sztucznego ożywienia zaopatrzenia rynku. Jest to jednak pozorna poprawa sytuacji kiedy jedna strona produkuje ostatkiem siły, a druga strona jest w stanie jedynie zakupić minimum nie dysponując odpowiednią gotówką.

Prawda jest nieco inna - właśnie teraz, a nie jak sugerowano to przed kilku laty, reżim w PRL wchodzi w fazę wielkiego kryzysu, który być może będzie jeszcze za pomocą drobnych pożyczek, prożarem jest to już tylko kwestia czasu. Nastąpi kryzys, jakiego jeszcze w powojennej historii komunizmu w PRL nie było. Jakie kolejne rozwiązania i sposoby wyjścia z pogarszającej się sytuacji będą wtedy przedkładać opinii społecznej następcy Nieckarza pozostaje już dziś pytaniem otwartym i aktualnym.

CZYTANE MIĘDZY WIERSZAMI

Zgadując, nie potrafiłabym wskazać, gdzie jest w Warszawie plac Opolski, ale sądząc z topografii zaprezentowanej w Kobięcie i Życiu jest to część dzielnicy Wola. Do niedawna, i to nie przez jeden rok w tej dalekiej okolicy mieszkała moja siostra. Więc mogę tę okolicę opisać czyżby wyobrazić. Nie jest to już reprezentacyjne centrum, ale używając terminologii Adolfa Rudnickiego - tyłek miasta. Trochę z lat 50-tych, trochę, trochę starych, ale porządnie poodrapywanych, enklawy ocalałych, załosnych dziś kamienic. Tak ma być chyba plac Opolski, piękny przykład no, zaczniemy.

Handel alkoholem kwitnie jak PRL. Długa i szeroka, w miastach, czasem w gazetach ukazują się notatki o "zlikwidowaniu" meliny pijackiej. Reportaż z Kobiety i Życia nie jest bynajmniej o likwidowaniu.

"Rogowska mieszka przy placu Opolskim, ale żeby dostać wodkę, nie musi wcale wychodzić z domu. Na tym samym piętrze przez długie lata była meta. W osiemdziesiątym drugim skończyło się, bo handlarze umarli. Najpierw on, potem ona. Byli już bardzo starzy. Handel mieli świetnie

zorganizowany, obrót hurtowy. Wodka przyjeżdżała w samochodach, naganicze kręcili się po ulicy, stali w bramie. Klienci chodzili dzień i noc. Czasem przez pomyłkę tomotali do sąsiadów. Kiedy sąsiedzi oburzali się na nielegalny interes, stara otwierała drzwi na oścież.

Nic mi nie zrobicie! - krzyczała na cały korytarz - Nic mi nie zrobicie! Zna się kogo trzeba.

"Pijacy się rozzuchwalili. Siedzą na placu Opolskim, stoją w bramach. Zaczęli przechodzić i lokatorów. Napastują dzieci."

Piątek, kierowca na państwowej posiadzie, jest następcą starej, która umarła. Zaczynał handel niesmiało.

"Z początku towar trzymał w krzakach na placu, a sam chodził pod bramą i podbierał klientów Stasiakowej. - Zobaczysz ty! - przeklinała "babka". Ktoś regos dnia milicjanci poszli prosto do krzaków Piątka i wytknęli wszystkie butelki."

No, dziś Piątek ma własną klientelę i już niesmiały nie jest.

"Handluje, pije, staje się coraz bardziej agresywny. Gdy Piątek z kolegą rzucili się na Januszkiewicz, Januszkiewiczowa, która właśnie wracała z psem, smagnęła napastników smyczą. Nie zakładajcie państwo sprawy - doradzał im dzielnicowy Piątek ma obdukcję i świadka, że został napadnięty. On państwa urządzi.

Hm, wesole! A mimo to "co kilka lat ludzie nabierają odwagi i piszą kolejną petycję. Podpisują się całe domy, podpisuje się ulica Tyszkiewicza, Szlenkierow, Młynarska. Mieszkańcy żądają usunięcia Stasiakowej z placu. Przez czterdzieści lat Stasiakowa urosła do rangi symbolu. Mieszkańcy noszą petycję, a ona siedzi przed bramą na swoim krześle i trwa."

A czemuż to miałyby nie trwać?

"Plac Opolski to nie jest duży plac. Ot, kwadrat trawy pomiędzy czterema ulicami. Na Żytniej jest komenda KDMO Warszawa-Wola. Na Górczewskiej placówka ORMO, na Tyszkiewicza meliny, na Szlenkierow też. W osiemdziesiątym pierwszym, gdy zakaz sprzedaży alkoholu obowiązywał po kilka dni, przed drzwiami Stasiakowej ustawiała się regularna kolejka. Kiedy kolejka pierwszy raz zobaczyła radiowoz, ludzie uciekli. Potem już nie uciekali. Milicjanci szli wtedy na metę, brali 3, 4 butelki i odjeżdżali."

"Władza też człowiek" komentuje to jeden z pijaków, mając na myśli pojedynczego milicjanta, rzecz jasna. Zás władza pojechała jako ciało kolektywne, tam wyżej i najwyżej, pijanstwem ani się nie musi przejmować, ani martwić. Z dwóch poważnych przyczyn. Strumień wody to po pierwsze strumień zysku dla jedyne go kapitalisty w PRL, czyli państwa. Polmos, innymi słowy monopol spirytusowy, daje państwu najwyższe dochody, niemal

szesciokrotnie wyższe niż wszystkie rafinerie ropy, a niemal dziesięciokrotnie niż zakłady przemysłu motoryzacyjnego i sprzętu rolniczego, też liczące się w PRL do dochodowych (dane z tzw. listy 500, pięciuset wybranych obiektów przemysłowych, prezentowanej co rok jako zwierciadło stanu gospodarki). Straty z powodu brakorobstwa wynikającego z pracy na nietrzeźwo, koszty leczenia pijaków zapadających na różne choroby warunkowane nadużywaniem alkoholu mogą naprawdę w proporcjach uchodzić, no nie za muchę, ale za powiedzmy konia - przy słoniu.

Zás jaka to wygoda - możliwość zwalania choćby części winy za niepowodzenia gospodarcze na leniwych, rozpijaczonych, pozbawionych poczucia odpowiedzialności roboty!

Meliniarze to przecież ostatnie ogniwo rozprowadzania państwowej wódki, ogniwo funkcjonujące zawsze, także wtedy, gdy legalne ogniwa muszą pauzować, boc przecież istnieją, dla zachowania pozorów przyzwoitości, przepisy ograniczające handel alkoholem, a jakże. Więc może Stasiakowej z placu Opolskiego za 40 lat nieprzerwanej, wiernej służby na niwie wódczanej dystrybucji tak naprawdę to należałby się jakiś medal?

KAROLINA JANKOWSKA

“Organizacja sponsorowała 220 osób Podpisałem wszystkie 220 podań Przyjechało 135 Z wszystkich tych ludzi tylko dwie osoby okazały się podle Sponsorowania nie trzeba się bać ”

Włodek Marciniak

220 PODPISÓW

ODKRYWAMY MARCINIAKA

“Tylko proszę nie rób mi reklamy Tu chodzi przecież o tych ludzi z obozów, nie o mnie Trzeba zrobić wszystko, żeby jak najwięcej mogło ich przyjechać Mniejsza o mnie Miałem w szkole takie przewisko “Waleryk” Niech tak będzie”

Włodek, nie dało się w Toronto “Głos” napisał w jednym zdaniu o Włodku Maciniaku, który podpisał sponsorstwo dla 200 ludzi A w Albercie, gdzie mieszkales pierwsze lata i tak będą wiedzieli, człowiek z opowieści, że to Ty

Zapytacie, jak wygląda Włodek Zawsze tak samo Brązowa marynarka, prostokątna, jakby zacięta twarz, szkła, pionowa zmarszczka na czole, uporczywe spojrzenie Na pierwszy rzut oka znany z widzenia facet z etykieta “sztywny”

Rozmawialiśmy parę razy Jesteśmy w tej samej grupie - PCAG Znów wrobili Włodka w noszenie sztandaru Zar. duchotą Stoj Włodek z tą swą nieodłączną miną Ale tak trzeba Bo Włodek, jak się odezwie, mamy przykład chodzącego imperatywu Trzeba, nie wolno, należy I te słowa w starannym pedantycznym porządku Nic o sobie Jakies interwencje komus trzeba pomoc Cos trzeba zrobić

Znam więc i nie znam go od dwóch lat I byłoby tak pewnie dalej, gdyby nie zabawa, którą zorganizowano w ZPwK Dochod z niej miał być przeznaczony na sponsorowanie rodziny z obozu Organizatorzy prosili, żeby przyjs I pokazali mi go palcem Padła monstrualna liczba 200 sponsorowanych Ha! ja go znam - wyrwało mi się Marciniak, chodzący imperatyw? Napijmy się

“Przed wszystkim - bronil się - to nie ja, to organizacja” Opowieść zaczęła się toczyć Był magnetofon i pytania Jak doszło do opracowania wyszedł monolog, opowiadanie własnymi słowami na środku klasy

Stoisz teraz posrodku klasy Zawistnej, ciekawskiej, niezycziwej A tak nie lubisz wysuwać się do przodu Wytrzymasz Włodek ten jeden raz Pomyśl, jesteś tu jako przykład Dobry przykład prawdziwej historii W ludziach czasem się coś dobrego odzywa To, w co wydajesz się wierzyć Stoj i opowiadaj

RUSZYŁA MASZYNA

Do Calgary w sumie przyjechało 135 osób Organizacja sponsorowała 220 osób Część z nich otrzymała jednak sponsorstwo rządowe, część wyjechała do innego kraju Jaki był mój udział?

Podpisałem wszystkie podania Na kwestionariuszu jest jeden podpis Włodek! W Calgary mówisz, był komitet, a ty podpisałeś wszystkie 220 podań?

To była moja inicjatywa Nie chciałem nikogo obciążać Chodziło mi o to, żeby ludzie mogli przyjechać

Kiedy dostałem w rękę dokument umowy pomiędzy Kongresem Polonii a Rządem Kanadyjskim, poszedłem z nim do szefa Stowarzyszenia Polsko-Kanadyjskiego Otrzymałem list z Kongresu i kopie formularzy niezbędne przy akcie sponsorstwa

Niebieski druczek Na górze czarny mały listek i napis Employment and Immigration Canada Jakis numer Tytuł druku Sponsorship of a refugee or member of a designated class abroad by a constituent group of a national organization

I wyjaśnienie zgodnie z sekcją 6(2) Aktu Imigracyjnego z 1976 roku Po lewej stronie nazwa organizacji Canadian Polish Congress Inc

Po prawej stronie nazwa grupy Polish Canadian Association in Calgary
Przedstawiciele grupy I tu nazwisko adres Włodka
Liczę kartki 220 niebieskich bibulek 220 podpisów

Sprawa została załatwiona bardzo szybko i prosto Prezes Kneblewski wysłał pismo do Kongresu z Edmonton i otrzymał szybko 40 kopii umowy Dopisywałem na nich potem 10 ludzi sponsorowanych Najwięcej było 25 na jednym druku Kongres nie musiał wiedzieć kto i jak i przez kogo jest sprowadzany Ważne było dla statystyki ile

Na pierwszym walnym zebraniu towarzystwa mianowano mnie odpowiedzialnym za sprawy sponsorowania Uchwalono, że Stowarzyszenie Polsko-Kanadyjskie w Calgary będzie sponsorowało uchodźców Wystarczył jeden telefon do pani w Immigration, który przedstawił mnie jako reprezentanta organizacji z wszystkimi pełnomocnictwami W decyzjach miałem wolną rękę

Jaka była zwykła procedura

Otrzymuję list od człowieka Krewnego znajomego, kogoś w obozie Czasem od niego bezpośrednio Decyduję się na sponsorowanie Wypełniam podanie i idę z tym podaniem do immigration Tak to tam zorganizowano, że nie czekałem w kolejkach Wystarczył telefon Nie zdarzało się, żeby urzędnik nie podpisał zgody Miałem przygotowane listy dla sponsorowanego Z zestawem informacji Był tylko jeden przypadek, którego nie udało mi się załatwić Człowiek miał już stały pobyt w Austrii, nie uznali go za refugee i nie podpisał pod rządową umowę

Zdarzało się, że brałmy bezprocentowe pożyczki na podróż Częściej sponsorowany zdobywał pieniądze przez biura charytatywne w Europie

ZWYKŁA KARTKA

A co z faktycznym prywatnym sponsorem, który miał utrzymać sprowadzanego przez rok? Albo ja go szukałem, albo on mnie szukał Bo z punktu widzenia władz kanadyjskich jego podpis był niepotrzebny Mając wolną rękę, nie tworzyłem zbędnych biurokratycznych formalności Prawdziwym sponsorem był przede mną zobowiązanie na zwykłej kartce papieru Oczywiście, wiedział, że w świetle prawa to nie jest żadna formalna umowa i że zobowiązania przejęła organizacja, co było na tych kartkach? Prywatnie, w cztery oczy, dyktowałem ludziom 77 razy te kilka zdań, więc znam je na pamięć

ZOBOWIĄZANIE

Ja niżej podpisany (lub my bo czasem przyszło kilka osób lub małżeństwo) zobowiązujemy się być sponsorami i pokryć wszystkie koszty związane z pobytem w Kanadzie tego i tego w ciągu jednego roku Zobowiązanie nawiązuje do porozumienia podpisanego w roku 1981 między KPK a rządem A pod spodem nazwisko adres i telefon sponsora

I to wszystko Mam najwyższe uznanie dla tych sponsorów Zdarzało się, że nieznali tych w obozach Chcieli być potrzebni, pomóc komus

Wiadomość, że można kogoś sciągnąć i utrzymać go tylko przez rok rozeszła się tak szybko, że zjawiało się umnie mnóstwo ludzi z pytaniami Najwięcej czasu zabierały mi rozmowy i informacja Roboty z przyjeżdżającymi też było sporo Duzo godzin siedzenia przy telefonie Nawet wtedy, gdy mają dobrą opiekę prywatnych sponsorów Żeby powstało efektywne centrum pomocy uchodźcom potrzebna jest jedna osoba na pełny etat przy telefonie A tam był komitet W komitecie było 5 osób W 84 roku pojechałem do To-

ronto Parę miesięcy wcześniej straciłem pracę Jak wiesz, bezrobocie w Albercie było w tym czasie ogromne Po moim wyjeździe działalność trochę osłabła Włodek! Ona praktycznie ustała! Dojechali ci, których zciągałeś i jeszcze parę osób!

Po mnie odpowiedzialnym za te sprawy był jeden ze sponsorowanych, Łukasz Mozdżanowski On się zaharowywał i przejął sytuację w Polonii Pracował całym dniami Co się z nim stało? Umarł Tak, młody człowiek - 38 lat Jak umarł Łukasz, wszystko umarło

20 TYSIĘCY

W koncu utrzymanie ludzi przez rok nie jest rzeczą niemożliwą Nie, nie robiłem kalkulacji To zależy jakiej osoby, w jakich warunkach Są ludzie, którzy zgodzą się zamieszkać we wspólnym pokoju na materacu, na połowym łóżku Zadowolą się byle jakim jedzeniem, potrafią trochę dorobic, nie kapryszą

Włodek, powiedziałeś mi kiedyś, że sponsorowanie kosztowało cię 20 tysięcy dolarów To chyba nie było tak słodko Dlaczego musiałeś wydać te pieniądze? Na ilu ludzi?

No, był cały szereg spraw co pojawiły się po przyjeździe ludzi Pracowałem, zarabiałem dobrze (nasz rozmowca jest inżynierem o rzadkiej zaawansowanej specjalizacji) Organizacja nie miała pieniędzy na telefony Zdarzyła się choroba, jakies problemy A po za tym ja sam byłem faktycznym sponsorem grupy osób Tych, których sprowadziłem sam, bo nie znalazłem dla nich nikogo Mieszkałi u mnie, jedli Często nie oglądałem się na organizację, a wydatek był pilny

Bodajże 25 tysięcy wpakował przecież Kongres w Albercie Czy ludzie probowali to zwrocic? Były przypadki, że ludzie którzy przyjechali bardzo pomagali tym, których trzeba było jeszcze sciągnąć Obsługiwali telefony, jeździli z nowymi, załatwiali ich sprawy

Mam z nimi nienajgorszy kontakt Niektórych los jest lepszy niż mój Tych z “dobrymi” zawodami

Popeniłem dwa błędy Jeden - wziąłem zbyt dużo ludzi na siebie, prywatnie Ilu? Około 60 osób Drugi za późno wyszliśmy w publiczną informację Jak był sponsor prywatny, poza przywiezieniem z lotniska, nie było dodatkowych kosztów Gorzej z tymi co wylądowali na mojej głowie Pod moim adresem mieszkało ciągle 8 osób - 2 rodziny 4-osobowe i jeszcze z doskoku kilka innych

W sypialniach dzieci, psy Mieszkałem w takich warunkach przez rok z kawalkiem

Brak komfortu? Co mi to dało? Przed wszystkim ci ludzie zabrali się do roboty Ci nowo przybyli spełniali rolę sekretarek, kucharek, opiekunów, innych Czy miałem rodzinę Tak Teraz jestem w separacji Nie sądzę by mój tryb życia przyczynił się do tego w znacznym stopniu

INSTRUKCJE DO PIERWSZYCH ROZMÓW

Tu, na tych kanapach (wyobrazmy sobie Włodekowi kanapy, solidne, brązowe, skorzane) siedziało nieraz 15 osób Mówiłem wtedy do nich “przyjechaliscie do nowego, pięknego kraju Mamy w nim swoje bagaże, ale mamy i przyszłość przed sobą” Uczyłem ich od razu pierwszych kroków Jak rozmawiac z ludźmi Cały dowcip polega na tym, żeby się umiejętnie kontaktować z ludźmi Mieszka w miescie Calgary kilka tysięcy Polaków

"Ale - mówię - wy musicie się zachować tak, by nie unikano z wami kontaktu. Jak wejdziecie do jakiegos domu i powiecie: O ten dom to taki stary, tu mi się nie podoba w Kanadzie mi się nie podoba, miasto takie brzydkie. Ja im tłumaczę - jak tak zaczniecie rozmowę z ludźmi, których tu spotkacie, to oni będą się starali od nas odsunąć. Dobry człowiek jakies ochłapy położy, inny który całe życie pracował dla tego starego, brzydkiego domu, bardzo się do nas zniechęca.

"Jak wejdziecie do domu i znajdziecie w nim cokolwiek ładnego i pochwalicie, tym biednym prostym, spracowanym ludziom zrobi się przyjemnie, że ktoś dostrzegł ich wysiłki."

Uczyłem ich pozytywnego nastawienia. Ustępności. Mówiłem - "nie wdawajcie się w szczegóły, nie upierajcie się. To są często ludzie bez wykształcenia. Nie starajcie się udowodnić swą myślową przewagę. Zadawajcie im łatwe pytania, które nie wprowadzą ich w zakłopotanie."

"Jeżeli nam dają pieniądze, nie bądźcie na nie zbyt chętni. Mówcie raczej tak: "Proszę nam pieniędzy nie dawać. Jeśli słyszeliście kiedykolwiek pantwo o jakiejś pracy, zależałoby nam aby móc samodzielnie coś zarobić."

"Pytają, gdzie wy mieszkać, na czym spicie? Nie gardzcie ich używanym sprzętem, łóżkami."

Ludzie dawali im materace, kanapy, stoliki, bywało, stary samochód.

"Jak ci dają to weź, nawet jak ci się nie podoba. Chyba, że nie masz gdzie postawić." Takie były moje rady. I tak uczyłem tych ludzi owych pierwszych rozmów. I patrz! Taki sukces odniosłem, że gdy rozmawiałem ze starymi polonusami mówili: "A, spotkałem się z pana ludźmi. Jacy przyjemni. Jak to pan zrobił, że to pan samych takich miłych ludzi posprowadzał?" Mówiłem: "Ja mam wyczucie." Wie pan innych spotkałem to fochy stroili, jakie to panie wyuczone, przemądrzałe, albo ci się w oczy śmieje."

Ludzie zauważyli kontrast między "naszymi" ludźmi a "rządowymi". Nawet jak ten rządowy przyjechał jako dobry człowiek, to kilku młocieli zrobiło z niego niesympatyczną, niezyczliwą pijawkę, zawistną, pazerną. Moi ludzie, przyznam, wchodzili w Polonię jak noz w masło. Bo po coż zółc wylewać na tych co są potencjalnie zyczliwi? Mówiłem: "Nie przesadzajcie z tym chwaleniem. Musicie to zrobić uczciwie i mądrze."

I zabierali tych moich na wycieczki święta, urodziny. Całe weekendy ich nie było. Szybko zdobyli różne informacje. Mimo iż z pracą było ciężko znalazła się dla niejednego

Rozmawiałem też ze sponsorami. Mówiłem: "Ci ludzie przyjeżdżają do nieznanego kraju, po ciężkich przeyciach. Mogą zdarzyć się przypadki znerwicowania. Rozni to mogą być ludzie. Jednym może pojsć wspaniale - innym ciężko. Staralem się im pokazać problemy obecnych nowo przybyłych."

MOZEMY ZROBIĆ WIELE

Z moich doświadczeń wynika, jesteśmy w stanie sprowadzić stosunkowo dużą liczbę ludzi. Trzeba jednak wiedzieć jak się za to zabrać. Przede wszystkim trzeba szanować prawdziwych sponsorów. Jeżeli ktoś mówi, że chce sponsorować, a mówi mu się, żeby przynosił zaświadczenie z pracy, z banku, 2 tysiące depozytu, przyszedł z żoną, przedstawił wyciąg swych zadłużeń itp. to obrazamy tego człowieka.

Oczywiście, organizacje boją się odpowiedzialności finansowej. Ale boją się za bardzo ludzi, którzy mogą wszystkie te warunki spełnić. Jest niewielu. To nie jest to samo jak ktoś przychodzi z prośbą o pieniądze i ktoś przychodzi z chęcią opieki nad uchodźcą. Jego zamiar jest inny. On nie chce brać, on chce dać, i chce dać wszystko co może.

Jak chcemy mieć sponsorów prywatnych, musimy ich szanować. Biermy każdego chętnego. Nigdy nie można być pewnym, który sponsor prywatny się lepiej wywiąże. Z domem, zamożny czy bez. Jeśli zgłasza się do sponsorowania bliska rodzina, nawet w ciężkiej sytuacji, nie należy jej odmawiać.

Co zrobić kiedy sponsor nie może, czy nie chce się wywiązać z podjętych obowiązków? Najgorsza rzecz jaką można w tym wypadku zrobić to zerwać umowę i przenieść człowieka na rządowe sponsorstwo. Wtedy urząd imigracyjny może podejrzewać, że Polacy nie traktują swych umów poważnie. I to się odbija na ich decyzjach. Należy rozłożyć ciężar sponsorowania na większą liczbę ludzi.

Szanujemy więzi rodzinne, przyjacielskie, więzi dawnej wspólnoty.

To jest przykre co teraz mówię, ale mówię to po pokazanych doświadczeniach. Organizacje nie mogą brać ludzi, którzy w ogóle prywatnych sponsorów nie mają. Przykre, bo niesprawiedliwe.

WACŁAW LIEBERT

Jeszcze raz KTO TY JESTEŚ?

Myszę, że ten, czy ów na widok tytułu tego eseju zawoła: "Panie L., już pan pisał te swoje KTO TY JESTEŚ?", więc wszystko już wiemy o pańskiej babci, o kanapie i o narodzie, a pan tu znowu dookoła Wojtek! - Bardzo Panów przepraszam, ale wydaje mi się, że moje dwa poprzednie eseje drukowane swego czasu w ECHU wywołały pewien odzew, choćby w postaci sprzecznych opinii. Chciałbym odpowiedzieć swoim oponentom, a jeśli zabrałem się do tego tak późno, to tylko dlatego, że zbyt wiele działo się ostatnio na świecie. W tej czarnej chmurze wiadomości nie śmiałem zawracać głowy rozważaniami, czym powinniśmy być na emigracji, a czym być nam nie wolno.

Możecie mi zarzucić pesymizm, ale chyba nikt nie zaprzeczy, że istnienie narodu polskiego w obecnej sytuacji politycznej jest w smiertelnie niebezpieczeństwie. Żelazny nacisk sowietystyki trwa już zbyt długo, zabrano się teraz do szkół, uniwersytetów i profesorów. Przebudowa duszy polskiej zaplanowana przez Wielkiego Brata robi postępy. Ludzie, którzy nie mogą tego znieść idą do

wiezien, albo uciekają, ratując swoje głowy i polskosc. Osiadając poza granicami kraju mają być przetrwalnikami narodowej kultury.

Powtórzyłem tu tezę swoją aby ją skonfrontować z krótkim zdaniem, które chyba niechcący wyrwało się panu Marianowi Zielinskiemu w jego artykule o narodowości ogłoszonym w Echu Tygodnia w dn. 7 maja br. Zdanie to dotyczące polskich emigrantów brzmi: "Jeśli ktoś uważa się wyłącznie za Kanadyjczyka, to należy to uszanować" - Co to ma znaczyć? Jak to "uszanować"? Jesteśmy w wirze walki o utrzymanie polskosci i oto pojawia się ktoś kto swoim wyjazdem z kraju zadokumentował sprzeciw wobec narzuconej władzy i jej polityki i zamiast zostać wiernym temu protestowi odrzuca polskosc jako niepotrzebny balast i jak to powiada p. Zielinski zaczyna uważać się wyłącznie za Kanadyjczyka. Przecie to zwyczajny dezertier i my mamy jego decyzję "USZANOWAĆ"! Drogi Panie Marianie! Cos tu nie sztykuje. Gdyby tam nad Wisłą polskosc mogła rozkwitać swobodnie, strata jednego czy drugiego marudera nie miałaby znaczenia, ale dziś

Wydawało się, że wszelkie rozważania na temat emigracji, polskosci itp. zostały już wyczerpane, gdy tymczasem w czerwcowym numerze ECHA z dn. 25 zabrał głos niejaki pan A.S. artykułem, czy raczej notatką pt. "Wynarodowienie". Artykuł ten naszkicowany od niechcenia, odbiega od narzuconego tytułu tematu, płacząc z zabawną nonszalancją szereg zupełnie nie związanych ze sobą pojęć. Zaczę od koncowego wniosku, który prezentuje nam autor: "aby być dobrym Polakiem trzeba być dobrym Kanadyjczykiem, albo Włochem" -

Dziwne. Pan AS wymyślił sobie jakąś dubeltową narodowosc. Ano, ma człowiek wprawdzie po parze rąk i nog, słucha dwojgiem uszu, patrzy parą oczu i nosi parę butów, poza tym różne Turki, Arabi i Persowie miewają często po dwie zony, ale żeby ktoś cieszył się dwoma narodowosciami, o tym jeszcze nie słyszałem. Przyjść na ratunek AS - który zapomniał zapewne dodać małego, ale wiele znaczącego słowa "obywatel". Finał tej notatki powinien więc raczej brzmieć: "żeby być dobrym Polakiem, musi się być lojalnym OBYWATELEM kraju zamieszkania" - Można się z tym zdaniem zgodzić lub nie, ale ma ono przynajmniej jakis sens.

Gdyby chodziło tylko o to nieszczęsne obywatelstwo, które Polacy płaczą często narodowoscia, nie analizowałbym dalej artykułiku p. AS-a wyciąga on jednak w nim dalsze wnioski jeszcze bardziej zaskakujące twierdząc, że upadek kultury zachodniej demoralizuje biednego uchodźcę, który tym samym wynaradawia się. I tak oto maluje ten nędzny świat zachodni, który "odchodzi od tradycyjnych, europejskich wartości", zapomina o kulturze chrześcijańskiej, honorze, prawie i uczciwości. Ale dalej pisze, że "minimalizm uczucia" (?) przyjemności, łatwości, atrakcji, itp. sprawił, że w takim

MOTYWACJA I OCENY

Znam dobrze gatunek "półłogowiec". Przeżyłem sam tak w Szwecji 3 lata - zagrożony deportacją. Widać człowieka i dość szybko wyczuwam kto jest kto. Przyjąłem założenie może z punktu widzenia moralności panującej w PRL-u: dziurze. Ci ludzie, którzy przyjechali tak ciężko pracować za granicę do Szwecji nie mogą być zli. Pracują własnymi rękami na swój dobrobyt. Kupic samochód, czy meble. Pracował więcej, lepiej, ciężej niż Szwed. Nie można mieć ludziom za złe, że chcą zarobić pieniądze.

Wierzyłem, że takie półłogowanie można urządzić tutaj z emigrantami. W Szwecji przeżyłem 3 lata. Bez prawa pobytu, pracy, jednej korony pomocy. Ubiegałem się o pobyt stały. Dostałem 8 odmów. W pięciu była mowa o deportacji, w 3 ostatnich o deportacji do Polski. Wykanczono nas tam psychicznie, w sposób niezwykle umiejętny. "Jeżeli nam nic nowego nie powiesz, będziemy deportować".

Zdarzało się, że przychodziłem dwa razy dziennie. Od sierpnia 76 do 2 września 79. Staralem się o wizę do wielu krajów, 2 września 79 roku przyjechał mnie Kanada.

Wydarzenia w Radomiu przekonały mnie, że trzeba wyjechać. Moment był znamienity. Mówisz tekst gierkowskiej ekipy, po okresie optymizmu. Tak w Polsce ludzie wykształceni duszą się w tej rzeczywistości, za dużo wiedzą, także o świecie, by mogli się pogodzić z nonsensami. Tak szybko wyrastamy z tego kraju.

Włodek Marciniak nie tylko z kraju wyrosł. Wyrosł ponad bierność emigracyjnego środowiska. Gdyby każdy z nas chciał wykonać choć część jego pracy mielibyśmy tu w Kanadzie kilka tysięcy Polaków. Moze tyle, na ile opiewał emigracyjny limit rządowy - 16 tysięcy ludzi? Limit nie wyczerpany. Jeszcze nie jest za późno.

Monolog Włodka
i opracowanie

GRAZYNA FARMUS

Paryżu coraz trudniej o "paryską atmosferę", że zamiast niej jest "Coca-Cola, dyskoteki, domy towarowe, Mac Donalds i gołe pupy" - Drogi Panie AS-ie, czy doprawdy godzi się kulturze chrześcijańskiej, honorowi, prawu itp. przeciwstawiać siekane kotlety Mac Donalda i jak Pan się wyraził "gołe pupy"? Nie przesadzajmy! Znam Paryż sprzed pół wieku. Rzeczywiście Mac Donalda tam wówczas nie było, a zamiast niego panoszył się na Bulwarach Dupont, o którym się mówiło (zresztą nieustannie), że "Chez Dupont tout est bon". Coca Coli także tam jeszcze nie znano, popijając zamiast niej cienie wina, za to w nocnych "boitach" pienia się wesola wdowa Clicot, zaś zamiast w gorszących Pana dyskotekach tanczyło się w Moulin Rouge "zdrożne" tanga i foxtrot. No, a gołych dziewczynki nigdzie nie brakowało - Paryż, mój Panie, zawsze był starą grzesznicą, więc właściwie o jaką to paryską atmosferę Panu się rozchodzi? I co to wszystko ma wspólnego z chrześcijaństwem?

W krytyce Pana najbardziej jednak zastanowiła mnie Coca Cola. Przyjaciel Stalina, pisarz Ilija Ehrenburg wykonał swego czasu, (dziesiątki lat temu), że ten właśnie, a wcale nie najlepszy z płynów, jest krzyżującym symbolem upadku kapitalizmu. Slogan ten tysiącokrotnie powtarzały za nim różne Trybuny Ludu i Życia Warszawy i widocznie musiał się on wbić w Pana pamięć, skoro dziś jeszcze jest on dla Pana symbolem upadku kultury i chrześcijaństwa Zachodu - Niech się Pan nie przejmuj! I niech się Pan nie martwi destruktoryjnym wpływem zgniętego Zachodu na niewinną duszę Polaka, - większym, znacznie niestety większym zmartwieniem jest wpływ kultury wschodnio-sowieckiej narzucanej Polsce, a której rezultatem są tacy Piotrowscy, Pękalowie i Pietruszki. Ich światopogląd i morale mają być teraz wzorem i standartem Priwislanskiego Kraju i w tym tkwi prawdziwa tragedia.

ZAR

FOTO TOMASZ ADAMSKI

“CUDOTWÓRCZYNI”

Leczenie bioprądami polega na uleczeniu jedynie poprzez zbliżenie do ciała chorego dłoni drugiego człowieka posiadającego zdolność uzdrawiania

Historia uzdrowień poprzez dotyk sięga czasów biblijnych. Medycyna zachodnia przez bardzo długi czas nie akceptowała możliwości uleczenia tą metodą. Powoli gdy uznano już skuteczność akupunktury, zaczęto coraz bliżej przypatrywać się bioenergetycznej naturze człowieka.

Dalekowschodnie i do niedawna mistyczne pojęcie ("aury") powoli uformowało sobie drogę do współczesnych gabinetów medycznych. Zjawisko stosowania tej techniki nasila się ostatnio w Europie np. w Polsce czy w RFN.

W przypadku Polski można to próbować tłumaczyć jako sytuację wynikającą na skutek wyczerpania bezradnego stanu służ-

zawodzi np. w przypadku RFN, gdzie leczenie bioprądami rozwija się z roku na rok.

W chwili obecnej przebywa w Kitchener, z kilkumiesięczną wizytą, pani S. Stefankiewicz, która posiada zdolność leczenia bioprądami. Pani Stefania dowiedziała się o swoich zdolnościach w sposób przypadkowy cztery lata temu. Sama była poddana zabiegowi przez bioenergetyka. Jej bardzo silna reakcja wywołała zainteresowanie uzdrowiciela. Przeprowadzono z panią Stefanią szereg testów, które wykazały jej zdolność przekazywania swej bioenergii innym osobom. Jej pole bioenergetyczne zostało określone jako gęste i silne. Najlepsze efekty odnosi ona przy leczeniu chorób reumatycznych, długotrwałych migren i chorób kobiecych. W swej praktyce p. Stefania posiada już kilkanaście przypadków uzdrowień poważnych chorób ginekologicznych takich jak np. likwidacja guza macicy. Również udało się jej pomóc chorym, których stan zdrowia nie rokował dużych nadziei - jednym z przykładów może być likwidacja zatoru na nodze zagrożonej amputacją.

Będąc już w Kanadzie tak krótki

Autor tekstu podczas kuracji u p. Stefani

Poprosiłem panią bioenergetyk o zbadanie. Pani Stefania kazała mi wyjąć wszystkie metalowe przedmioty, posadziła na krześle i kazała powoli oddychać. Zbliżyła dłonie do mojej głowy. Czulem, mimo iż nie dotykała mnie rękami, ciepło. Przeszedł pan niedawno zapalenie oskrzeli - stwierdziła. A głowa pana nie boli? - spytała zbliżając ręce do mojej młodej łysiny. Czasami - odparłem wcale nie zaszkoczony. Czuję zatoki - powiedziała z wahaniem. O tak - przypomniałem sobie nagle - w dzieciństwie chorowałem. Serce w porządku - skomentowała, reszta też. Zdecydowanym ruchem rąk ku dołowi zebrała jakby "negatywną energię", którą strzepnęła o podłogę.

okres czasu pomogła już ponad kilkunastu osobom. Do najlepszych efektów tego okresu można zaliczyć uzdrowienie mężczyzny, który cierpiał na chroniczne przeziębienie głowy. Dolegliwość ta była tak dla niego dokuczliwa, iż by zapobiegać zmianom temperatury chory ten spał w czapce. Po kilku zabiegach u p. Stefani nastąpiła zdecydowana poprawa.

Każdy, kto chciałby skorzystać z pomocy p. Stefani może się z nią skontaktować pod numerem (519) 742 - 5337 po godzinie 17-tej. Pani Stefania będzie w Kanadzie do końca września.

TEATR -
ALE PO AMATORSKU

Żeby tak choć na własnych deskach...

Temat jakby nie nowy, ale ostatnio cokolwiek bardziej aktualny czyli "polska sztuka na polskiej scenie" Mam na myśli rzecz jasna tutejsze realia i tutejszy wymiar tej nieco problematycznej kwestii Dlaczego problematycznej?

Otoz wydawałoby się, że recepta na srodek zaradczy jest stosunkowo prosta wziąć kogos, kto się na tym zna żeby zebrał chętnych i wybrał tych najlepszych, potem porozmawiać w tych tam organizacjach żeby pomogli i dali jakąś salę, a później już tylko solidnie przygotować, ogłosić w gazecie i po sklepach, no i pokazać Tak oto w przydługiej nieco formie można przedstawić ogólne spojrzenie przeciętne na przeciętność I nie jest ono dalekie od prawdy wzięwszy pod uwagę kontekst i funkcję (a raczej jej brak) polskiej kultury w środowisku ludzi odciętych od "źródła zasilania" Powstawanie różnego autoramentu "samorodków" i spontanicznych "inicjatyw" jest tylko pozytywnie wyglądającym objawem rozpaczliwego odruchu samoobrony W sytuacji zagrożenia natura wywala w nas potrzebę działania, ale czy w tak licznej grupie jaką tworzymy mamy powód do czucia się zagrożonymi Wcale nie Pozostaje nam tylko uswiadomic sobie ten fakt Jeżeli przy tym zdamy sobie sprawę, że inicjatywy, które siłą rzeczy pozostają zawsze tylko inicjatywami, nie są wystarczające do budowania jakichkolwiek solidnych fundamentów życia kulturalnego to natychmiast zauważymy potrzebę tzw konstruktywnego działania

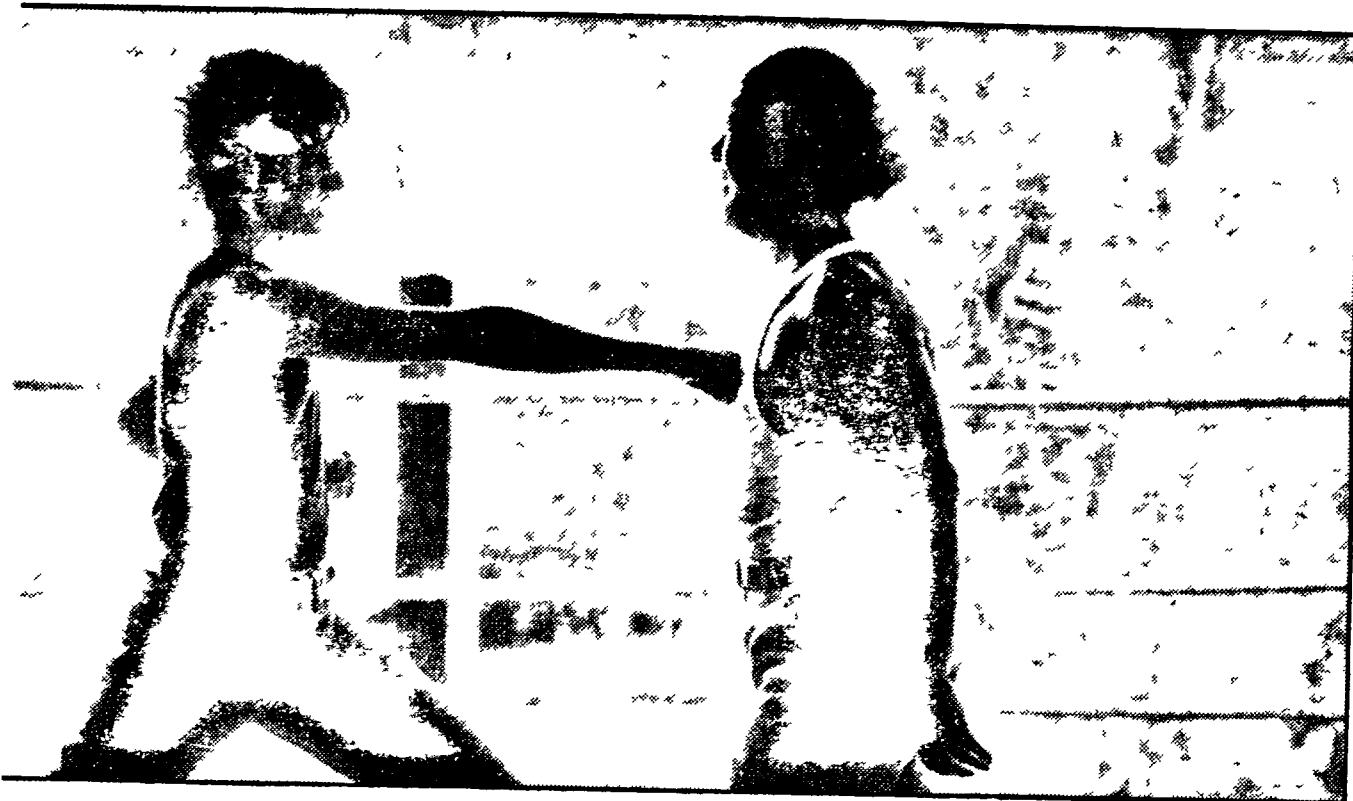
Nie jest ono niczym innym jak tylko realizacją przytoczonej przed chwilą receptury Z jednym tylko wyjątkiem, że nie ma w nim miejsca na formę bezosobową Przyzwyczajeni do określania wszelkich zaszłości na gruncie polskiej rzeczywistości w oparciu o magiczne i dość mgliste pojęcie "ONI" próbujemy w podobny sposób rozmawiać w okolicznościach, które na to nam nie pozwalają To nie "oni" organizują, nie "oni" odpowiadają, nie "oni" powinni" być rozliczani Ich po prostu nie ma

A teatr z prawdziwego zdarzenia musimy sobie stworzyć sami Nie ważne, że nie będzie to "teatr zawodowy" (który na dobrą sprawę tylko tym się różni od amatorskiego, że może pozwolić sobie na zatrudnienie etatowej sprzątaczkii), czy też taki do którego i sami artyści muszą dopłacać w razie potrzeby (z tym także się spotkałem) Jeżeli będzie w stanie zaspokoić chociażby część potrzeb zróżnicowanej społeczności polonijnej zyskując sobie stałą widownię wówczas powiemy, że pierwszy znaczący krok został wykonany Za nim pójdą następne Miejmy nadzieję

Ale póki co wygnać żywo naszego noworodka (jest!) nie wiedzie prostą drogą Po doprowadzeniu do skutku pierwszego spektaklu (a właściwie dwóch - "Betlejem Polskiego" przez "Teatr Drugiego Korpusu" i "Nieobjętej Ziemi" sceny "Studio") nastąpił okres przygotowawczy do wspólnego rozpoczęcia sezonu Wspólnego, gdyż obie grupy połączyły się i pracują obecnie nad tekstem "Grubych Ryb" Michała Bałuckiego Ale nie łudźmy się, że to "cos" skoro ruszyło już o własnych siłach będzie nam grało, a my będziemy mogli sobie zająć pozycję surowego krytyka i wymagać Zwolnijmy nieco, na to potrzeba czasu Teraz powinniśmy budować teatr zarówno od strony sceny jak i od strony widowni Bez tej współpracy nie mamy szans na powodzenie Dlatego kończąc tę, w innym tonie rozpoczętą, refleksję zwracam się do Państwa z prośbą, a którą powtórzę jeszcze nie raz - pamiętajmy skąd nasza siła

Tych z Państwa, którzy są zainteresowani jakkolwiek formą współpracy proszę o bezzwłoczny kontakt telefoniczny pod numerem 769 - 5778

D L BARECKI

FILM

Karate Kid II

John Avildsen najwidoczniej przepada za współczesnymi bajkami To właśnie on reżyserował 10 lat temu pierwszą część "Rocky'ego", w której - jak zapewne pamiętamy - zupełnie nieznanemu bokserowi udało się pokonać światowego championa Widzowie wrzucali wtedy ramionami ale też zachwycali się całą historią bo do żywego przypominała bajkę o Kopciuszku, a tę każdy przecież lubi, pomimo, że niekoniecznie w nią wierzy

Dzisiaj Avildsen raczy nas czymś w tym samym rodzaju, tyle że miast boksera wprowadził na plan karatekę, w dodatku takiego, który w przeciwieństwie do Rocky'ego już w ogóle nie przegrywa i to nawet wtedy gdy mierzy się z muskularnymi Japonczykami

Ścisłej rzecz biorąc, genialny student martial arts Daniel (Ralph Macchio) jest postacią znaną i niestychanie hołubioną (szczególnie przez nastoletnią widownię) już od ponad dwóch lat, bo akurat tyle czasu upłynęło od wejścia na ekrany "Karate Kid" Film ten zrobił wówczas ogromną karierę, zgarnął ponad 100 mln dolarów i na dobrą sprawę nawet teraz nie bardzo wiadomo dlaczego Sposród wielu sugestii wyjaśniających tamten fenomen, najrozsądniej brzmi ta, w której mówi się o zupełnie nietypowym eksponowaniu martial arts Otóż, zanim nakręcono "Karate Kid", filmy o karate były właściwie pasmem niekończących się walk, pogoni, suto okraszanych ekranową krwią i odgłosem łamanych kości Brylowali tutaj Bruce Lee i Chuck Norris, a ich nazwiska stały się z czasem postrachem wielu cenzorów

W tej sytuacji jakby zgubiono rzeczywistą ideę tej sztuki walki, która nie miała nic wspólnego z bez-

mysłym usmiercaniem ludzi Według pewnych źródeł, martial arts liczą sobie ponad 1500 lat i zostały stworzone w Indiach przez buddyjskiego mnicha Bodhidharma Opracował on mianowicie osiemnastę figur walki zwanych "Boksem Świątyni Shaolin", do złudzenia przypominających współczesne Kung Fu Bodhidharma nauczał swych technik także w Chinach, skąd następnie trafiły do Korei (Tae Kwan Do) Karate, w postaci w jakiej my je znamy, powstało znacznie później, bo dopiero w początkach naszego wieku, a jego twórcą był mieszkaniec Okinawy Gichin Funakoshi Abstrahując od wszystkich niuansów technicznych, na których zresztą się nie znam, tym co zasadniczo dzieli wyżej wspomniane szkoły wydaje się być cel dla którego zostały wymyślone, i tak na przykład, Kung Fu ma charakter znacznie bardziej defensywny niż japońskie Shotokan Wracając jednak do idei, jaka w ogóle przyswieceła zaistnieniu martial arts, to trzeba by tutaj uwzględnić tę całą filozoficzną nadbudowę, która nazywała wojownikom twórczą kontemplację oraz narzucała im bardzo twarde normy etyczne

John Avildsen postanowił o tym przypomnieć Odszedł od schematu krwawych walk i uczynił ze swojego filmu rodzaj moralitetu Dla jego głównego bohatera - Daniela, karate to nie tylko sztuka zadawania skutecznych ciosów, ale także, a może nawet przede wszystkim, szkoła życia Żeby to lepiej zrozumieć, Avildsen wprowadził postać nauczyciela Miyagi (wspaniała rola Pata Mority, uhonorowana zresztą nominacją do Oscara), który cierpliwie wpaja swemu pupilowi, że podstawą sukcesu stanowią nie tyle twarde mięśnie ile otwarta głowa

Część druga "karate Kid" jest prostą kontynuacją tego, co widzieliśmy w części pierwszej, aczkolwiek rozgrywa się w zupełnie innych plenerach Mamy więc tych samych bohaterów Daniela i Miyagi, ale tym razem terenem ich perypetu jest Okinawa Historia, którą nam opowiada Avildsen jest szalenie naiwana, niemniej śledzi się ją z zacięciem Decyduje o tym zarówno pieczołowicie odtworzony koloryt Okinawy, jej obyczajów i obrzędów, jak i wątek, który przeszedł o powodzeniu części pierwszej cudownie zarysowana przyjaźń między dwoma ludźmi z odrębnych kultur i generacji

JANUSZ PIETRUS

Pierwsza miniatura baśni

Niewykluczone, że chodzi tu o przetrwanie - powiedział Wódz i tyle go widzieli Wtedy rozpoczęto budowę wielkich łodzi, które kobiety wyplatały z warkoczy i zdolności integracji Łodzie zepchnięto na wielką wodę, a było jej tyle, że wystarczyłoby dla przyszłych pokoleń oraz jednego przewrotnego szamana Wybrano nawet przywódcę o uśmiechu utracjusza i zapatrywaniach antropocentrycznych Jutro tu już nikogo nie będzie, tylko ta woda przeklęta, która ograniczała dotąd szept poddanych kobiet i wrzaski czarownic Nawet jeżeli wróci Wódz gnany przez geniusz wizjonerstwa zastanie tylko sferę ciszy, a ta nie ma nic wspólnego ze sferą powrotu

- Bo nie ma powrotu do powrotnych doznań - powie może Wódz i zastygnie w pozie, którą znają wieni z mroczniejszych na wieczność portretów Na tym zapewne polega umiejętność przetrwania nad wielką czarną wodą A jeśli nawet chodzi o coś całkiem innego, to i tak Wódz o tym nikomu nie powie

Ballada o mistyku

a był to mistyk wstecz odwrócony
umiał objąć i złączyć przyczynę z miarą czasu
za jego sprawą zdarzało się nieodwracalne
i pokrywały się płaskim kurzem labirynty pokorne
w ogrodzie Izakona
potrafił jeszcze kulminować ciszę
i to co po niej w milczeniu pozostało
miał także różdkę do wykrywania płaczu
i złych skłonności
oraz oczy wygasłe, które pamiętały blask słońca planety
Sorana

złzył na ziemi Abys lat sto a może dwiescie
w kilku wymiarach i czasu i słowa
szlachetny był przezroczysty i mądry
a i tak głowę w ramiona swe ptasie chował
gdy nadjeżdżali wojownicy z plemienia Ur

MAGDALENA CZYŻYCKA

Mecenas January

PRAWO I TY

KANADYJSKIE

PRZEPISY

IMIGRACYJNE

(WYTNIJ I ZACHOWAJ)

ODCINEK 6

Więźniowie polityczni i osoby prześladowane

W poprzednim odcinku zakończyłem rozdział o dobrowolnych uchodźcach Kanadyjskie przepisy imigracyjne w specjalny sposób traktują także więźniów politycznych i osoby prześladowane w Polsce a także w Chile, Salwadorze, Gwatemali i Urugwaju Są to przepisy z roku 1982 z poprawkami (jedna z roku 1983, dwie z roku 1984)

Trzeba podkreślić, że przepisy te wygasają z dniem 1 stycznia 1987, tak jak i przepisy o dobrowolnych uchodźcach i choć nie jest wykluczone, że zostaną utrzymane w mocy na dłuższy okres, to jednak nie można na to liczyć W urzędowych językach Kanady nazwa tych przepisów brzmi *Political Prisoners and Oppressed Persons Designated Class Regulations* oraz *Reglement sur la categorie designee de prisonniers politiques et de personnes opprimees*

Przepisy te dotyczą osób, które są obywatelami Chile, Salwadoru, Gwatemali, Polski lub Urugwaju, przebywają w jednym z tych krajów i starają się o osiedlenie w Kanadzie, oraz

(a) w bezpośrednim wyniku czynów, które w Kanadzie byłyby uznane za prawowity wyraz wolnej myśli lub za prawowite akty korzystania z praw obywatelskich dotyczących odmiennych poglądów lub działalności związków zawodowych były

(i) zatrzymane lub więzione przez czas dłuższy niż 72 godziny lub bez formalnego oskarżenia, albo

(ii) poddane jakiejś innej powtarzającej się formie kontroli karnej, albo

(b) na skutek uzasadnionej obawy przed prześladowaniem ze względu na przynależność rasową, wyznanie religijne, narodowość, poglądy polityczne lub przynależność do określonej grupy społecznej, nie mogą lub na skutek takich obaw nie chcą oddawać się w opiekę kraju którego są obywatelami

Było to dosłowne tłumaczenie paragrafu 2 o więźniach politycznych i osobach prześladowanych Zwróćmy uwagę na parę punktów istotnych z polskiego punktu widzenia Po pierwsze, przepisy te obejmują obywateli polskich mieszkających w PRL, którzy byli sankcjonowani za wszelkiego rodzaju działalność polityczną, społeczną i związkową, jaka w Kanadzie byłaby prawomocna, legalna Ponieważ Kanadyjczycy mają bardzo szerokie prawa obywatelskie, możemy przyjąć, że chodzi tu o bardzo szeroki zakres działalności publicznej, jaką w PRL scigają MO, SB, prokuratury wojskowe, nawet pracodawcy, lub jaką piętnuje Urban i komentatorzy dziennika telewizyjnego A więc i działalność w zdelegalizowanej Solidarności lub nieoficjalnych partiach politycznych jak KPN Leszka Moczulskiego, współpraca z całą prasą podziemną i podziemnymi wydawnictwami, a więc pisanie, druk, przechowywanie i kolportaż jakichkolwiek pozacenzuralnych ulotek, biuletynów, gazet, czasopism, broszur i książek, a także ich

posiadanie, nadawanie jakichkolwiek nieoficjalnych programów radiowych i telewizyjnych, produkowanie, rozpowszechnianie itd nagrań, filmów i materiałów wideo, udział we wszelkiego rodzaju demonstracjach publicznych, organizowanie pozacenzuralnych przedstawień, samoorganizowanie się, to jest tworzenie różnego rodzaju grup społecznych i formalnych organizacji o najrozmaitszych celach, oraz wszelka inna działalność polityczna, społeczna, religijna i związkowa, jaka jest dozwolona w Kanadzie a jaką scigają władze PRL

Nie chodzi więc tylko o działalność polityczną, jak na przykład krytykowanie ustroju PRL i domaganie się jego zmiany, lub organizowanie wolnych związków zawodowych Władze PRL w różny sposób prześladowają działalność społeczną nie mając z "polityką" ani ze związkami zawodowymi nic wspólnego W ciągu ostatniego roku ciągną przed kolegią orzekające i wymierzano wysokie grzywny ludziom nawołującym przed sklepami z wódką do trzeźwości, protestującym przeciw budowie elektrowni atomowych i działających w polskim, nie kontrolowanym przez władze ruchu pokojowym Godne uwagi, że peerelowska propaganda ze szczególnym upodobaniem przedstawia taką właśnie działalność na Zachodzie, podczas gdy we własnym kraju taka działalność jest scigana

Aby zostać objętym omawianymi przepisami nie wystarczy, że się taką działalność prowadziło, trzeba jeszcze spełnić przynajmniej jeden z trzech następujących warunków Są to zatrzymanie lub areszt na co najmniej 72 godziny lub każde aresztowanie lub zatrzymanie *without charge* czyli bez formalnego oskarżenia o jakiegoś przestępstwo lub wykroczenie

Drugi warunek, to "jakas inna forma powtarzającej się kontroli karnej" Sądzę, że może to obejmować najrozmaitsze stosowane w PRL formy represji Przede wszystkim zwolnienie z pracy lub przesunięcie do gorszej lub gorzej płatnej pracy, śledzenie przez tajniaków i podsłuchiwanie, przesłuchania i "rozmowy ostrzegawcze" na milicji i SB, ataki ze strony "nieznanych sprawców", ograniczenie swobody podróży, a także poprzez odmowę wydania paszportu Przepis stanowi, że chodzi o powtarzającą się formę represji, a więc nie o jeden, sporadyczny incydent

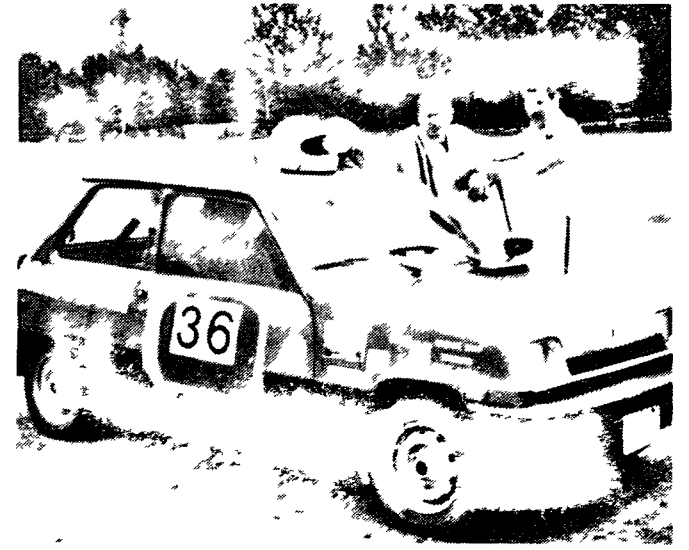
Trzeci warunek to "uzasadniony lęk" przed prześladowaniem z powodów przed chwilą wymienionych

Wystarczy, by spełniony był tylko jeden z tych trzech warunków, aby mieszkający w Polsce obywatel PRL kwalifikował się do specjalnej kategorii więźniów politycznych i osób prześladowanych

O tym, na czym polegają ułatwienia imigracyjne dla Polaków należących do tej kategorii przeczytacie państwo w przyszłym tygodniu

Nowy punkt sprzedaży Echa
J.CZECHOWSKI POLISH SAUSAGE Inc.
 650 The Queensway, Toronto M8Y 1K7
 TEL (416) 252-4567
 1598 Queen Str. West
 Sunnys Fish'n Chips, tel. 539-1552

COŚ DLA SAMOCHODZIARZY!

Pisaliśmy o Wojtku i Marzenie Grabowskich znanych polskich kaskaderach którzy wraz z dwojgiem dzieci osiedlili się niedawno w Kanadzie Wojtek prowadzi teraz w Toronto warsztat samochodowy, przygotowuje wraz z żoną karkołomne pokazy, a tymczasem zajął się też amatorskim sportem samochodowym

Za dużo na jednego nowo przybyłego człowieka? No coż, Wojtek pracuje teraz 7 dni w tygodniu, a kiedy spłi to jego słodka tajemnica Ale odkrył imprezę samochodową AUTOCROSS dostępną dla każdego z samochodem za 10 dol Jedzie się 5 odcinków po 2,5 km na czas jest się samemu na trasie najszybszy zwycięzca Impreza odbywa się 10 razy do roku Wojtek startował na Renault 5 za 500 dol (plus sporo własnej pracy) Wygrał dwukrotnie, za trzecim razem Renault nie wytrzymało

Zainteresowani tym pasjonującym lecz bezpiecznym sportem (ważna jest technika jazdy, nie ryzyko) proszeni są o telefon

(416) 763 2168

Na zdjęciu Wojtek Grabowski jego pilot Kurt Jensen na rajdzie i Eliminacjach do Mistrzostw Ontario

Dalsze szczegóły za tydzień

IGOR ŚMIAŁOWSKI

W Toronto!

zaprasza na

IGORASZKI Z MELPOMENĄ

juz 7 i 9 sierpnia o godzinie 8 wieczór
 w sali SPK przy 206 Beverley

Wstęp \$6 • Przedsprzedaż biletów
 w drogerii Solarzkiego - 149 Roncesvalles Avenue

Polskie filmy fabularne na kasetach Video

Możliwość otworzenia wypożyczalni kaset lub klubów filmowych

• W chwili obecnej mamy 26 filmów,

• Cena kasyety kanadyjskich \$ 60 z przesyłką

Bliższych informacji udzieli listownie przedstawiciel na Kanadzie

POLMAK SERVICES of ALBERTA LTD.

10858-97 St, Edmonton, Alta T5H 2M5

UWAGA!

OSOBY ZAPRASZAJĄCE KREWNYCH Z POLSKI NA WIZYTĘ W KANADZIE

ZALATWIAJĄC UBEZPIECZENIE CHOROBOWE DLA WIZYTATORA W POLSKIM BIURZE PODRÓŻY SAVE-O-WAY,

KOSZT SAMEGO ZAPROSZENIA—POTRZEBNEGO DO UZYSKANIA PASZPORTU WYNIESIE WAS

TYLKO:

\$10.00

Po bliższe informacje proszę dzwonić
532-3042

SAVE-O-WAY
OVERSEAS SERVICES

331 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2M8

Szybko i sprawnie wysyłamy do Polski i na cały świat lekarstwa, paczki morskie i lotnicze oraz pieniądze i artykuły domowe — tanie przeloty do Polski czarterami „LOT”

KURSY - NAUKA

American social dancing AMERYKAŃSKI TANIEC TOWARZYSKI

walce, tango, foxtroty, rumbi, cha-cha, samby, swing

Informacje i rejestracja

(416) 782-9776
 Młodzież i dorośli

KŁOPOTY Z ANGIELSKIM

Słowo TAK
po angielskuProf ALEKSANDER
PIEKARSKI

Słowo TAK używamy w kilku znaczeniach "Tak ładnie się bawicie", "nie mówi się tak jak ty", "tak się powinno pisać". Tutaj użyliśmy w tych przykładach TAK jako określenia czegoś przy porównaniu

Najczęściej jednak słowo TAK wyraża zgodę, wskazuje, że odpowiedź na pytanie jest potwierdzająca np "czy dziś mamy czwartek? Tak". Po angielsku TAK mówi się *jes*, pisze się YES i o tym wie każdy Polak, nawet taki, który nigdy w życiu nie uczył się tego języka

Dlaczego w Kanadzie i USA na każdym kroku w miejscu oczekiwanego *jes* słyszymy *ja*? Nie daje spokoju ta sprawa nowo przybyłym, zwłaszcza takim, którzy w Europie uczyli się angielskiego. Oni tam nie słyszeli nigdy jakiegoś *ja* zamiast *jes*. W ich odczuciu *ja* mówi człowiek niewykształcony. Inni popadają w przeciwną skrajność wnosząc pochopnie "w Kanadzie nie mówi się *jes* tylko *ja*".

Gdzie można znaleźć wiarygodną odpowiedź na nurtujące nas wątpliwości? Oczywiście w obszernym słowniku. Każdy naród posiada w swoim języku słowniki poprawnej pisowni, mowy i wymowy. Należy jednak zachować należyłą ostrożność wobec słowników. Autorzy ich mają skłonność do surowych wymagań językowych. Dochodzi nieraz do rozbieżności między żywym potocznym językiem a normami zawartymi w słowniku. W

Polsce na przykład w okresie międzywojennym polonisci załamywali ręce gdy ktośkolwiek powiedział lub napisał "moim sercem". Prawidłowo było wówczas "mojem sercem". Skoro jednak w społeczeństwie obrzymani większość mówi i pisze "nieprawidłowo", to owa nieprawidłowość staje się obowiązującą zasadą! Dlatego też Polska Akademia Nauk w roku 1936 wprowadzając zasady nowej pisowni polskiej wprowadziła jednocześnie pewne zmiany norm gramatycznych. Forma "moim (a nie *mojem*) sercem" stała się obowiązującą. To rzecz normalna, że każdy język jest żywy i wymaga co jakiś czas zmiany norm mowy, wymowy i pisowni.

Powracając do naszego tematu podam parę informacji o pochodzeniu i stosowaniu słów *jes* i *ja*. Informacje zaczerpnięto z kilku współczesnych dużych słowników angielszczyzny brytyjskiej, amerykańskiej i kanadyjskiej YAH (wymawiane przeciągle *ja* identycznie jak w angielskich słowach *car*, *star*, etc). Jest to słowo wykrzyknikowe wyrażające dezaprobatę, obrzydzenie jak polskie *fe!* może również wyrażać pogardliwe wysmiewanie się jak polskie *phi!*

YEA (wym *jej*) słowniki brytyjskiej angielszczyzny nazywają to słowo staroświeckim, archaicznym niestosowanym we współczesnej angielszczyźnie. Słowo znane jeszcze w języku

staroangielskim (przed rokiem 1150). Słowniki amerykańskie natomiast twierdzą, że jest to słowo współcześnie stosowane w USA tylko w mowie potocznej. Tak samo informuje słownik kanadyjski.

YEAH (wymawiane w różnych częściach USA różnie *jej*, *je*, *ja* i podobnie, ale krótko). Powszechnie praktykowane w mowie wyrażenie zgody na terenie USA i Kanady. W wypowiedziach oficjalnych, na piśmie stosuje się zawsze YES.

YES (jes). Słowo również ze staroangielskim rodowodem pierwotnie znaczyło *niech będzie!* Odpowiada polskiemu TAK. Powszechnie używane w mowie i piśmie na całym obszarze języka angielskiego. Tylko w USA i w Kanadzie w mowie równoległe do YES używa się YEA czy YEAH.

DIFFICULTIES IN USAGE

AUTHORITY - nie tylko autorytet, powaga, znaczenie, ale również władza, przywilej, upoważnienie.

BALANCE - waga do wazenia, waga - znak Zodiaku, równowaga, saldo i *bilans* co polecam uważać tłumaczy

czym z angielskiego na polski. Dwa różne polskie słowa *bilans* i *balans* mają jeden angielski odpowiednik *balance*.

CHUBBY - pucyłowaty

HUBBY - mezus, mezulek (slang)

CLOTH-CŁÓTHING-CLOTHES

I wanted to have a dress made so I bought two and half yards of *cloth* (material tekstylny)

You should give all this old *clothing* away (odzież)

Clothes are things to cover the body (ubranie, okrycie)

Bed-clothes sheets and other coverings of a bed (bielizna poscielowa)

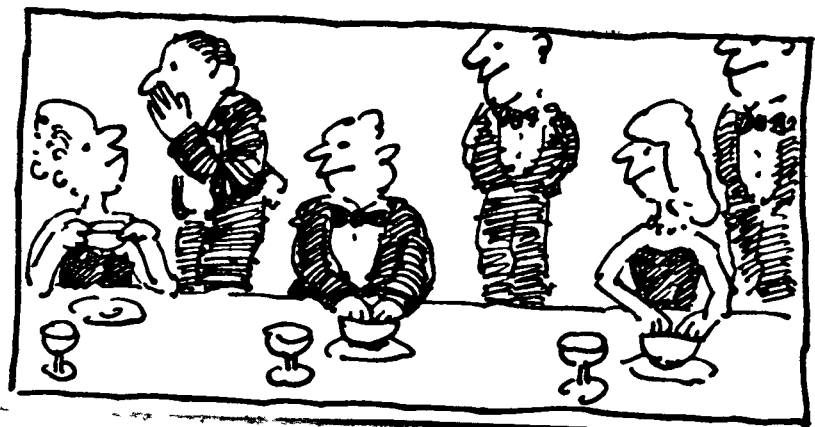
FLOOR - nie zawsze podłoga, czasem piętro

=====

=====

Dodatkowe zgłoszenia na prywatny kurs języka angielskiego metodą laboratoryjną przyjmowane są w języku polskim do końca lipca br w Toronto, tel 630-6160

=====

DOBRY PLAN
PODSTAWĄ
SUKCESU

ODCINEK 2

Przed rozpoczęciem każdego przedsięwzięcia warto zastanowić się nad tym, co chcemy osiągnąć, w jakim czasie i przy użyciu jakich środków. Dobrze przemyślany plan działania połączony z umiejętnością efektywnego zarządzania stanowi podstawę sukcesu w biznesie (Dun & Bradstreet podają, że główną przyczyną niepowodzenia biznesu jest brak umiejętności zarządzania).

Zarządzanie biznesu polega na ekonomicznym wykorzystaniu posiadanych zasobów materialnych i ludzkich oraz na umiejętności zdobywania dodatkowych środków finansowych niezbędnych do dalszego rozwoju. Nowo przyjezdni imigranci okazują się w praktyce świetnymi biznesmenami, gdyż posiadają wiele cech decydujących o powodzeniu przedsięwzięcia:

a) mają określony cel i ograniczony czas na jego realizację,

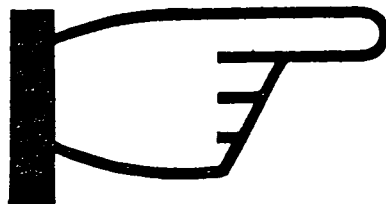
b) potrafią planować (ten element jest nieodzowny do przetrwania w ustrojach obwarowanych nakazami i zakazami),

c) potrafią umiejętnie zastosować tzw. zdrowy rozsądek w sytuacjach trudnych i nieznanach,

d) potrafią korzystać z dobrodziejstw systemu (pomoc rządowa, egzekwowanie wszystkich przywilejów socjalnych i społecznych),

e) mają naturalne predyspozycje do "kombinowania" (w jak najlepszym tego słowa znaczeniu).

Własny biznes pozwala na korzystanie z wielu ulg podatkowych z jednej strony, z drugiej zaś wymaga zapisywania (księgowania) działalności i przechowywania dokumentów źródłowych. Przystępując do biznesu musimy wziąć pod uwagę ten element biurokratyczny

KULISY
BIZNESU

Zdaje sobie sprawę z wrodzonej niechęci Polaków do wszelkich planów. Pochodzimy wszak z kraju, gdzie obowiązkowe osiąganie planów w 100%, a nawet więcej było podstawą niezawodnego sukcesu ekonomicznego. Uważam jednak, że warto odsunąć tę awersję na bok i zdac sobie sprawę z potencjalnych korzyści wynikających z dobrego planu.

Używając wyrażenia "dobry plan" mam na myśli taki, który składa się z następujących elementów:

I Krótkiego opisu proponowanej działalności

II Zestawienia źródeł kapitału wraz z proponowanym zastosowaniem

III Opisu kwalifikacji kierownictwa oraz personelu

IV Przewidywania produktu lub serwisu

V Marketingu

VI Opisu technologii produkcji

VII Propozycji badawczo-rozwojowych

Konieczność przygotowania planu zachęca do

1 realistycznego oszacowania relacji przyszłych kosztów do zysków

2 ustalenia faktów krytycznych dla powodzenia przedsięwzięcia

3 przeanalizowania przyszłych potrzeb dofinansowania, szczególnie w związku z zamiarem zakupu urządzeń czy surowców

4 obliczenia tzw. "break-even point" czyli momentu, kiedy koszty równają się przychodom - od

którego zaczynamy osiągać zyski

5 oszacowania tzw. cash-flow czyli kiedy i ile gotówki wpłynie do biznesu i kiedy i ile gotówki będzie potrzebne na pokrycie płatności

6 sformułowania realistycznych założeń

7 ciągłego porównywania aktualnych rezultatów z planowanymi i wychwytywania istotnych odchylen

8 oszacowania potencjalnego zysku w stosunku do włożonego kapitału (ekonomicznej racji bytu przedsięwzięcia)

9 ustalenia warunków działania (klientela, konkurencja, popyt, podaż)

10 oszacowania zapotrzebowania na pracowników

Planowanie ma sens nawet w przypadku biznesu na pół etatu, gdyż pozwala na weryfikację założeń, odniesienie ich do warunków aktualnych i odpowiednie modyfikacje.

Ustalenie realistycznych mierników sukcesu oraz czasu ich realizacji dodaje bodźca do maksymalnego wysiłku. O wiele łatwiej jest działać, gdy cel jest konkretny, np. chcemy osiągnąć sprzedaż w wysokości \$100,000 - za rok, a nie "jak największą" bez precyzowania liczby czy czasu.

Przedstawienie planowanej działalności na papierze posiada dwie istotne zalety:

1) stanowi formę zobowiązania kierownictwa do ekonomicznego wykorzystania posiadanego kapitału i możliwości produkcyjnych oraz zastosowania zasobów ludzkich i materialowych,

2) jest gotowym materiałem, który można wykorzystać do prezentacji biznesu miejscowemu bankierowi w celu uzyskania korzystniejszych pożyczek.

Opracował

PIOTR
CHWALISZ

MURRAY KESO & CO.
Chartered Accountants
(416) 598-2512, 530-0305

MODA

LETNIE FRYZURY

Włosy generalnie krótkie czasem nastroszone na zelu

Uczesanie ("ulizane") do tyłu na lata pięćdziesiąte przy użyciu tej samej substancji lub wycieniowane w przemyślnie zębato wyskubane kosmyki, opadające na czoło Wszystkie te fryzury są odpowiednio krótko wycieniowane na skroniach

W zasadzie forma wielu uczesań daje się wpisać w zwięzający się ku dołowi trapez równoboczny Okulary słoneczne to kopia tych z początków lat sześćdziesiątych

Halka Siermięga

PARZENIE KAWY

Po turecku zmielone na pył ziarna mieszamy z cukrem pudrem oraz odmierzymy zimną wodę – zachowując proporcję ok 16 gramów kawy na 100 mililitrów wody Mieszamy kawę i cukru wysypujemy do tygielka i zalewamy odpowiednią ilością zimnej przegotowanej wody Podgrzewamy na wolnym ogniu aż kawa podejrze do góry ale nie dopuszczamy do zagotowania aby nie ulotniły się olejki eteryczne Zdejmujemy tygielkę z ognia odstawiamy na chwilę po czym znowu stawiamy na ogień i czekamy aż kawa ponownie podejrze do góry Czynność tę powtarzamy trzykrotnie Po odstawieniu studzimy tygielkę przez chwilę pod bieżącą wodą dla opadnięcia osadu Podajemy na stoł tygielkę i małe filiżanki uprzednio wyparzone Do każdej filiżanki powinno się wlać najpierw trochę pianki z powierzchni tygielka łyżeczką potem dolać kawę

W termosie lub dzbanku zagotować w czajniku gorącą wodę dobrze wyparzyć termos lub dzbanek Odmierzyc ilość kawy i wody przy czym kawa powinna być zmielona średnio miarko Proporcje 6 gramów kawy na każde 100 mililitrów wody Wypujemy kawę do naczynia i zalewamy wodą Zamykamy termos lub dzbanek szczelnie i pozostawiamy 4-6 minut Po ustaniu fusów kawę można podawać

JAK KAWA DZIAŁA
NA NASZ ORGANIZM

Biologiczne oddziaływanie kawy jest silniejsze i dłuższe u osób pijących ją sporadycznie niż u osób regularnie pijących kawę kilka razy dziennie Kofeina jest wchłaniana z przewodu pokarmowego do organizmu w kilkanaście minut po wypiciu kawy Już wtedy odczuwa się zwiększoną sprawność fizyczną i umysłową ale najsilniejsze działanie kawy przypada na okres 3 do 4 godzin po jej spożyciu Kofeina najsilniej oddziałuje na układ nerwowy zwiększa ukrwienie mózgu dzięki czemu powoduje ustępowanie bólu głowy przyspiesza procesy myślowe ale w przypadku przedawkowania kofeiny może wystąpić goniada myśli i niemożność koncentracji Kawa powoduje także wzrost ciśnienia krwi dlatego nie powinni pic jej chorzy na nadciśnienie tętnicze i serce szczególnie osoby z nieodnaną wieńcową Powinno się także wystrzegać kawy przy nadkwasocie żołądka oraz przy wrzodach żołądka i dwunastnicy Nie wskazane jest także picie kawy dla osób cierpiących na kamień dróg żółciowych trzustkę oraz jakiegokolwiek zaburzenia motoryki jelit Z uwagi na to natomiast że kofeina rozszerza kłębki nerkowe i zwiększa ilość czynnych filtrów nerkowych można kawę zalecić przy stanach obrzęków i zatrzymaniu płynów w organizmie Z tego względu a także dlatego że kawa obniża łaknienie może być wykorzystana w leczeniu otyłości Należy pamiętać o tym że kawa pita w dużych ilościach może doprowadzić do przewlekłego zatrucia i nawyku lepiej więc pic ją co jakiś czas i w małych ilościach

ABC

Podczas pieczenia nie należy otwierać piekarnika zwłaszcza przez pierwsze 20-30 minut gdy ciasto zaczyna rosnąć

Naczynia szklane lub kryształowe zachowają ładny połysk jeżeli po umyciu przepłuczemy je zimną wodą z octem

Zapach stęchlizny np w szafce lub walizce można usunąć przecierając wewnątrz ściereczką nasączoną octem

Miękkie meble tapicerskie najlepiej trzepać przez płótno zwilżone wodą z octem (2 łyżki octu na litr wody)

Przed malowaniem ram okiennych należy przylegające do nich części szyb zwilżyć octem Farba nie będzie się wówczas przyklejała

Żelazko do prasowania zasołcone krochmalem zmywamy watką namoczoną w occie a następnie polerujemy miękką szmatką

Przy obieraniu młodych ziemniaków unikniemy brzydkich złotych plam na dłoniach i palcach jeżeli uprzednio zwilżymy je octem

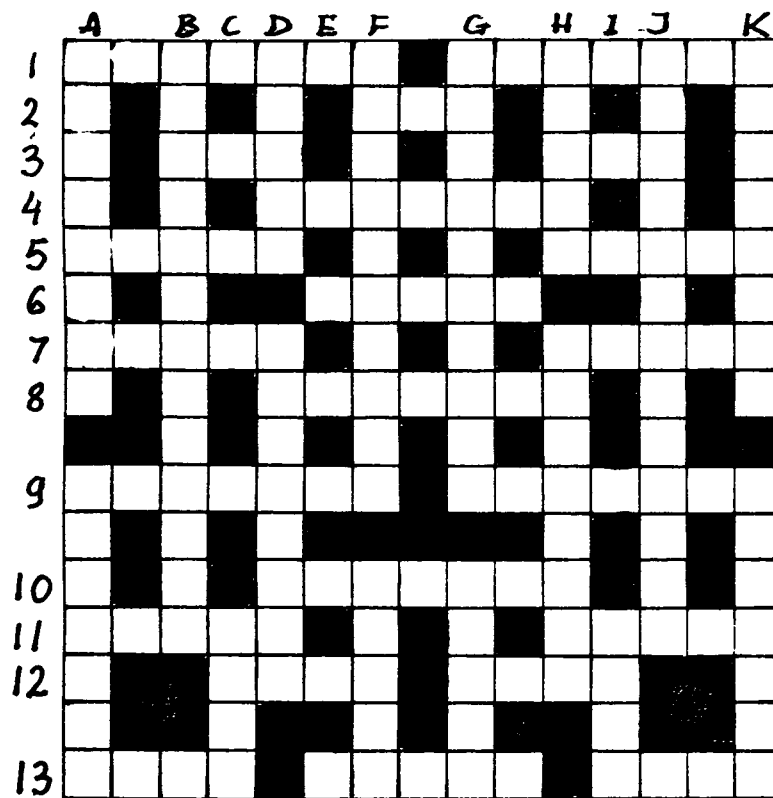
Skorki z cytryny wrzucone do gotującego się kompotu zapobiegają rozgotowaniu się owoców

Żółte plamy na palcach powstałe przy paleniu papierosów najłatwiej usunąć pocierając palce cytryną lub kwaskiem

Ziemniaki szybciej się ugotują i będą miały lepszy smak jeśli do gotowania dodamy trochę tłuszczu i zieloną cebulkę

Krzyżówka własna Nr 197 (skruszona)

W numerze 196 nastąpiła katastrofa, wywołana połączeniem urlopów, oberwania chmury i złego humoru chochlika drukarskiego W rezultacie krzyżówka była nie do rozwiązania Zawiedzionych najmocniej przepraszamy

POZIOMO

- 1 A pracownik kasyna gry
1 G kara na Sybirze „sylka skazańców na roboty w kopalniach lesie itp
2 F osobowość ja w psychoanalizie
3 B dawny twór państwowy Egipt + Syria
3-H rzeka na Ukrainie
4-D do borowania otworów ostrze skrawające swidra
5 A w pawich piórach polodowcowe lub na rosale
5 H pierwiastek chem (metal)
6-E umowa pakt
7-A zamek błyskawiczny lub ciastko
7 H poeta austriacki XX w
8 D najeżone drutem kolczastym
9 A dzieła poety
9-G strzykwa
10-D syn Agamemnona, morderca matki
11 A alarm stan pogotowia
11 H astronom ang XX w
12 C strefa
12 G nadaje kierunek jednostkom płuwającym

13 A biały protestant poch anglosaskiego (skrót)

13-E ustawodawca i atenski mąż stanu VII VI w p n e

13 I uniesiona u Rokossowskiego (marszałka sic!)

PIONOWO

- 1 A prezydent Finlandii
1 B np okien i drzwi na zimę
1-D 1807 zwycięstwo Napoleona nad armią rosyjską
1 F rezonansy nieprzewidziane skutki
1 G każda ze stron zawierających umowę
1-H biblijna góra
1 J przywrocieńce czci dobrego imienia
1 K badacz polarny
7 D sito
7 H drobnoustroje mniejsze od bakterii
9 A podwarszawska rezydencja Jana III Sobieskiego
9 K miasto w Anglii
10-F Muza poezji miłosnej i muzyki
10-G poeta włoskiego
11 C czepia się psiego ogona
11 I piekło w wyobrazeniach starożytnych Greków

LESZEK SZUMAN

Astrologia i polityka

Ciąg dalszy

21 Trzęsienia ziemi dotkną kraje Bliskiego Wschodu, a szczególnie Syrię, Iran, Irak i Izrael. Oczywiście ucierpią z tego powodu także kraje sąsiednie. Odbije się to echem w całym świecie, powodując zaburzenia gospodarcze.

22 Większymi trzęsieniami ziemi zostaną dotknięte Balkany, Grecja, Turcja, a także i Włochy.

23 Zwiększy się powierzchnia Morza Czarnego z powodu obniżenia się poziomu wybrzeży. Zostanie to spowodowane trzęsieniami ziemi.

24 Os rotacyjna Ziemi ulegnie wahaniom i odchyleniu o kilka stopni. Związane z tym odchyleniem klimatyczne odbiją się na życiu gospodarczym licznych krajów.

Według opinii amerykańskiego geologa Goodmana oraz jego zespołu jasnowidzów, w ostatnim dziesięcioleciu naszego wieku, czyli w latach 1991-2000, należy spodziewać się jeszcze większych perturbacji i znacniejszego nasilenia kataklizmów niż w poprzedniej dekadzie (1981-1990). Znosi się bowiem na poważne zmiany w ukształtowaniu poszczególnych kontynentów na naszej planecie.

Duże połacie Ameryki mają zatonąć w morzu. Japonii grozi całkowita zagłada na skutek trzęsien ziemi, wybuchów wulkanów oraz katastrofalnych powodzi. Także północna Europa ma poważnie ucierpieć, nastąpi zmiana konfiguracji lądów.

W dziesięcioleciu kataklizmów (1990-2000), zespół mediów widzi, jak Pacyfik dosłownie wgrzyza się w ląd, poprzez Góry Skaliste aż do Nowego Meksyku, Teksasu i El Paso. Podczas tych piekielnych zaburzeń, dalsze połacie lądu będą zagrożone zatopieniem, część stanu Waszyngton, Idaho, Montana, Wyoming, Nebraska, Kansas, Oklahoma i Arizona. Natomiast ze stanów Kalifornia, Oregon, Utah i Colorado pozostaną tylko drobne wysepki Południowo-zachodnie stany USA, jak twierdzi C. C. Bernhard, będą miały klimat dzisiejszej Rivieri.

Niesamowite przypuszczenie, jakoby terenom aż do Nebraski groziło zatopienie, można geologicznie uzasadnić faktem, iż na całą, zagrożoną kataklizmem połac Stanów Zjednoczonych, działa potężne ciśnienie sejsmiczne.

Zagrożenie, którego można się spodziewać, omawiamy jedynie szkicowo. Dokładniejsze przedstawienie sytuacji wymagałoby bowiem poświęcenia temu tematowi oddzielnej publikacji książkowej.

W każdym razie zastanawiająca jest ilość mikro-wstrząsów występujących wzdłuż rowu św. Andrzeja w okolicy Palmale. W ostatnich dziesięciu miesiącach 1980 roku notowano tam aż około 400 mikrowstrząsów dziennie, zaś według danych statystycznych powinno ich być najwyżej do piętnastu. Natomiast w okolicy Baja California notuje się takich wstrząsów aż do 600 dziennie.

W ostatnim dziesięcioleciu naszego stulecia należy spodziewać się w USW recesji na dużą skalę oraz poważnego kryzysu ekonomicznego. Będzie się racjonalizowało paliwa i wprowadzi się ograniczenia w zużyciu energii elektrycznej. Także należy się liczyć z trudnościami z wyżywieniem ludności i po prostu głodem. Gwałtownie wzrosnie ilość przestępstw.

Jasnowidz Z Elkins mówi o tym dosłownie tak: "Nadejdzie czas głodu, człowiek będzie napadał na człowieka i kradł dzieciom jedzenie".

Stosunkowo mniej zagrożona jest Kanada, której większa część powierzchni spoczywa na potężnej płycie granitu.

Zmianom ulegnie także topografia Chin, lecz kraje ten w stosunkowo krótkim czasie powróci do normalnego życia, szybciej niż USA.

Pod wodą zniknie część Wysp Brytyjskich. Potężne trzęsienia ziemi spowodują duże szkody w Finlandii, Szwecji, Norwegii, Irlandii i w Szkocji. Natomiast nie grozi Australii i Nowej Zelandii. Hawaje znikną pod wodą. Nastąpi znów potężny wybuch wulkanu Krakatau.

Niektórzy jasnowidze dostrzegają nadchodzącą nową erę w dziejach ludzkości.

Jak pisze filozof, Allen W. Eckert w swej książce "The HAB Theory", nasza cywilizacja zainteresowana jest w mechanicznej kontroli przyrody. Stalimy się rasą technologicznie zaawansowanych durni, żyjących na świecie, którego nie rozumiemy, przy czym nasza tragedia polega dodatkowo na tym, że nie mamy zamiaru ani chęci dowiedzieć się czegoś więcej poza tym, co ma na nas bezpośredni wpływ. Tak zwany "normalny" świat dąży uparcie do samozniszczenia, pewny siebie i pełen buty zaprawionej ignorancją.

A oto i przypuszczalna, historyczna kolejność kataklizmów, jakie nas oczekują w ostatnim dziesięcioleciu XX wieku.

1 Znaczne obszary zachodnich rejonów USA zapadną się w morze, kiedy linia wybrzeży zostanie zaatakowana przez potężne fale przące w kierunku wschodnim. Ostateczna linia wybrzeży ustali się w stanach Nebraska i Canasas. Potężne rozlewiska Wielkich Jezior zatopią część stanów Wisconsin, Michigan i Illinois. Wschodnie rejony południowej Karoliny i New Jersey zostaną zatopione. Trzęsienia ziemi i zalanie wybrzeży w stanach Connecticut i Massachusetts. Ogromne wylewy wód w stanach Floryda, Luizjana i Teksas.

2 Potężne trzęsienia ziemi w Chinach. Tworzenie się ogromnych jezior na zachód od Pekinu.

3 W ZSRR nieznaczne zatopienie brzegów na północy połączone ze słabymi trzęsieniami ziemi.

4 Silne trzęsienie ziemi w Turcji i Jugosławii.

5 Należy się liczyć ze zmianą kierunku Gólsztromu, co spowoduje zmianę klimatu w różnych częściach naszego globu.

6 Część Wysp Brytyjskich zapadnie się pod wodę. Inne wyspy natomiast wyłonią się z wód Atlantyku. Morze podejście do przedmieść Londynu. Z Morza Północnego wyłonią się nowe wyspy, które z kolei połączą się ze sobą i utworzą pomost w kierunku Europy.

7 Powodzie i zalanie wybrzeży przez morze w Norwegii, Szwecji, Danii i Finlandii. Ze względu na bez-

pieczeństwa Kopenhaga będzie ewakuowana. Stolicę Danii przeniesie się w inne miejsce. Część Europy północnej zapadnie się i zostanie zalana przez morze.

8 W Ameryce Południowej zapadnie się cypel lądu na południu zwany Ziemią Ognistą.

9 Większa część terytorium Japonii zatoni.

10 Podobny los czeka większą część Wysp Hawajskich.

11 Wybuch wulkanu Krakatau.

12 Popękane podłoże Afryki rozzerwie ląd na kilka części.

13 Duże zmiany w Arktyce, Grenlandii i na Antarktydzie. Trzęsienia ziemi, wybuchy wulkanów, spływy lodów.

14 Zmiany w układzie wybrzeża Indii południowych.

15 Jako tereny niezagrożone katastrofami geologicznymi będzie można uważać Australię i Nową Zelandię, część terenów stanów Ohio, Indiana i Illinois w USA oraz południe Kanady.

Europie grozi upadek ekonomiczny, co przyczyni się do zmian socjalnych. Także dużych zmian socjalnych i ekonomicznych należy spodziewać się w Ameryce Południowej i w Afryce.

Rotacja Ziemi ulegnie wahaniom wskutek geologicznych ruchów kontynentów i lodów na biegunach. Nastąpią zmiany pola magnetycznego.

Uczni amerykańscy, John A. Keefe i Allan P. Cook, wysunęli tezę, że istnieje całkowicie uzasadnione podejrzenie, iż w dziejach Ziemi występowały okresowe katastrofy pochodzenia kosmicznego. A ponieważ średni interwał między takimi wydarzeniami ocenia się na mniej więcej 60 milionów lat, powinniśmy być przygotowani na kolejny upadek na Ziemię planetoidy, komety lub na inne podobne wydarzenie.

24 lipca - 30 lipca

BARAN

Niejedno Baran po czarkowo poczuje się jak w pulapce. Za gubienie Niedowartościowa nie. Przekonanie, że przesłado je Cię pech. Na szczęście szykuje się zasadniczy zwrot w krzywej powodzenia. Nareszcie potrafisz sam zdecydować o swej przyszłości (przy akompaniamencie wielkiego zakochania). W domu atrakcyjne plany wakacyjne związane z podróżą. W pracy zdwojona aktywność. Popisowa forma. Błyskotliwe decyzje. Najważniejszą rolę odegra Rak. Unikaj osób płci przeciwnej spod znaku Panny. Dzień sympatyczny i miły. Sroda liczba 5.

RAK

Duże zwycięstwo i to w dziedzinach A. Powód? Nadszpiekanie pomysłów. Zazęganie groźnego rodzinnego konfliktu. Cały tydzień miły i sympatyczny. Radosne wiadomości z daleka. Również w pracy wszystko rozwija się w myśl założeń. Potrafisz zrećnie chwycić wiatr w swoje żagle i nie przejmiesz się drobnymi niepowodzeniami. Najważniejsze: że nie jesteś sam. Zawsze możesz liczyć na poparcie przełożonych i najbliższych kolegów. Serdeczny znak Waga. Unikaj Strzelca. Dzień miły. Poniedziałek liczba 8.

LEW

Spory i jałowe dyskusje. Po wielu godzinach powrót do punktu wyjścia. Chciałbys się pokazać w jak najlepszym świetle, ale rzecz całą gmatwa brak logicznej argumentacji. Marnotrawiony czas. Ucieka. Nikt go nie zwróci. W pracy interesujące perspektywy. Dlaczego nie chcesz lub nie potrafisz tego wykorzystać? Wolisz tworzyć konflikty, wolisz umacniać legendę o swej dawnej doskonałości. Zawsze możesz liczyć na wyrozumiałość Strzelca, ale nie licz na wsparcie ze strony Wodnika. W tym tygodniu Dzień szczęśliwy. Piątek liczba 5.

BYK

Chęć zdominowania całego otoczenia. Nie dasz nikomu dojść do głosu. Bez przerwy dowodzisz, że masz rację i uważasz, że nigdy się nie mylisz. Najbliższa osoba już nie ma siły walczyć o własne zdanie o własną indywidualność. Szkoła, że nie potrafisz docenić pozytywnych rozstrzygnięć w życiu rodzinnym. W pracy małe przeciwności, ale potrafisz sobie z nimi poradzić, śpiewając. Ważny w tym tygodniu dla Ciebie będzie Byk. Unikaj zatargów z Lwem. Dzień, który będzie miał wpływ na Twoją przyszłość. Sobota liczba ważna 2.

BLIZNIĘTA

Interesujące spotkanie towarzyskie, które z reguły łączą sprawy prywatne i służbowe. Niektórzy uważają, że właśnie teraz pragniesz wykorzystać sprzyjające prądy, nie licząc się z kosztami. W sercu drobne perturbacje. Chyba najbliższa osoba nie na każdy temat myśli podobnie jak Ty i nie pod wszystkim by się podpisała. W działaniach zawodowych szykują się duże zmiany. Prawdopodobnie trzeba będzie dostosować się do nowych okoliczności. Bierz pod uwagę wszystkie osoby płci przeciwnej spod znaku Wodnika. Unikaj Byka. Dzień miły. Piątek liczba 4.

PANNA

Pole do popisu przed Pannami obdarzonymi talentami dylomatami i negocjatorami. Wielki przypływ inwencji w łagodzeniu sporu powasniowanych stron. Niecodzienne wydarzenie w pracy. Nowe frapujące obowiązki. Nie popełniasz błędów! Jesteś precyzyjnie zaprogramowany prawie jak komputer. Uznanie przełożonych. We wszystkich przedsięwzięciach żyć chwile sekunduje Ci Byk. Natomiast nie licz na zycielność i zrozumienie ze strony Raków. Uważaj na wszystkie swoje dobra materialne w poniedziałek. Liczba na którą możesz stawiać licząc na wygraną 6.

WAGA

Przedwziewne pomysły. Zale i pretensje. A wszystko z nowo kroci nad którymi powinno się szybko przejść do porządku dziennego. Uwaga Wagi. Zonate (mężatki) w wyniku przedwziewnego splotu okoliczności, rozdziewki i to dosyć niebezpieczne. W działaniach zawodowych duży wysiłek, ale w zasadzie wykorzystujesz każdy pretekst, który usprawiedliwi odłóż, nie choćby o kilka dni realizację uciążliwych zobowiązań. Sprzyja Ci Lew, ale Panna, która miała Ci w tym tygodniu ciągle coś za złe. Dzień miły. Czwartek. Liczba przynosząca szczęście 8.

KOZIOROZEC

Wszystko w porządku. Właśnie w tym tygodniu trze ważne dla całej rodziny decyzje. Dobre i pozytywne kontakty z przyjaciółmi starej daty. W pracy innowacje. Przetrasowanie. Nowy podział ról. Teraz prawdopodobnie Ty zagrasz pierwsze skrypcy. Szczególnie przepowiednia należy się Koziorozcom, uzdolnionym artysty, cnie, które mogą liczyć na zycielowy sukces. Najważniejszy znak Panna. Skorpion kopie pod Tobą dołki, ale wcale nie zawsze sam w nie wpada. Dzień, który powinienes zaplanować, bo zapowiada się miło. Piątek. Liczba na którą możesz stawiać 5.

SKORPION

Sympatyczny i zabawny tydzień. Uśmiechasz się do wszystkich, ponieważ nie ma takiego zadania, które stawałoby opór. W rodzinym domu niespodzianki. Od świętny nastrój. Wielkie emocje. Poczucie wspólnej więzi. Również w pracy z niebywałą łatwością wysuwasz się na czoło zespołu. Duża satysfakcja. Na horyzoncie duże wyróżnienie. Stawiaj w życiu zawodowym i prywatnym na Raka, a jeśli ktoś będzie Ci się sprzeciwiał, bez zadnego uzasadnienia, to na pewno będzie to ktoś spod znaku Panny. Dzień ważny w tym tygodniu. Sobota, liczba - 5.

WODNIK

Niemal wszystkie Wodniki pozostaną pod wpływem dwóch prądów. Pierwszy skłania do podjęcia zdecydowanych zmian (nieprzeczona chęć kierowania się racjami serca?). Drugi wskazuje na stabilizację i swego rodzaju duchowy komfort. A co wybierzesz, co przeżyjesz w znacznej mierze zależy niestety od przypadku. Natomiast w pracy duża aktywność, nieschematyczne inicjatywy. Śmiałe decyzje i plany. Poparcie wysokich autorytetów. Niezawodny znak w tym tygodniu - Waga. Uciekaj przed Strzelcem, ten nie życzy Ci dobrze. Dzień miły. Poniedziałek. Liczba 4.

STRZELEC

Bardzo wysoka temperatura uczuciowa i całkowita bezradność wobec pojawiającego się zjawiska. A więc komplikacje. Przyda się rada osoby doświadczonej i roztropnej, aby podtrzymała Cię na duchu i ustrzegła przed podjęciem nieodpowiedzialnych kroków. W pracy duże zmiany. Na tym terenie poruszasz się dużo pewniej. Najlepszy przyjaciel doradca spod znaku Wagi. Skorpion bez zdania, racji będzie próbował podważyć Twój autorytet. Sroda na pewno na długo zostanie w Twojej pamięci jako dzień dla Ciebie szczęśliwy. Liczba 4.

RYBY

Klimat łagodzenia konfliktów. Własnie w tym tygodniu niejedna Ryba odegrać może istotną rolę w skomplikowanej misji w charakterze mediatora. Partnerowi nie zawsze to w smak. Uwaga, że wiele czasu i energii poświęcasz bliznim, ale i tak możesz liczyć na jego wyrozumiałość. W pracy wszystkim w porządku. Nic nie można zrzucić ale Ty wiesz, że stac Cię na działania bardziej Twój. Znak, który pobudza Twoją wyobraźnię. Skorpion. Koziorozec jest w tym tygodniu znakiem, którego powinienes unikać. Dzień miły. Niedziela. Liczba 5.

PACZKI DO POLSKI

przez

POLIMEX2053 DUNDAS ST W, TORONTO, ONT M6R 1W8
TEL 537-7914**UWAGA MISSISSAUGA I OKOLICE**
POLIMEX FORWARDING INC
1575 SISMET RD UNIT 7, MISSISSAUGA, ONT
TEL 624-1965**OFICJALNY PRZEDSTAWICIEL**• PACZKI • SAMOCHODY • LEKI •
MASZYNY ROLNICZE • SPRZĘT
GOSPODARSTWA DOMOWEGO • BONY
• OLAROWE itp**UWAGA****Polonia w Toronto i okolicy****POLISH ALLIANCE TORONTO**
CREDIT UNION LTD
(Wejście od wschodniej części budynku)

TEL. 762 - 9523

Konta depozytowe	6% roczne
3-miesięczne certyfikaty	7% roczne
6-miesięczne certyfikaty	7 1/2% roczne
Roczne certyfikaty	7 1/2% roczne
3-letnie certyfikaty	8% roczne
non-redeemable	
Pozyczki personalne	13 1/4%
Pozyczki hipoteczne	11 1/4%
ubezpieczone na życie	

BEZPŁATNE PERSONALNE KONTA CZEKOWE
CODZIENNIE od 12 do 2 30 po poł i od 7 30 - 9 wiecz
WTORKI tylko od 12 do 2 30 po poł oraz SOBOTY
od 10 do 12 30Członkostwo w jakiegokolwiek organizacji polonijnej
nie jest warunkiem członkostwa w naszej Credit Union2150 Bloor St West, Toronto
(Wejście od wschodniej strony budynku)**HIGH PARK**
Real Estate Ltd Realtor217 RONCESVALLES AVE
TORONTO ONT M6R 2L61000 sprzedanych domów
Istniejąca od 1972 r firma 40 agentów
poleca Państwu wszelkiego rodzaju domy
i interesy, 3-dniowe, komputerowe
wyprzedzenie w informacji gwarantuje
najlepsze okazje**Proszę dzwonić całą dobę**
532 - 4441**DARRELL KENT REAL ESTATE LIMITED**

ETOBICOKE MISSISSAUGA TORONTO SCARBOROUGH

Kupno-sprzedaz nieruchomości
Bogaty wybór z komputera
Solidna i fachowa obsługa
Pomoc w finansowaniu i załatwianiu
formalności prawnych
DO SPRZEDANIAMISSISSAUGA w pobliżu kościoła św
Maksymiliana Kolbe Luksusowa rezydencja 13
pokoi jacuzzi sauna 2 kominki nowoczesna
kuchnia centralna klimatyzacja i odkurzacze
oraz wiele innych luksusów Cena obniżona
\$ 249 tysGRENADEER POND super luksusowy
Triplex z unikalnym widokiem na High Park
cena \$ 495 tysJANE-BABY POINT sklep 1200 sq feet
piwnica magazyn oraz b ładny apartament
dwsypialniowy \$ 295 tys

DELIKATESY Z KAWIARENKA super okazja \$ 79 tys

ZYGMUNT PRZETAKIEWICZ
Biuro 766-4088 Dom 769-9494**Dokonczenie ze str 1 22 LIPCA W TORONTO**Jeden z demonstrantów wyjaśnił, że tu w Kanadzie ni-
czego nie ryzykujeWśród zebranych kolportowana była kopia otwarte-
go listu do Jaruzelskiego z żądaniem zaprzestania repre-
sj i uwolnienia wszystkich więźniów politycznych Tekst
petycji, jak wyjaśnili organizatorzy, będzie dostarczo-
ny adresatom kanadyjskimi kanałami dyplomatyczny-
miW demonstracji wzięły udział delegacje ukraińska,
czeska, słowacka i afgañska Shafiq Jasar, przedstawi-
ciel Stowarzyszenia Afgañczyków w Ontario wygłosił
po angielsku przemówienie, w którym podkreślił, że mi-
mo iż nasze metody walki są odmienne, cel jej jest wspo-
lny dla Polaków i Afgañczyków Jest nim obalenie kolo-
nialnego systemu sowieckiego Jasar podkreślił, że Soli-
darnosc udowodniła, iż komunisty w PRL nie reprezen-
tują klasy robotniczej lecz gnębią ją i wyzyskują Wyra-
ził też gorącą sympatię dla Zbigniewa Bujaka i domagał
się jego uwolnienia Było to pierwsze wystąpienie Afgañ-
czyka w historii demonstracji na LakeshoreTen fakt i sama organizacja demonstracji oraz jej
przebieg pozwalają zaliczyć ją do akcji szczególnie uda-
nych Do jej skuteczności przyczyniła się obecność lic-
nych reporterów telewizji i prasyGłównym mówcą demonstracji był poseł do parla-
mentu federalnego z Etobicoke - Lakeshore Patrick Bo-
yer Jego wystąpienie wyrażające poparcie dla Solidar-
ności w Polsce nagrodzono gorącymi brawami Poseł ud-
zielił *Echu Tygodnia* krótkiego wywiaduPowiedział, że jest zaskoczony wielkością zebranego
przed konsulem tłumem i że z przyjemnością odnotował
w nim obecność ludzi młodych Zinterpretował to jako
sygnał nasilenia ruchu prosolidarnościowego na emig-
racji "A mogłoby się wydawać, że ludzie, którzy uciekli
z sowieckiego systemu nie marzą o niczym innym tylkozeby zapomnieć, a tymczasem przychodzą" - powie-
dzał Świadczy to o tym, dodał, że pamiętają o więzio-
nych i przesładowanych, bo Solidarnosc w Polsce jest
prześladowana Obecnie widac, jak bardzo PRL jest
społeczeństwem totalitarnymBoyer nazwał władców PRL hipokrytami, gdyż ro-
botnicza partia głosząca hasło dyktatury proletariatu
nie dopuszcza robotników do głosu PRL określił jako
państwo ewidentnie antydemokratyczneZapytaliśmy go wobec tego, co rząd kanadyjski za-
mierza zrobić aby sytuację w Polsce zmienić, zwłaszcza
iż na przykładzie akcji wobec RPA widzimy, że zdolny
jest do podejmowania stanowczych krokówBoyer przyznał, że powinniśmy być konsekwentni Je-
żeli domagamy się sankcji dla RPA, musimy wszcząć
podobną akcję wobec Sowietów za ich interwencję w
Afgañstanie czy totalitarną kontrolę nad krajami
obozu, w tym nad PolskąNa demonstracji występował wiceprezes KPK Okręg
Toronto Stanisław Sadowski Przypomniał, że od czasu
układy jałtańskiego Polska znajduje się pod sowiecką o-
kupacją, a wszystkie próby oporu przeciw bezprawnym
rządom konczyły się aresztowaniami, zsyłkami i mor-
derstwami politycznymi Zachod nadal wierzy w kłam-
stwa reżimuDzien 22 lipca - powiedział - obchodzony jest jako
święto wolności i niepodległości, lecz jest to perfidne
kłamstwo Będziemy domagać się do końca naszych dni
sprawiedliwości dla PolskiW imieniu zgromadzonych mówca przedstawił nastę-
pujące żądania zwolnienia wszystkich więźniów polity-
cznych w PRL i przywrócenia im wszystkich praw oby-
watelskich, zaprzestanie represji wobec polskich patrio-
tów oraz stworzenie wszystkim ludziom w Polsce a
zwłaszcza członkom Solidarności szansy działania na
rzecz lepszej przyszłości krajuDemonstrację zakończyło odśpiewanie hymnów na-
dowych Polski i Kanady**TADEUSZ GWIAZDA**
SELESMAN**HUMBERVIEW MOTORS INC**

3200 Bloor St West

Oferuje nowe i używane samochody
m-ki Chevrolet oraz OldsmobileUdzielam wyczerpujących informacji również
telefonicznie Bus 236 - 1011, Res 823 - 0327**CINEMATIC****JANUSZ PIETRUS**tanie wykonuje wysokiej jakości
video filmyNajlepszy sposób na zachowanie
niepowtarzalnych chwil.**DZWOŃ 743 - 8142****COSTI-IAS****Agencja Usług Społecznych**
dla Imigrantówprowadzi bezpłatne poradnictwo w języku polskim dla
kobiet ze średnim i wyższym wykształceniem
zawodowym Porady obejmują

- * pomoc w uzyskaniu tłumaczeń i ewaluacji dokumen-
tów,
- * pisanie resume oraz podanie o pracę
- * ocenę posiadanych kwalifikacji i ustalenie celu odnos-
nie zawodu
- * informacje co do wymaganych kwalifikacji w po-
szczególnych zawodach, możliwości zatrudnienia i
sposobów szukania pracy

Prosimy dzwonić do J. GASZYŃSKIEJ -
TEL (416) 534 - 8437**COSTI-IAS IMMIGRATION SERVICES**
1260 Dufferin St M6H 4C3(w budynku Wallace Emerson Community Centre -
koło Dupont St)**HALINA**
BARANOWSKI
MA / A I CUbezpieczenia wszelkiego rodzaju
Biuro 622 - 1115, dom 746 - 5270**Centralny Komitet Polskich Organizacji Weteranów**
Toronto-Oshawa **SERDECZNIE ZAPRASZA**
wszystkie organizacje polonijne wraz z pocztami
szkandarowymi oraz całą Polonię w Toronto,
jak również bliższych i dalszych okolic na**ŚWIĘTO ŻOŁNIERZA**

które odbędzie się dnia

10 SIERPNI 1986 rw parku im I Paderewskiego, w River Valley,
przy Hwy Nr 27Msza polowa o godz 12 00 Zbiórka pocztow sztandar-
owych o godz 11 30 Po części oficjalnej zabawa ta-
neczna, zabawy dla dzieci, wybor "krolowej pikniku",
loteria i wiele innych atrakcjiBufet obficie zaopatrzone smaczne gorące dania
Czysty dochód jak rokrocznie przeznaczony na
INWALIDOW● Wstęp \$3 00 od osoby - dzieci poniżej lat 12 - wstęp
wolny● Dojazd z południa Hwy 427 na północ która przechodzi w Hwy
27 ze wschodu i zachodu Hwy 401 do Hwy 27 N minąc Hwy 7 i 6
km na północ po lewej stronie w River Valley znajduje się Park im
Paderewskiego**KOMITET****FIRMA PRZEWOZOWA**
JANOSIKPoleca swoje usługi w zakresie przewozu osób na linii
TORONTO - MIRABEL - TORONTO
jak również na Stefana BatoregoTelefon Toronto - 247 - 0817
UMIARKOWANE CENY, SPECJALNA ZNIZKA
DLA RODZIN**EVA Electronics****MIROSLAW STEFANSKI** oferuje komputery
IBM-PC-XT COMPATIBLE● wysokiej jakości ● obsługa w całej Kanadzie ●
ceny nie do pobicia ● fachowa porada na temat oprogramowania (software)

TEL. (416) 749 - 7728

SPORT

WIADOMOŚCI
AGENCYJNEW SIERPNIU
RUSZA I LIGA...

Przemijają mundialowe emocje Rusza w sierpniu ekstraklasa 3 sierpnia rozegrana zostanie I kolejka ekstraklasa. Nadal występować będzie w I lidzie 16 zespołów. Tytułu mistrza Polski broni Górnik Zabrze beniaminkami są Polonia Bytom i Olimpia Poznań. Ligę opuściły Bałtyk Gdynia i Zagłębie Sosnowiec.

Oto nowinki z klubów I ligi

Górnik Zabrze nastąpiła zmiana na stanowisku trenera. Huberta Kostkę zastąpił Lesław Cmikiewicz.

Jezeli chodzi o kadre pierwszej drużyny wyjazdy zagraniczne planują Zguczynski (do francuskiego Auxerre) i Gunia do jednego z klubów w Szwajcarii. Obaj na razie nie mają potwierdzenia.

Z zespołem trenuje trzech nowych piłkarzy. Są to Jacek Grembocki z Lechu Gdansk, Krzysztof Kołaczek z Rakowa Częstochowa i Mirosław Szlezak z Górnika Knurów.

Łódzki Klub Sportowy - Nie ma żadnych zmian.

Widzew Łódź. Odeszli Mirosław Jaworski i Piotr Nowak do Motoru Lublin. Włodzimierz Smolarek planuje wyjazd do Fintrachtu Frankfurt. Oficjalnie przybył tylko Leszek Iwanicki z Motoru Lublin, ponadto z zespołem trenuje Jacek Gierk z ŁKS.

Olimpia Poznań. Nikt nie odszedł i nikt nie przybył.

GKS Katowice. Do tej pory nie pozbył się żadnego ze swoich dotychczasowych piłkarzy. Załatwiono przejście do GKS Janusza Nawrockiego (61) z Wisły Kraków oraz Krzysztofa Piotrowskiego (68) ze Stadionu Chorzów. Ten ostatni jest bramkarzem i znajduje się w kadrze juniorów.

Stal Mielec. Pozyskała napastnika z Chemika Kędzierzyn Leszka Jędraszczyka (66). Równocześnie wystawiła na listę transferową aż siedmiu piłkarzy.

Ruch Chorzów oraz Górnik Wałbrzych przewidują pewne zmiany kadrowe w tym ostatnim klubie na liście transferowej znalazł się m.in. Włodzimierz Ciołek.

Motor Lublin znalazł się w dość trudnej sytuacji. Z klubu odszedł Leszek Iwanicki, który był liderem drużyny, a także najsukuczniejszym strzelcem. Nie przedłużył kontraktu Robert Grzanka. W lubelskim klubie są dwaj piłkarze: Widzewa (w zamian za Iwanickiego) Mirosław Jaworski oraz Piotr Nowak.

Śląsk Wrocław. Pozyskał dwóch piłkarzy: Roberta Grzankę oraz Dariusza Kofnyta, pragnie natomiast odejść do Widzewa obrońca Walde mar Teodorowski.

Pogon Szczecin i Lech Poznań czynią starania o wzmocnienie zespołu, ale w tej chwili nic na ten temat nie można było się dowiedzieć.

Lechia Gdansk - do Górnika Zabrze odszedł obrońca Jacek Grembocki (10 milionów zł). Nowe twarze w zespole to Włodzimierz Wierczonek (19 lat) z Nogaty Malbork i Piotr Michalczak z Gedania. Z drużyną trenuje Ryszard Przygodzki z Bałtyku Gdynia.

Zagłębie Lubin. Do warszawskiej Legii odszedł Krzysztof Budka. Z drużyną na razie trenują nowi zawodnicy, jeżeli nie liczyć pozyskanych przed pół-

TEGOROCZNY Mundial sypnął niespodziankami. Nie tylko zresztą na boiskach (któż mógł przewidzieć, że faworyzowana Portugalia nie tylko ulegnie wysoko Marokowi, ale że za sprawą tegoż i porażki z Polską w ogóle nie wyjdzie z grupy eliminacyjnej?) lecz także w odniesieniu do spraw szerszych — m.in. na myśl min. rozdział miejsc w samym turnieju finałowym.

Joao Havelange nie jest Europejczykiem — i bardzo dobrze. Gdyby bowiem nim był, kto wie, czy nadal finał nie byłby rozgrywany w gronie 16 drużyn miast, jak obecnie — 24. O tym, że idea 24 drużyn jest nosniejsza ze stwarza większe szanse dla rozwoju piłki nożnej, większą jej konkurencyjność, dziś już chyba nikogo przekonywać nie trzeba, co nie znaczy, że w gronie działaczy FIFA nie podnoszą się głosy kwestionujące jej zasadność.

Są to jednak — moim zdaniem — głosy ludzi myślących w szarym stylu, w którym europocentryzm domkuje nad myśleniem globalnym, opowiadającym się za jak najszerzą ofensywą futbolu, krzewieniem go i rozwijaniem w tych wszystkich krajach, w których nie stanowił jeszcze sportu numer jeden.

Efekty tego drugiego sposobu myślenia były w Meksyku aż nadto widoczne. Mimo iż jedynie Maroku jako pierwszej drużynie z Afryki udało się nie tylko awansować do następnej (poza eliminacyjnej) tury rozgrywek, ale jeszcze przy okazji, na tym etapie wyprzedzić tak uznane firmy, jak Anglia, Polska czy Portugalia. Niewiele także brakowało, a w pokonanym polu Marokancom znalazłby się i piłkarze z RFN, a więc kraju pretendującego do mistrzowskiej korony.

Nie tylko Marokancom udowodnili, że miejsce wśród 24 drużyn startujących w finałach XIII mistrzostw świata słusznie im się należało. Wiele dobrego można przecież powiedzieć i o ich sąsiadach z Maghrebu: Algierczykach, z ktorymi uznawana za głównego faworyta do mistrzowskiej korony Brazylia wygrała zaledwie jedną bramkę.

Nie ustępowali im także dwaj reprezentanci Azji — Irak i Korea Południowa. Wszystkie mamy jeszcze w pamięci heroiczne boje, jakie stoczyli ci ostatni z byłymi mistrzami świata, Włochami. Przegrana 2:3 wystawia skosnookim piłkarzom jak najlepsze świadectwo.

Nie powinna się także wstydzić swojego wstępu Kanada. Grała w bardzo trudnej grupie (Francja, ZSRR, Węgry). W każdym meczu jej rywale musieli się bardzo napocić, żeby odnieść zwycięstwo. Tak chwalebna Francja wygrała zaledwie 1:0, po dwóch strzelił Kanadyjczykom Węgry i piłkarze ZSRR. Nie zmienia to faktu, że Związek Radziecki wystawił do tego spotkania

tylko czterech zawodników z pierwszego składu. Biorąc pod uwagę, że w Kanadzie nie ma obecnie w ogóle ligi piłkarskiej, zaprezentowała bardzo dobrze, dojrzały futbol.

Tak więc wśród pięciu przedstawicieli tzw. Trzeciego Świata nie znalazł się żaden, który by odstawał w sposób rażący od reszty konkurentów. To wyrazny plus dla idei Joao Havelange'a.

W finałowej czwórce, co nie było trudne do przewidzenia, znalazły się drużyny od lat lokujące się w światowej bądź europejskiej czołówce. Zaskoczeniem może być tylko udział w niej zaledwie jednej drużyny z Ameryki Południowej i to akurat wcale nie tej, na którą najbardziej liczą się Ba, ale to Argentyna, a nie Brazylia czy Urugwaj, ma w swoich szeregach Diego Maradone.

Wśród wielkich przegranych znalazły się drużyny, które preferują styl ofensywny, jak

**PUNKTY
DLA
HAVELANGE'A**

i zespoły dla których sprawą podstawową jest aktywna defensywa. I tak odpadły Hiszpania i Dania, ZSRR i Brazylia, a więc zespoły, których gra polegała na nieustannym ataku. Oczywiście inaczej wyglądała ofensywa w wykonaniu Hiszpanów, Dunczyków i piłkarzy ZSRR, zaś inaczej Brazylia. Pierwsze trzy zespoły grają w sposób mało oszczędny, dość szybko się zużywają.

Na tym tle należy wyróżnić Hiszpanię, która wykazała we wszystkich meczach, także w tym przegranym z Belgią, naprawdę niecierpliwy i skuteczny styl gry. W ostatnich minutach, także w dogrywce.

Odpadnięcie drużyn ofensywnych jest sportywnym zaszczytnym. Rodzą się nawet uzasadnione pytania, czy piłka nożna idzie we właściwym kierunku, skoro — może poza Argentyną i Francją — triumfował futbol zachwawczy, a więc taki, w którym występuje przewaga elementów gry obronnej.

Mistrzami w tej dziedzinie okazali się Belgowie. Może dlatego, że potrafili pogodzić i

połączyć w jedno atak i obronę. No i mają Jana Ceulemansa, prawdziwego profesora odmiennego wprawdzie od innego profesora Maradony, ale wcale przecież od niego nie gorszego, choć z pewnością mniej widowiskowego.

Rodzi się pytanie, czy rację miał swojego czasu Jacek Gmoch, mówiąc, że współczesna piłka nożna to szachy rozpisane na dwudziestu dwóch aktorów i dwóch strategów, czy też racja jest po stronie Tele Santany, Miguela Munoz Valeriego, Lobanowskiego, Bobbyego Robsona i tych wszystkich, którzy podobnie jak oni preferują futbol, jeśli nie do końca radosny, to przynajmniej taki, który daje zadowolenie nie tylko strategom, ale i szerokiej publiczności. Opowiadam się za tą drugą formułą, mimo iż mundialowa rzeczywistość zdaje się temu skutecznie zaprzeczać.

Radosny, choć może jeszcze nie do końca przemyślany i taktycznie dopracowany futbol prezentowały drużyny z Azji, Afryki, a także Kanady. Ale — może jest to wizja zbyt daleko wybiegająca w przeszłość — już niedługo te drużyny staną się równorzędnymi partnerami dla pewnych siebie Europejczyków i chyba przede wszystkim — Latynosów. Drużyny z Ameryki Południowej grają ładnie dla oka, grzeszą nieskutecznością. Przykładem, choćby Brazylia i jej meczarnia z Algeryą (tylko 1:0).

Jednocześnie piłkarski Trzeci Świat nadal ma kłopoty z przebraniem się do finałów MŚ. Spośród 24 drużyn aż 14 miejsc zarezerwowano dla Europy (wliczając w to gospodarza mistrzostw — Meksyk) dla krajów latynoskich i tylko 5 dla reszty świata.

Nie jest dla nikogo tajemnicą, że piłkarze z Europy i Ameryki Łacińskiej reprezentują (na ogół) wyższy poziom, są bardziej (co nie jest bez znaczenia) kasowi, doświadczeni. Niemniej tegoroczne mistrzostwa wykazują, że podział premiujący Europę (przede wszystkim) jest już dzisiaj nie tak bardzo uzasadniony.

Jestem przekonany, że mając skromniejszą reprezentację w finałach mistrzostw świata, drużyny europejskie musiałyby znaleźć sposób na wyjście z dołka (oczywiście słowo dołek nie odnosi się do całej Europy, ale przede wszystkim do Włochów).

Podobnie ma się sprawa i z Ameryką Południową. Tegoroczny Mundial powinien stać się dla niej poważnym ostrzeżeniem, że w jej metodach szkoleniowych nie wszystko jest po prostu dobre.

Towarzystwo, w jakim opuściliśmy Meksyk, jest znakomite, ale nie powinno nas to ani rozczeszać, ani pocieszać. Musi natomiast pobudzić do dogłębnych analiz i przemyśleń.

Marek Oldakowski

rokiem Tomasz Cebuli z Legii i Jarosława Gierkiewicza z Jagiellonii Białystok.

Legia Warszawa. Działacze wojkowskiego klubu kończą załatwianie przejścia do ich klubu Krzysztofa Budki z Zagłębia Lubin i Kazimierza Putka z Hutnika Kraków.

Podobnie jak w roku ubiegłym PZPN przesłał klubom listę transferową, zawierającą nazwiska piłkarzy, którzy pragnęliby zmienić klubową przynależność. Znalazło się na niej 73 zawodników. Najwięcej na sprzedaż wystawiła Lechia Gdansk — 14 piłkarzy, później Górnik Wałbrzych — 10, Zagłębie Lubin i Stal Mielec — po 7.

K.S. LATO

Klub Sportowy LATO uprzejmie zawiadamia wszystkich kibiców, iż w dniach 2-3-4 sierpnia na Stadionie Centennial (Etobicoke) zostanie rozegrany turniej piłkarski TORONTO MAYOR CUP, czyli mini mistrzostwa świata. Wystąpią drużyny reprezentujące osiem grup etnicznych miasta Toronto. Polskę reprezentować będzie K.S. LATO. Turniej odbędzie się systemem pucharowym. Pierwszy mecz K.S. LATO rozegra 2 sierpnia o godz. 12:45 przeciwko S.C. ARABS. Turniej odbywa się pod patronatem mayor miasta Arta Egglentona oraz Ontario Soccer Association i Metropolitan Toronto Soccer Association. Serdecznie zapraszamy wszystkich kibiców piłkarstwa.

REFORMA I LIGI

Prezydium, Polskiego Związku Piłki Nożnej podjęło jednomyślną uchwałę zmieniającą regulamin I, II i III ligi. W swoich założeniach zmiany te mają uniemożliwić „niedziele cudów” oraz zmienić taktykę gry na bardziej ofensywną. Ten drugi punkt wynika bezpośrednio z dokonanej reprezentacji w Meksyku, gdzie polski zespół zdobył tylko jedną bramkę, czyli o 1 więcej niż Kanada, jedyny uczestnik Mundialu, który gola nie strzelił.

Co więc zmienia się? Po pierwsze, spadają i awansują 4 zespoły, a nie 2 jak dotąd. Dwie ostatnie drużyny w każdej lidze spadają automatycznie, zaś dwie dalsze „wyłonione” zostają z pojedynków barazowych między czterema drużynami zajmującymi miejsca 11-14. Ci, którzy wyjdą obronną ręką z dwumeczowych pojedynków (zespół 11 z 14 i 12 z 13 - mecz i rewanż) w lidze zostają. Przegrani spadają niżej. W II lidze spadac będzie 8 zespołów, bo po 2 z każdej grupy. Awans odbywać się będzie na tych samych zasadach i tak do I ligi awansują automatycznie zwycięzcy obu grup oraz zwycięzcy pojedynków między 2 i 3 drużyną.

Rewelacyjną zmianę wprowadzono w zasadach punktacji i to we wszystkich ligach. Za zwycięstwo różnica co najmniej 3 bramek zespół otrzymuje 3 punkty! Zwycięstwo „normalne”, czyli mniejszą różnicą bramek premiowane jest 2 punktami, zaś remis po starciu 1 pkt. Zdaniem kierownictwa PZPN zmusi to

zespoły ligowe do zasadniczej zmiany taktyki i przestawiania się na styl ofensywny, co również wymagać będzie zmiany systemu szkolenia piłkarzy. Prezes PZPN Edward Brzostowski stwierdził, że reforma ta podyktowana jest nie tyle wynikiem, jaki osiągnęła w Meksyku reprezentacja, ale jej stylem gry. Wygląda na to, że nawet przy dobrym bieganiu nie ma kto strzelać bramek.

POLONIJNY TURNIEJ TENISOWY
O PUCHAR WOJTKA FIBAKA

Janusz Dorosiewicz i Grzegorz Lato zapraszają wszystkich sympatyków sportu na turniej tenisa ziemnego. Impreza odbędzie się w dniach 8-9-10 sierpnia na kortach Eglinton Flats. Wpisowe kosztuje \$20. Wszystkich chętnych prosimy o zgłoszenia, które są przyjmowane pod w/w adresem.

(416) 766-6757

RACQUET AND SKI CENTRE
WTC
2120 BLOOR ST. W. TORONTO, ONT. M6S 1M8

ARNOLD PENK

PRZEDSTAWICIEL Addison on Bay Limited

PREZENTUJE WIELKĄ WYPRZEDAŻ SAMOCHODÓW

przy wyjątkowo niskim oprocentowaniu

7.8% i 6.8%
na niektóre samochody

● Szeroki wybór nowych i używanych samochodów ● Nowe samochody '86 posiadają 3-letnią gwarancję, lub 60 tys km power i train, jak również 5-letnią gwarancję korozyjną ● Używane samochody mają do nabycia roczną gwarancję

PENK gwarantuje najlepsze warunki sprzedaży samochodów, załatwia na poczekaniu sprzedaż, pożyczkę Polecam tanie ubezpieczenia uwzględniające zagraniczne prawo jazdy Osobista opieka ARNOLDA PENKA w ciągu całego okresu posiadania auta ARNOLD PENK posiada długoletnią praktykę w sprzedaży samochodów i udzielaniu pożyczek Cieszy się wielkim uznaniem i zaufaniem wśród Polaków, a także znany jest jako społecznik Kupno samochodu jest poważnym wydatkiem finansowym, trzeba wiedzieć z kim nawiązać tak poważną transakcję ARNOLD PENK jest wyróżniony przez GM jako "SENIOR MASTER SALESMAN" Czy jeszcze ktos może to zafarować? Zanim podpiszecie gdziekolwiek transakcję zakupu, sprawdźcie u PENKA

Po wszelkie informacje proszę dzwonić 964-3211 lub do domu o każdej porze 731-0757 podając nazwisko i numer telefonu

832 Bay St., Toronto, Ont. (przy College Str)

ZARZĄD ZWIĄZKU NAUCZYCIELSTWA
POLSKIEGO W KANADZIE
ORGANIZUJE

KURS PEDAGOGICZNY

w Ośrodku Rekolekcyjnym OO Oblatów-Mississauga -
1817 Blythe Road

w dniach od 15 do 22 SIERPNIĄ br

Zgłoszenia proszę kierować na adres Związku -
288 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont M6R 2M4

Po informacje proszę się zwracać -
W PERKOWSKA - tel 967-0918
D SZNAJDER - 225-5682

194-196

NEW YORK LIFE INSURANCE COMPANY

FINANCIAL PLANNING - UBEZPIECZENIA

- Life Insurance - na życie ● Disability - chorobowe
- Mortgage - hipoteczne ● Business - handlowe
- RRSP, Annuity - emerytury

SOLIDNIE, TANIO I SZYBKO

Po bliższe informacje proszę dzwonić
Andrzej Krysiak

TEL Biuro 226-6515, dom 247-8326

180-191

św. Stanisława i św. Kazimierza

CREDIT UNION

KONTA DZIENNE (DAILY INTEREST ACCOUNT)

Interesujące dla operujących
pieniężni na bieżąco

- Procent kalkulowany dziennie
- Płacony z końcem miesiąca
- Korzystna stopa procentowa
- Dla emerytów w ramach programu 60-0.05% wyższa stopa procentowa

PYTAJ O KONTA DZIENNE WE
WSZYSTKICH ODDZIAŁACH
TWOJEJ CREDIT UNION

220 Roncesvalles Ave
tel 537-2181

12 Denison Ave
tel 863-0996

2987 Bloor Str W
tel 236-1225

4260 Cowthra Rd
tel 848-4303

KOMIS

Posiadamy w dużym wyborze
● wyroby rękodzielniczo artystyczne
● obrazy olejne ● bursztyny i wyroby ze srebra ● kostiumy ludowe dla grup artystycznych jak bluzki haftowane spodnie kapelusze góralskie ciu pagli kierpce i kompletne stroje krakowskie ● oraz przyjmujemy zamówienia ● kosmetyki i kremy polskie ● zioła polskie duży wybór ● trepki skorzane do użytku dziennego i bambosze futrzane
● Prowadzimy sprzedaż wysyłkową na zamówienie

PRZYJMujemy W KOMIS
ROZNE ARTYKUŁY

139 Roncesvalles Ave.,

TEL 534-9362

AB VIDEO - LUX

Profesjonalne video,
ceny amatorskie,
wszystkie okazje i systemy
Również Insurance Claims,
koncowy montaż w studio
Efekty

Powitania z lotniska \$ 26
Wesela od \$ 200
TEL (416) 278-5684
Spoza Toronto do 250 km

MATRYMONIALNE

SUNSHINE

Samotność, potrzeba kogoś
bliskiego, brak czasu!
Wiele pan i panów jest w podobnej sytuacji Pozwól sobie pomoc w znalezieniu szczęścia, składając ofertę w naszym biurze Piszcie po najnowszy fotokatalog "LATO 86" (ponad 200 ofert głównie z Polski, również z Kanady i Angli) oraz informator załączając dolarów 2

Adres Box 339 Station D,
Scarborough, Ont
M1R 5B8

Pasi Enterprises Ltd
NOWY ADRES

121 Roncesvalles Ave Toronto

TEL 531-8786

PACZKI do POLSKI

UWAGA!

W związku z zaistniałą sytuacją w Polsce wprowadzamy następujące paczki specjalne

No 601 Netto 5 0 kg \$ 49 00

Pełnotłuste holenderskie mleko w proszku	2 x 1 8 kg
Skondensowane mleko w puszcze do rozcielenia	2 x 410 g
Smetana naturalna	2 x 170 g
Tabletki z zawartością JODKU POTASU	10 szt
Tabletki MULTIWITAMINOWE	50 szt

No 602 Netto 5 kg \$ 39 00

Pełnotłuste holenderskie mleko w proszku	10 x 0 5 kg
--	-------------

No 603 Netto 4 6 kg \$ 46 00

MILUPA witaminizowane mleko w proszku dla niemowląt	3 x 1 0 kg
Wielowitaminowa odżywka jabłkowa	2 x 200 g
Wielowitaminowa odżywka pomarańczowa	2 x 300 g
Wielowitaminowa odżywka bananowa	2 x 300 g

No 604 Netto 5 6 kg \$ 47 50

Pełnotłuste holenderskie mleko w proszku	2 x 1 8 kg
MILUPA witaminizowane mleko w proszku dla niemowląt	2 x 1 0 kg

No 605 Netto 5 2 kg \$ 37 00

Pełnotłuste holenderskie mleko w proszku	2 x 1 8 kg
Skondensowane mleko w puszcze do rozcielenia	3 x 410 g
Smetana naturalna	2 x 170 g

No 606 Netto 5 0 kg \$ 49 00

MILUPA witaminizowane mleko w proszku dla niemowląt	5 x 1 0 kg
---	------------

* Towary pakowane w puszkach

* Expresowa dostawa

* Ceny w dolarach kanadyjskich

* Pełne ubezpieczenie

Dopłata \$ 5 00 od paczki

Ponadto EXPRESS MORSKI i paczki lotnicze

POLSKIE PROGRAMY

"PANI JADWIGA" - POLSKI PROGRAM RADIOWY

Nadawany w każdą sobotę od godz 1 00 do 2 00 pp ze stacji CHWO 1250 w Oakville

Program muzyki piosenki i słowa polskiego z uwzględnieniem Kobiet w ognisku domowym Telefon 691 8789

PROGRAM TELEWIZYJNY "TELEPOLONICA" - Montreal, Quebec

CF CABLE TV pozycja 25 we srody g 11 00 i w niedziele g 18 00
CABLE VISION NATIONALE VIDEOTRON pozycja 24 w po niedzialki g 8 00 we wtorki g 6 00 we srody g 19 30 w piatki g 18 30 w noce ze soboty na niedziele g 2 00

Korespondencja na adres STEP, 375 Claremont Westmount Que H3Z 2P5

POLSKI PROGRAM MUZYCZNY

Niedziele od godz 6 do 7 wiecz CKWR fala FM 98.7 Kitchener Koncert zyczen polskie piosenki i prelekcja ks Korneliana Jan Zuk Kitchener (519) 579 3615

POLSKA FALA

Soboty od 2 4 po poł CFMB Radio Montreal 35 York St Westmount Montreal Que H3Z 2Z5 Tel (514) 483 2362

"BIAŁY ORZEŁ"

Niedziele od godz 5 30 6 30 wiecz Na fali 620 AM CFCL Timmins Pawel Rycay 340 Ross E Tel (705) 264 8765

POLISH HOUR

Niedziele 8 rano na fali CISD FM fala 94 Polski program radiowy w Thunder Bay

KORPANTY'S POLONIA

Od poniedziałku do piątku włącznie od godz 1 2 po poł Fala 1270 Buffalo Tel 892 4267

PROGRAM RADIOWY "POLONIA" w EDMONTON

Na stacji CJSR FM STEREO 88.5 Wiadomości tygodniowe kronika religijna pogadanka medyczna zgadulka muzyczna z nagrodami kazdej srody od godz 18 do 19

Kierownik programu RYSZARD MAKOWSKI Tel 403 424 1094

POLSKI PROGRAM RADIOWY W VANCOUVER

Niedziele od godz 2 30 do 3 30 CJVB fala 1470 Wiadomości z Polski Kanady i swiata komentarze wywiady ogłoszenia i komunikaty polonijne koncert zyczen oraz ogłoszenia handlowe Jerzy Kusmider P O Box 58262 Stan L Vancouver B C V2P 6E3 Tel (604) 327 6892

PROGRAM TELEWIZYJNY "POLONIA REVIEW"

W dzielnic Parkdale srody 7 wiecz czwartki 10 00 i soboty 3 30 Jest programem telewizyjnym Polonii przedstawiającym wiadomości z Polski ciekawych ludzi informacje o ważnych do tyczących Polonii sprawach

PROGRAM RADIOWY "ECHO OJCZYZNY"

Od poniedziałku do piątku na fali CHIN FM 100 w godz od 10 30 do 11 30 rano Program prowadzi KAROLINA KESIK W programie koncert zyczen, wiadomości polonijne i z Polski interesujące wywiady, komentarze, muzyka dla wszystkich 637 College St, Toronto, Ont M6G 1B6, tel 531-9991, dom 247-9755

**OGŁOSZENIA
O PRACY**

Wszystkie ogłoszenia osob oferujących pracę lub poszukujących pracy zamieszczamy bezpłatnie trzykrotnie. Ostatni termin wtorek godz 3 00

Toronto Jestem na wycieczce bardzo dobrze szyje i ha fiuje Poszukuje pracy Tel 266-6058 od godz 14 do 21

PIELĘGNIARKA dyplomowana zaopiekuje się dziećmi u siebie w domu TEL 763 7114 po g 18 196-198

POTRZEBNI Tokarz frezer i pomoc warsztatu- wa TEL 792-7373 Mike Simcoe 196-198

ZAOPIEKUJĘ się dziećmi lub starszą osobą z za mieszaniem TEL 255-7218 po godz 20 00 196-198

POSZUKIWANI kierowcy z własnym samochodem do rozwożenia pizzy Part time albo Full time \$ 4 na godz oraz procent od obrotu naprawy średnio \$6-8 na godz Największa na świecie firma dostarczająca pizzę Nowe sklepy w Toronto Praca z możliwością awansu Konieczna pewna znajomość angielskiego TEL 246-1177 albo osobiście 1650 Jane St koło Lawrence Ave W 196-199

SZUKAM pracy sprzątanie pomedziatek wtorek czwartek TFI 530-1643 lub 588-0431 wiadomość 192 194

ZAOPIEKUJĘ się dziećmi lub starszą osobą / za mieszaniem lub dochodząc TFI 241 9951 193 195

Podjęcie pracy opieka nad chorym dziećmi lub sprzątanie w domu i wszelkie inne prace domowe Tel Toronto Anna 255-5632 xxx

STUDENT na wakacjach w Toronto podjęcie każdej pracy Tel 241 2854 195 197

ŻADNEJ PRACY SIĘ NIE BOJĘ Toronto Pam lat 21 nowo przybyła z Polski szuka pracy Tel 425-6434 195 197

TORONTO Szukam pracy może być sprzątanie pracy w restauracji lub inne prace Tel 530-1643 195 197

ZATRUDNIĘ kierowcę / doświadczeniem kate gonia (A) TFI 245 8668 195 197

POTRZEBNY elektryk z Temporary Licence albo Electricians Licence TEL 497-8607 po 6 PM 193 195

KLUB PIĘKI NOŻNEJ L A T O poszukuje zawodników TEL 624-6799 194-196

POTRZEBNI pracownicy do zbierania robaków Toronto tel 438 0371 xxx

POTRZEBNI pracownicy do zbierania robaków Prosc Jurka TEL 266 5564 xxx

DOŚWIADCZONY pracownik budowlany poszukuje pracy Dzwonić codziennie po 6 wiecz TEL 424-2359 194-196

MŁODA energiczna kobieta na wycieczce szuka pracy w weekendy TEL 890-1820

PROJEKTANT mody szuka modelki na wyjazd i prezentację modeli w różnych krajach i miastach Możliwość samodzielnego przedstawicielstwa firmy Nowy Jork (718) 383 2069 lub prac Mr Marcus P O Box 307 Brooklin N Y 11222 195 197

SZUKAM pracy Sprzątanie lub opieka nad dziećmi Od zaraz TEL 444-8897 proszę Ewę 193 196

MEJCYNA potrzebny (za wynagrodzeniem) do pomocy inwalidzie 2 godzin w godzinach rannych codziennie Metro Laurier Montreal Wiadomość TFI 523 9237 193

DOŚWIADCZONA, kwalifikowana pielęgniarka zaopiekuje się chorymi lub podjęcie innej pracy TEL 766-3774 195 197

POTRZEBNA kobieta do pieczenia ciast TFI 781 1904 196-198

PANI szuka pracy zna kilka języków doskonale angielski 10 lat pracy jako sekretarka lekarza podjęcie różnego rodzaju pracę Toronto tel 239-8697 195 197

MĘŻCZYŻNA 31 lat stały pobyt szuka pracy w Toronto tel 439 9698 xxx

MECHANIK samochodowy i sprzętu ciężkiego plus spawanie elektryczne podjęcie pracy od zaraz Toronto tel 533 8916 195 197

DOŚWIADCZONA odpowiedzialna osoba zaopiekuje się dzieckiem w domu własnym Warunki dobre okolica Etobicoke TFI 239 0826 195 197

PIELĘGNIARKA zaopiekuje się dziećmi chorym lub starszą osobą TFI 267 8826 195 197

MŁODEJ ATRAKCYJNEJ kobiety do pracy w ciastkarni Donut Shop poszukuje na pełny etat Musi mówić płynnie po angielsku Toronto tel. 996-9991 197 199

TORONTO Biuro podróży z firmą wysyłki paczek szuka pracownika na pełny etat Musi rozumieć po angielsku Tel 532 3042 lub 532 3794 197 199

**LECH
W. PRUSIŃSKI**
Immigration Consultant
Porady w sprawach emigracyjnych
Bezpłatnie tylko we wtorki - godz 12 - 7
Prosimy o telefoniczne uzgadnianie wizyt
**Biuo 192 Garden Ave
TEL 588 - 1659**

**DIVORCE AID
K. BELDOWSKI**
Rozwód \$ 155
TEL 226 - 0335

**JULIA
DZIWIŃSKA LL M**
Adwokat z Polski z długoletnią praktyką
TEL (416) 864-1182
od 4 do 7 po południu

Udziała porad i pomocy we wszelkich sprawach na terenie Polski m.in małżeństwa przez pełnomocnika rozwody w Polsce wszelkie notarialne pełnomocnictwa do Polski notarialnie kupna i sprzedaży domów gruntów i mieszkań dzierżawy spadki i inne sprawy majątkowe w Polsce pisanie pism do polskich sądów i urzędów, sprowadzanie krewnych i odwołania od odmowy wydania paszportów tłumaczenia dokumentów
**Biuo Polish Consulting Bureau
618A Queen Street West,
Toronto, Ont M6J 1E4**

**Adwokat
Specjalista
w sprawach kryminalnych
KRZYSZTOF
PREOBRAZEŃSKI**
99 Charles St East
TORONTO, Ont M4Y 1V2
TEL 964 - 1717
Res 537 - 8842

**MIRROR IMAGE
TRANSLATIONS**
Jan Weinsberg
TŁUMACZ PRZYSIĘGŁY
38 Putman Avenue,
OTTAWA, KIM 1Z2
TEL (613) 741 - 8680 172 183

LESŁAW SOSNOWSKI
Mgr Prawa (Uniwersytet Warszawski)
Bachelor Of Law (University of Ottawa)
ADWOKAT - NOTARIUSZ
Firma adwokacka pod nazwą
SOSNOWSKI, McNUTT
1445 Woodroffe Ave NEPEAN
(Ottawa)
TEL. (613) 727 - 5662
Porady prawne i korespondencja po polsku i po angielsku

**Dr MARY DONNA
PIETRASZEK**
młoda, polonijna lekarka otworzyła nowy Gabinet Lekarski w budynku Jane Bloor Centre, 2 Jane St suite 203
TEL 763 - 5956
Poprzednio pracowała w St Joseph's Health Centre

**SOLARSKI
PHARMACY Ltd.**
(naprzeciw kościoła św. Kazimierza)
149 Roncesvalles Ave
TEL 536 - 5452
Właściciele
J SOLARSKI i S SALAPATEK
Szybka i tania wysyłka lekarstw do Polski • Agencja Pekao • Wysyłka paczek i pieniędzy do Polski • Polskie kartki i czasopisma • Ziola Zakonnika • Urząd Pocztowy • Sprzedaż bile tow

H M T EAGLE REAL ESTATE WP
3290 Lakeshore Blvd. W, Etobicoke, Ont M8V1M4
**BARBARA
KULIKOWSKA**
doswiadczony pracownik w "Real Estate", zamieszkała w Scarborough, służy swoją fachową radą i doświadczeniem w zakresie sprzedaży, kupna domów i biznesów
**Z KAŻDYM PYTANIEM,
proszę zwracać się
Z PEŁNYM ZAUFANIEM**
TEL bus . 259 - 9231 Res. 265 - 6714

BARBARA SAWALA
udzieli wszelkiej pomocy i informacji w zakresie sprzedaży, kupna i wynajmu posiadłości w Burlington, Hamilton i okolicach
Prosimy dzwonić
**Alec Murray Real Estate Co Ltd
(416) 639 - 8004 - czynny całą dobę
TEL domowy (416) 632 - 8119
1259 Brant St, BURLINGTON, L7P 1X7**

**RZETELNA I FACHOWA
OBSŁUGA KLIENTÓW**
**H M T
EAGLE
REAL ESTATE LTD**
3290 Lakeshore Blvd West Toronto, Ontario M8V 1M4
**Po wszelkie informacje dotyczące sprzedaży lub kupna
prosimy dzwonić TEL 259 - 9231**
● Roncesvalles duży może być 2 rodzinny dochodowy dom 7 pokoi 4 sypialnie 2 kuchnie 2 łazienki Położony na spokojnej ulicy Doskonała lokalizacja kapitału Vicki Grys tel 255 5707 259 9231
● Islington Lakeshore Duży murywany dom z dwoma 2 sypialniowymi i jednym 1 sypialniowym mieszkaniem 3 łazienki Miesięczny dochód \$ 1400 Stanisław Dżarmaga tel 259 9231
● Mississauga 3 sypialniowy i 4-sypialniowy townhouse 10% wpłat Czesław Sygula tel 259 9231
● Commercial 39 units w Kitchener \$ 80 tys dochoodu po wydatkach Cena wywoławcza 650 tys Czesław Sygula tel 259 9231
● Lakeshore Kipling Triplex murywany wolno stojący dwa 2 sypialniowe i jeden 1 sypialniowy + den nowa kuchnia i łazienka W kompleksie basen gym sauna Wojtek Gohiat tel 622 3087 259 9231

ADVANCE REAL ESTATE LTD
Sales Representative
BOHDAN (Bob) SZEWCZYK,
M Sc Mech Eng
DO SPRZEDANIA
● Dom mieszkalny 7 pokoi 3 sypialnie z pomieszczeniem na interes \$ 145 000
● Duży murywany dom 8 pokoi 5 sypialni 3 łazienki kuchnia garaż na 2 samochody TYLKO \$ 135 000
● OKAZJA TYGODNIA Działki budowlane w pięknej okolicy Parry Sound area jeziora i rzeki \$ 1 500 wpłaty reszta na mortgage 7.5% Cena \$ 8 900 S Kruk tel 534 9246
**1055 Bloor St W, Toronto, Ont M6H 1M4,
Tel bus 534 - 9246, wiecz 247 - 4437**

Andrzej z Warszawy
MISTRZ FRYZJERSTWA DAMSKIEGO
Laureat nagrod w Paryżu, Wiedniu, Hamburgu, współpracujący ze słynną francuską firmą kosmetyków "PERMA"
zaprasza wszystkie Panie do
HIGH PARK BEAUTY SALON
1547 Bloor St West (na zachod od Dundas)
TEL 535-6372 (bus) 156-182

**Dr Barbara
KUJAWA-CIEŚLIŃSKA**
Uprzejmie zawiadamia o otwarciu gabinetu dentystycznego
25 Elm Str., Toronto, Ont M5G 1H1
Na północ o Eaton Centre
TEL. 977 - 0344, 977 - 7191 190-194

uprzejmie zawiadamia o otwarciu nowoczesnego gabinetu dentystycznego przy 1425 Dundas Street East, suite 203 w Mississauga (skrzyżowanie Dundas St i Dixie Rd, obok sklepu Canadian Tire)
TEL (416) 625 - 2782

**POSZUKUJEMY SPRZEDAWCOW
OGŁOSZEN**
Echo Tygodnia, kontakt 251-4258

**Dr JANINA
DUTKIEWICZ**
Family physician
zawiadamia o otwarciu gabinetu lekarskiego
3095 Glen Erin Dr, suite 7
MISSISSAUGA
TEL 828 - 0038

**Dr BOGDAN
PIETRASZEK**
rozpoczął praktykę lekarską w Toronto jako lekarz ogólny "FAMILY DOCTOR"
w gabinecie przy
190 FERN AVENUE
naprzeciwko Credit Union
TEL 532 - 4317
Przyjmuje od poniedziałku do piątku od 10 do 18 w soboty od 9 do 14
ODBYWA TEŻ WIZYTY DOMOWE 160-171

Dr. Teresa Wrzesińska
Specjalista
Ginekolog i Położnik
5025 Sherbooke St W pok 565
TEL. 481 - 1752
MONTREAL, QUE H6A 1S4 151 202

**DR WALDEMAR
KOZERAWSKI**
ma przyjemność ogłosić otwarcie nowego gabinetu lekarskiego w Toronto przy 2299 DUNDAS ST W suite 102, TEL 532 - 6837 oraz 45 Overlea Boulevard, suite B-9 TEL 425 - 4114 (przy Ontario Science Centre) Poprzednio pracował w Sick Children Hospital 140-153

POZNAJMY SIĘ

**WDOWA LAT 43 pozna pana
w celu matrymonialnym Hasło
SAWA Adresowac na Echo Ty-
godnia 197**
SPRZEDAŻ

**SPRZEDAM DOM z garażem i
ogrodkiem położony w ładnej
dzielnicy willowej Okolice
Gliwic Tel 403-435-6761** 197 198

**DENTURE THERAPY
CLINIC**
JAN M WISNIEWSKI D T
Pierwsza Polska Protezownia
Dentystyczna
2337 Dundas St W, Toronto
(Bloor Dundas Square Bldg)
TEL (416) 533-8811 M6P 1W7

**Dr V T BLOK
GŁOWCZYŃSKA,
M A , O D
OPTOMETRYSTA**
2391 A Bloor St W (Jane Subway)
TEL 766 - 5580

**DENTYSTYCZNE
PROTEZY**
G RYTWINSKI D T
z 25 letnim doświadczeniem
404 A Roncesvalles Ave,
TORONTO (obok kina Revue)
TEL 531 - 8545

HUMBERVIEW INSURANCE

337 Roncesvalles Ave Toronto
TEL 531-4647

Ubezpieczenia chorobowe dla
odwiedzających Kanadę

THE FUTURE BAKERY
NAJLEPSZY W MIEŚCIE ŚWIEŻY CHLEB
Dostarczamy do sklepów i domów
739 Queen St W - Toronto, Ont
TEL 368-4235

ONTARIO BREAD Co.Ltd.
178 Ossington Ave Toronto
TEL 532-4929

NAJPOPULARNIEJSZY PYSZNY ŚWIEŻY
CHLEB
DO NABYCIA W NAJLEPSZYCH SKLEPACH
W TORONTO I W ONTARIO

**NEW CENTRAL MEAT
DELICATESEN**
TEL 531-4861
323 Roncesvalles Ave
PIOTR MAZURKIEWICZ
Posiadamy smaczne wyroby
mięsne i wędliniarstwo
wytwarzane według najstarszych
staropolskich przepisów, szynki,
boczki, balerony, kabanosy oraz
wiele innych artykułów
spożywczych importowanych
z Polski i Europy

Superior Sausage Co.
1004 DUNDAS ST W
TEL 531-8422
KONKURENCYJNE CENY!

WĘDZONE NA MIEJSCU
SŁYNNY NA CAŁE TORONTO
I ONTARIO
POLSKIE KIEŁBASY
Szynki kabanosy wędliny, mięsa
rozne delikatesy

 dermatolog
ZAKŁAD
KOSMETYCZNY
● Pielęgnacja twarzy rąk i stóp
● Usuwanie zbędnego owłosienia
● Specjalistyczna aparatura
● Jakosciowe kosmetyki
● Wizyty prosimy zamawiać
telefonicznie
2198 Bloor St W
TEL 766-1867

**QUALITY AUTO
SERVICE
BODY SHOP**
WOJTEK GRABOWSKI
Blacharstwo lakiernictwo
i wszelkie naprawy samochodów
SZYBKO SOLIDNIE
Zabezpieczenie antykorozyjne
931 A Weston Rd (koło Black Creek
TEL 763-2618 warsztat
249-9791 dom
Czynny również w sobotę

**SAVE-O-WAY
BIURO PODRÓŻY
I
PACZKI DO POLSKI**
Po rezerwacji i informacji proszę
dzwonic
(416) 532-3042, 532-3794
OVERSEAS SERVICES
331 Roncesvalles Ave, Toronto

**OPIEKA
NAD GROBAMI W POLSCE**
Odzyskasz spokój, powierzając
nam, za niewielką opłatą,
opiekę nad grobem swoich blis-
kich w Polsce Informacje
762-0591

APPLIANCE CLINIC CO
oferuje naprawę lodówek pralek, su-
szarek pieców elektrycznych i automa-
tycznych zmywarek do naczyń
● Zniżka dla rencistów ● Gwarancja
na 1 rok ● Obsługa 7 dni w tygodniu
● Dzwonic całą dobę
TEL TORONTO 261-7619
Kupuje i sprzedaje w/w sprzęt używany

**ROWLAND
MERCURY
FORD**
POZYCZKA 9 9 %
KLIMATYZACJA
BEZPŁATNA
w niektórych modelach samochodów
Dalsze informacje
TERESA BEDNAREK
Toronto, 1800 O'Connor Dr
TEL. 759-4422

MIRAPOL Air Transit Co.
TORONTO -
MONTREAL -
TORONTO
Każdego wtorku i piątku
Superluksusowy minibus
Rezerwacje odlotów, pomoc w
odprawie bagazy
Sezonowa obniżka kosztów
TELEFONUJ Tadeusz
275-7747 i 239-9411

CANADA'S LARGEST FORD CAR
DEALER
TOTAL FORD
● Duży wybór używanych
samochodów
● Dogodne pożyczki
● Samochody dostawcze i mikrobusy
● Otwarte w każdą sobotę oraz dwie
medziele w miesiącu
● Specjalne ogłoszenia w Toronto Star
DALSZE INFORMACJE
ROMAN GORSKI
TEL (416) 781-5531
2401 DUFFERIN STREET
(100 m na północ od Eglinton)

 Past Enterprises
PACZKI DO POLSKI
PACZKI LOTNICZE od 3 do 14 dni
WYSYŁAMY
MLEKO W PROSZKU
121 Roncesvalles Ave
TEL. 531-8786

**COPERNICUS
MEAT PRODUCTS**
79 Roncesvalles Ave
TEL 536-4054
Posiadamy świeże mięso wykrojone na
zyczenie Szynki boczki balerony kiel-
basy na sposób polski oraz wiele innych
wędlin i delikatesów ogorki kiszzone
kapusze z beczki śledzie pierogi
T S PAKULSKI

**M-C DAIRY co.Ltd.
PRODUCTS**
Dostarczamy wszystkie znane produkty
mleczne do każdego sklepu w Toronto
Wyrabiamy kwasną smietaną yogourt
huslanke serw białe i topione
ZADAJCIE NASZYCH WYROBOW
W SWOICH SKLEPACH
Godziny otwarcia 7:00 do 4:00
212 Mavety St Tel 766-6711

SPRING CARPET CLEANING
Czyszczenie dywanów
i mebli tapicerskich
SPECJALNE OKAZYJNE
CENY PRZED ŚWIETAMI
Pracę wykonują fachowcy,
Pełne gwarancje
Toronto, TEL 421-3960

**SAFETY
AUTO REPAIRS**
WIESŁAW SOKOŁOWSKI
3005 Bloor St w, Etobicoke
TEL. 231-6996
Swiadczyliśmy usługi w zakresie mechaniki
samochodowej wszystkich marek oraz
wydajemy zaświadczenia potrzebne do
rejestracji samochodów
SZYBKO I SOLIDNIE

Campanale
REAL ESTATE LTD, Realtor
KUPNO I SPRZEDAŻ
wszelkiego rodzaju
nieruchomości
na terenie Ottawy i okolic
Z JAN CHMIELA
1169 Bank St OTTAWA, ONT
TEL 236-5854, d 232-2501

**KARL'S BUTCHER
& GROCERY**
Właściciel Karol Jarząbek
Posiadamy na składzie zawsze
świeże mięsa, wędliny własnego
wyrobu smaczne i świeże oraz
importowane z Polski i Europy
artykuły spożywcze
105 Roncesvalles Ave Toronto
TEL 531-1622

**RENOWACJE MIESZKAN,
malowanie, tapetowanie
Plaster**
Prace wewnętrzne i zewnętrzne
15 lat doświadczenia
zawodowego
ANDRZEJ, tel 265-5138
178 190

BISTRO Jedna z najlepszych małych
restauracji w Toronto
(wg gazety Toronto Sun)

● Europejska atmosfera ● Znakomite
miejsce na spotkanie ● Cos na ząb
2390 Bloor West
Toronto, Ont M6S 1P5
TEL (416) 767-0848

PRZESZŁO \$20 NA GODZINĘ
zarabia wykwalifikowany spawacz
SWIADECTWO SPAWACZA
W 5 TYGODNI można uzyskać w
Institute of Technical Trades, który
szkoli specjalistów już 25 lat
● nowoczesne urządzenia ● rysunek
techniczny ● kursy dzienne wieczorowe
sobotnie i na zmiany ● dogodne opłaty
tygodniowe
734 KIPLING Ave TORONTO
TEL 255-2369
po godzinach TFI 536-0008
Informacji udziela
MARK NIEWIĄDOMSKI

TP & ASSOCIATES Ltd
Niezależni specjaliści w zakresie ubezpie-
czeń (Life Insurance) R R S P
oraz funduszy inwestycyjnych
Prosimy telefonować lub pisać wysyłając
bezpłatnie
FINANCIAL PLANNING REVIEW
ANDRZEJ SLEDZ
1 Yorkdale Rd Suite 406
TORONTO, Ont M6A 3A1
TEL 787-1612, d 624-5411

**jolanta interiors
FIRMA**
specjalizująca się w architekturze wnętrz
udzieli Ci porady jak urządzać gustownie
i wygodnie Twoje mieszkanie lub dom
Sprzedajemy nowoczesne zasłony okien
ne tzw VERTICAL HORIZONTAL
BLINDS po bardzo dogodnych cenach
Szeroki asortyment prezentów
na każdą okazję
2368 BLOOR ST W TORONTO, ONT
TEL 762-9638

KOMIS
139 Roncesvalles Ave
TEL. 534-9362
Posiadamy w dużym wyborze
● wyroby rzemiosła artystycznego i re-
kodzielnictwa ● kostiumy ludowe ●
bogata galeria kryształów ● bursztyny
bizuterię artystyczną srebro ● polski
fajans z Włocławka i porcelanę
ZAPRASZAMY
DO NASZEGO SKLEPU
SZTUKI LUDOWEJ

**J P CONSTRUCTION
COMPANY
GENERAL CONTRACTOR**
WYKONUJEMY ROBOTY
BETONIARSKIE KŁADZENIE
ASFALTU PRAC MURARSKIE
I WYKOPY Instalujemy aluminiowe
okna i siting Wycena bezpłatna
Plany i zezwolenia wykonuje architekt
TEL 252-8492

ADAM'S SHOE REPAIR
3096 Dundas St W (na zachod
od Quebec po prawej stronie)
TEL 767-5966
Solidnie szybko i fachowo wykonujemy
reparacje wszelkiego typu i rodzaju obuwy oraz
ręcznych toreb
Wymiana podszew obcasów szpaków i
uszywniczki stalowych ● Poprawne dopasowanie
wysokości obcasu do skłonu obuwy ● Związanie
i skracanie cholew ● Odnawianie ● Zmiana
koloru ● Renowacja i czyszczenie wyrobów
ze skór zamiszowych i weteroowych ● Specjalizujemy
się w reparaacji obuwy przyszywaną-dublowaną
i ortopedycznego

**HOMETARIO
REAL ESTATE LTD
& INSURANCE BROKERS Ltd**
● KUPNO I SPRZEDAŻ NIERU-
CHOMOŚCI WSZELKIEGO
RODZAJU
● UBEZPIECZENIA NA SAMO-
CHODY - OD OGNIA - KRA-
DZIEŻY I INNE
171 Roncesvalles Ave Toronto
TEL 531-3506

**ONTARIO MEAT
PRODUCTS LTD.**
783 Queen St W TEL 364-7720
157 Roncesvalles Ave
TEL 535-4648
NAJWYŻSZA JAKOŚĆ
KONKURENCYJNE CENY!
Świeże mięso, sery pieczywo w bogatym
wyborze
Europejskie wyroby delikatesowe
DOSTARCZAMY DO DOMOW
NA SPECJALNE OKAZJE WEDŁUG
CEN HURTOWYCH

**ZAKŁAD FOTOGRAFICZNY
ANKA & PETER**
2374 Bloor Str W Toronto
TEL 769-4488
Zdjęcia i portrety na rozne okazje

**PRZEPROWADZKI
BLISKIE I DALEKIE**
oraz wszelkie przewozy towarów
Umiearkowane ceny
Solidna i szybka obsługa
TORONTO, Tel 691-3161
JANUSZ 151 176

**RENEWAL
Construction and Renovation**
Instalacje elektryczne, renowacje łazien-
nek, kuchni wykładziny kafelki
wykarczanie piwnic Bezpłatna wycena
TEL 249-5212 lub 742-1302

TATRA
3832 A Bloor Str W Toronto
TEL 233-9898
(skrzyżowanie Bloor Str / Kipling blisko stacji metra)
ZAPRASZA
na polsko-kanadyjskie potrawy
Organizujemy bankiety oraz
inne okolicznościowe
uroczystości na miejscu lub
w domu klienta
W MAJU, 2 osoby za jedyne 9 95 \$
mogą się u nas najść do syta
Podajemy zupę, sałatę, pierogi i deser
w ilości żądanej przez klienta

Polski sklep w Scarborough
106 Markham Rd (róg Kingston)
**LA GROTTA
DELI**
polskie kiełbasy, wędliny, mięsa,
śledzie, świeże pieczywo - Future
i Universal Bakery
CENY NISKIE
TEL. 265-6714

● CZARTERY DO POLSKI!
● oficjalny przedstawiciel PKO
● przeloty czarterowe i indywidualne do wszystkich krajów świata
● formalności paszportowe, wizowe, legalizacje
● ubezpieczenia dla przybywających z wizytą - 3 miesiące \$ 95 00
Proszę zgłaszać się do naszej fachowej załogi
**EMPRESS
TRAVEL AGENCY Ltd**
185 Roncesvalles Ave, TORONTO, ONT M6R 2L5
(naprzeciw Credit Union)
TEL 536-3554

**POLSKA KSIĘGARNIA
WYSYŁKOWA**
POSIADA słowniki francuskie angielskie
techniczne i inne książki do nauki
języków kulinarne młodzieżowe bajki,
religijne karty świąteczne
MONTREAL, P Q P Box - 647
N D G H4A 3R1 Canada
TEL (514) 489-0306